

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα 5 Ιουλίου 1999, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13.00', στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία του Βουλευτή κ. Αθανασίου Μάτη, με αντικείμενο τη συνέχιση της επεξεργασίας και εξέτασης των θεμάτων: ναρκωτικά, ρατσισμός, βία και εγκληματικότητα, διαπροσωπικές σχέσεις, χάσμα γενεών, οικογένεια, ανεργία, δημογραφικό, υγεία, νοσοκομειακή περίθαλψη, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα με AIDS, η θέση της γυναίκας, ανύπανδρες μητέρες, μεταφορές, συγκοινωνίες, ανθρώπινα δικαιώματα, ανθρωπισμός, κλωνοποίηση, μεταμόσχευση οργάνων, ζωοφιλία, της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Σύνοδος Δ' 1998 - 1999.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Ανδριοπούλου Στυλιανή (Νομός Δράμας), Αρμουτόγλου Σοφία (Β' Θεσ/νίκης), Βανιώτη Γλυκερία (Νομός Καρδίτσας), Βέρρου Μαρία (Νομός Μεσσηνίας), Βλαχοπούλου Μαρία (Β' Πειραιά), Βουκούτη Ελένη (Α' Θεσ/νίκης), Γαργαλάκου Ρόζα (Α' Πειραιά), Γεροδήμου Μαρία (Νομός Περίας), Γουάιτ Ελεονώρα (Λάρνακα - Κύπρος), Εμμανουήλ Πηνελόπη (Επικρατείας), Ευθυμιάδης Κωνσταντίνος (Β' Θεσ/νίκης), Ζορμπά Θεοδώρα (Νομός Τρικάλων), Ιακωβίδου Ελένη (Α' Θεσ/νίκης), Καλαντζή Τριανταφυλλιά (Γερμανία), Καραδήμου Ζαχαρούλα (Γερμανία), Καρακωνσταντής Γεώργιος (Νομός Τρικάλων), Κάρλου Μαρία (Αυστραλία), Κεραμά Μερσίντα (Α' Αθήνας), Κήλη Ελευθερία (Νομός Χα- νίων), Κουλλάτη Ελένη (Αμμόχωστος - Κύπρος), Κουρέντα Αικατερίνη (Νομός Τρικάλων), Κουτσοβασίλης Κωνσταντίνος (Νομός Βοιωτίας), Κωνσταντίνου Αθηνά (Α' Αθήνας), Κωστοπούλου Κωνσταντίνα (Α' Αθήνας), Λαμπάρα Ευαγγελία (Επικρατείας), Μαρινάκη Ελένη (Α' Πειραιά), Μαρκοστάμος Παναγιώτης (Β' Αθήνας), Μηλογιαννάκης Βικέντιος (Α' Αθήνας), Μουρτζάκη Βασιλική (Νομός Ευβοίας), Μπάκα Πανωρέα (Νομός Φθιώτιδας), Μπασίνα Δήμητρα (Β' Αθήνας), Μπεζά Αλεξάνδρα (Νομός Θεσπρωτίας), Μπίλιου Σμαράγδα (Β' Αθήνας), Μπουσούνης Νικόλαος (Νομός Μεσσηνίας), Νάστα Χριστίνα (Νομός Αργολίδας), Νικολόπουλος Χρήστος (Νομός Λακωνίας), Νικολοπούλου Γεωργία (Α' Πειραιά), Ξένου Αναστασία (Νομός Ηλείας), Παπαλαμπρακοπούλου Αγγελική (Νομός Αχαΐας), Παπαχρήστου Γεωργία (Νομός Τρικάλων), Πατσίτα Ειρήνη (Α' Αθήνας), Πέτρου Παρασκευάς (Β' Αθήνας), Πέτσα Βασιλική (Νομός Καρδίτσας), Πηρουνάκη Κορίνα-Ευλαβία (Νομός Ηρακλείου), Πιτσούνη Γεωργία (Νομός Κορινθίας), Πρεκατές Φάνης (Νομός Χαλκιδικής),

Στασινάκη Αικατερίνη (Β' Αθήνας), Τσεγγενέ Κωνσταντίνα (Νομός Αχαΐας), Τσίβου Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Τσιούρη Χριστιάνα (Νομός Λέσβου), Φιλιππίδης Μάριος (Α' Πειραιά), Φράγκου Παγώνα-Χρυσούλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Χατζηαντωνίου Τσαμπίκα (Επικρατείας), Χατζηφιλίππου Δέσποινα (Λεμεσός - Κύπρος), Χριστοδούλου Ελένη (Πάφος - Κύπρος), Χρόνης Ιωάννης (Νομός Καβάλας) και ο Χρυσάφης Βασίλειος (Α' Θεσ/νίκης).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αγαπητές φίλες και αγαπητοί φίλοι, αρχίζει η δεύτερη και τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Θα θυμίσω –το είπα και χθες, αλλά θα το επαναλάβω– τη διαδικασία που θα ακολουθήσουμε σήμερα.

Πρώτα πρώτα, θα δώσετε στη Γραμματεία της Επιτροπής τις γραπτές σας προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται στη Σύνθεση Κειμένων, για να ψηφιστούν στο τέλος της διαδικασίας και να ενσωματωθούν στο τελικό κείμενο.

Στη συνέχεια θα δηλώσετε, όσοι επιθυμείτε να μπειτε στην κλήρωση, για να μιλήσετε στην Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων».

Σ' αυτή τη διαδικασία δεν θα συμμετέχει Έφηβος Βουλευτής που προέρχεται από την ομογένεια ή από την Κύπρο. Θα έχουν και αυτοί δίκαια καταναμεμένους εκπροσώπους, με διαδικασία που θα γίνει από την Επιτροπή του Προγράμματος.

ΜΙΑ ΕΦΗΒΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τι θα πουν τα παιδιά που θα κληρωθούν αύριο στην Ολομέλεια; Θα μιλήσουν σύμφωνα με την έκθεση της συνεδριάσής μας ή θα πουν κάτι δικό τους;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα πουν την άποψή τους και την ελεύθερη γνώμη τους, σχετικά, όμως, με θέμα που αφορά στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Υπάρχει κάποιο άλλο ερώτημα;

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να κάνω μια εισήγηση και να τεθεί σε ψηφοφορία. Θα παρακαλούσα να φύγουν τα ΜΜΕ από την αίθουσα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέτετε ζήτημα παρουσίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Αίθουσα;

ΒΙΚΕΝΤΡΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας): Μάλιστα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι σεβαστή η άποψή σας. Γίνεται και στις συνεδριάσεις των διαρκών επιτροπών του Κοινοβουλίου και υπήρξαν στο παρελθόν ψηφοφορίες στο Σώμα που αποφάσισαν την απομάκρυνση των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Θα θέσω την πρότασή σου σε ψηφοφορία και ανάλογα με το αποτέλεσμα θα πράξουμε.

Ο Έφηβος Βουλευτής Βικέντιος Μηλογιαννάκης έθεσε την πρόταση να απομακρυνθούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Υπάρχει κάποια αντίθετη πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Όχι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Οι αποδεχόμενοι, λοιπόν, την πρόταση να σηκώσουν τα χέρια τους.

(Εγέρθηκαν οι περισσότεροι).

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν τα χέρια τους.

(Εγέρθηκαν οι λιγότεροι).

Προφανώς, υπέρ της προτάσεως τάσσεται η πλειοψηφία των Εφήβων Βουλευτών.

Παρακαλώ, λοιπόν, τους αγαπητούς εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης να πάρουν γρήγορα πλάνα και να αποχωρήσουν.

(Στο σημείο αυτό και πριν από την αποχώρηση των εκπροσώπων των ΜΜΕ οι Έφηβοι Βουλευτές όρθιοι τραγουδούν «Γυρίζω τις πλάτες μου στο μέλλον» και οι εκπρόσωποι των ΜΜΕ αποχωρούν από την αίθουσα).

Θα έλεγα ότι θα ήταν ακόμα καλύτερα, αν κάποιος από εσάς δεν ήσασταν παράφωνος!

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Ξένου έχει το λόγο να μιλήσει για τέσσερα λεπτά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Αγαπητέ κ.

Πρόεδρε και Προεδρείο, αγαπητοί φίλοι και φίλες, λέγομαι Ξένου Αναστασία, έρχομαι από την Αμαλιάδα του Νομού Ηλείας και εκπροσωπώ το 1ο Λύκειο.

Χθες παρατήρησα ότι συζητήθηκαν αρκετά θέματα, αλλά για το θέμα στο οποίο είχα αναφερθεί εγώ δεν έγινε καμία νύξη. Έχω αναφερθεί στην τρίτη ηλικία και θα ήθελα να εκθέσω τις απόψεις μου.

Βλέπουμε σήμερα ότι η κοινωνία μας έχει εντελώς διαφοροποιηθεί από παλαιότερα. Ο σεβασμός, οι αξίες, η αγάπη, η φιλία, η παρέα έχουν χαθεί πλέον και γι' αυτό βλέπουμε συνεχώς τους ηλικιωμένους να χάνονται από το προσκήνιο και να περνάνε στο παρασκήνιο. Πολλούς από αυτούς τους βλέπουμε στη ζωή να περιθωριοποιούνται, να πάσχουν από πολλές ασθένειες, να μένουν σε παγκάκια, να πεθαίνουν αβοήθητοι χωρίς να έχουν καμία ανθρώπινη συνθήκη διαβίωσης.

Οι αιτίες είναι πολλές. Οι οικογένειες αντιμετωπίζουν προβλήματα και έχει αλλάξει και ο τύπος της οικογένειας. Βλέπουμε πλέον ότι η αδιαφορία ανάμεσα στον πατέρα, τα παιδιά και τους άλλους έχουν δημιουργήσει αυτά τα προβλήματα.

Θα ήθελα να πω ότι το κράτος δεν είναι ο μόνος υπεύθυνος φορέας, ο οποίος θα μπορούσε να λάβει κάποια μέτρα. Θεωρώ ότι τα πάντα ξεκινούν από τον εαυτό μας και εμείς είμαστε αυτοί που θα πρέπει να κάνουμε το πρώτο βήμα. Εμείς πρέπει να έχουμε φιλική διάθεση απέναντι στην τρίτη ηλικία, να βλέπουμε τον παππού και τη γιαγιά, όπως παλιά, που ήθελαν να μας πουν παραμύθι, να μας αγκαλιάσουν, να μας φιλήσουν με αγάπη, χωρίς ψεύτικα λόγια και ψεύτικες εικόνες.

Θεωρώ, όμως, ότι και το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάποια πράγματα, να φτιάξει κάποιους καινούριου τύπου χώρους, όπου θα μπορούσαν να περνούν πάρα πολύ δημιουργικά οι μεγαλύτεροι το χρόνο τους. Θα

μπορούσαν να παίζουν κάποια πνευματικά παιχνίδια, να πίνουν τον καφέ τους, να βρίσκουν μία συντροφιά, ώστε να μη μένουν μόνοι τους πολλές ώρες μέσα στο σπίτι, να απασχολούνται με οποιονδήποτε τρόπο.

Επίσης, θα μπορούσαν σε αυτούς τους χώρους να ενημερώνονται μέσω σεμιναρίων για πράγματα, τα οποία θεωρούν ότι δεν ξέρουν και οι νέοι σήμερα προβάλλουν, ότι οι μεγαλύτεροι δεν μπορούν να μάθουν ή δεν μπορούν να κατανοήσουν, όπως είναι τα καινούρια επιστημονικά ή τεχνολογικά δεδομένα. Μέσα σε αυτούς τους χώρους, μέσω των σεμιναρίων, θα μπορούσαν πολλά να πραγματοποιηθούν, να ενημερωθούν και να μπορούν έτσι να λαμβάνουν μέρος σε συζητήσεις.

Επίσης, θεωρώ ότι το κράτος είναι υπεύθυνο για την αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στους ήδη υπάρχοντες χώρους, όπου φιλοξενοούνται πολλοί ηλικιωμένοι.

Τα Υπουργεία Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών θα πρέπει και αυτά να λάβουν κάποια μέτρα, όπως να αυξηθούν οι συντάξεις, έτσι έστω και αν μένουν μόνοι τους οι ηλικιωμένοι, να μην πεθαίνουν από πείνα, από φτώχεια ή να αναγκάζονται να βγουν έξω, στο δρόμο.

Ακόμη, το Υπουργείο Υγείας ίσως πρέπει να επιταχύνει τους ρυθμούς βελτίωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας, καθώς επίσης και να αναλάβει κάποια μέτρα, ώστε το καινούργιο πρόβλημα που παρατηρείται στους ηλικιωμένους, το πρόβλημα της γεροντικής κατάθλιψης, να μπορεί να μειωθεί, να προληφθεί ή ακόμη και να εξαλειφθεί από την αρχή με διάφορες ομάδες, φυλλάδια και διάφορους ερευνητικούς σταθμούς σε όλες τις πόλεις, ώστε να μπορούν εκεί να απευθύνονται και οι μεγαλύτεροι και αυτοί που είναι υπεύθυνοι γι' αυτούς, ώστε να βρίσκουν κάποιες λύσεις και να αντιμετωπίζουν καλύτερα τα προβλήματά τους.

Οι ηλικιωμένοι δεν είναι ένα κομμάτι της κοινωνίας που πρέπει να το παραμελήσουμε και να το στείλουμε στο περιθώριο. Μπορούν να είναι και αυτοί ενεργά μέλη και θα πρέπει και εμείς να διατηρήσουμε μια σωστή στάση, ώστε να ξαναμπούν στην κοινωνία και να πάρουν τη θέση που είχαν και τα παλαιότερα χρόνια. Γιατί αξίζουν σεβασμό λόγω των χρόνων τους, της εμπειρίας τους, της γνώσης που έχουν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνα Κωστοπούλου από την Α' Αθήνας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας):

Καλημέρα σας και από μένα. Με λένε Κωστοπούλου Κωνσταντίνα και είμαι μαθήτρια από νυκτερινό λύκειο της Αθήνας. Το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα είναι τα ναρκωτικά.

Πριν όμως μιλήσω γι' αυτό θα ήθελα να αναφερθώ στη χθεσινή ομιλία που από πολλά παιδιά ακούσθηκε, ότι η Βουλή των Εφήβων δεν είναι «Φαντασία στην εξουσία», όπως την ονομάσατε και ότι όλοι οι έφηβοι έχουν βρεθεί σε ένα με-

γάλο τούνελ, που όποιο δρόμο και αν πάρουν καταλήγει σε ένα αδιέξοδο.

Όλοι όσοι παρευρισκόμεθα εδώ ήρθαμε με την ελπίδα ότι, αν όχι όλα, έστω κάποια από τα προβλήματά μας θα επιλυθούν, έστω κάποιες από τις απόψεις μας θα πραγματοποιηθούν. Δυστυχώς, όμως, η μόνη λύση που μας δώσατε είναι ότι ήρθαμε εδώ και το μόνο που θα κερδίσουμε είναι η εμπειρία, που πάρα πολλοί θα μπορέσουν να επωφεληθούν από αυτήν.

Τέσσερα συνεχόμενα έτη αναφέρονται τα ίδια προβλήματα με αποτέλεσμα να μένουν άλυτα. Μας είπατε ότι αυτά δεν λύνονται μέσα σε τέσσερις μέρες. Εμείς, όμως, δε λέμε μόνο για τη φετινή χρονιά, αλλά για τις προηγούμενες και γι' αυτές που θα ακολουθήσουν.

Κάθε χρονιά, κύριε Πρόεδρε, λοιπόν θα είναι για την εμπειρία των παιδιών; Και τα υπόλοιπα παιδιά τι θα γίνουν; Αυτά που έχουν άμεση ανάγκη από βοήθεια, πώς θα μπορέσουν να ζήσουν σ' αυτή την άστοργη κοινωνία;

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, ποια είναι τα μέτρα που θα πάρετε; Ποιες θα είναι οι ενέργειές σας για την επίλυση αυτών των προβλημάτων; Είναι καιρός πια να μην έχουμε ομιλίες, λογοκοπίες, ηθικολογίες, παπαδορητορίες και κομματικές προπαγάνδες, αλλά άμεσες και τρέχουσες λύσεις.

Για να αναφερθώ, όμως, και στην έκθεσή μου, όλοι πια γνωρίζουμε ότι μια από τις πιο διαδεδομένες μορφές εγκληματικότητας είναι η τεράστια αύξηση των ατόμων που παίρνουν ναρκωτικά. Το γεγονός αυτό συνδυάζεται με την περιέργεια, το μιμητισμό, το άγχος, τη διάλυση της οικογένειας, την ανεργία και τον πλουτισμό από την πλευρά των διακινητών και των εμπόρων ναρκωτικών ουσιών.

Είναι πια φανερό ότι η μορφή του σύγχρονου ναρκομανή διαφέρει ουσιαστικά απ' αυτήν που τον διέκρινε τις προηγούμενες δεκαετίες. Στο παρελθόν οι ναρκομανείς ανήκαν στην κατώτερη κοινωνική τάξη. Η ηλικία των χρηστών ήταν σπάνια κάτω από τα είκοσι πέντε έτη και, βέβαια, δεν κατείχαν καμία υπεύθυνη κοινωνική θέση και δεν είχαν κανένα ενεργητικό ρόλο στη λειτουργία του κοινωνικού συστήματος.

Σήμερα όμως, οι ναρκομανείς κινούνται μέσα σε όλες τις τάξεις της κοινωνίας, χωρίς περιορισμό ή δέσμευση. Στη χώρα μας το πρόβλημα εξάπλωσης των ναρκωτικών έχει εισβάλει παντού και έχει πάρει διαστάσεις που πολύ ανησυχούν την κοινωνία και την πολιτεία, ιδιαίτερα κατά την τελευταία δεκαετία.

Τη θλιβερή πρωτοπορία σ' αυτή τη μακάβρια πορεία των ζωντανών νεκρών κρατούν σταθερά οι νέοι. Είκοσι χιλιάδες και πλέον άτομα πέθαναν κατά την τελευταία δεκαετία μονάχα στην Αθήνα και τον Πειραιά. Και η πολιτεία τι έκανε; Σχεδόν τίποτα. Και όταν αναγκάζοταν να ασχοληθεί με αυτό το τεράστιο πρόβλημα κατέφευγε στην πιο εύκολη λύση, στη σύλληψη, στην καταδίκη και στον εγκλωσμό του ναρκομανούς στις φυλακές. Συνοπτικά,

μπορούμε να πούμε πως στον Καιάδα της τοξικοφυγής παρασύρει τους νέους είτε η στέρηση είτε, αντίθετα, η αφθονία. Η στέρηση είναι πολλών ειδών, όπως στέρηση οικονομική, ανεργία, προβλήματα επαγγελματικής αποκατάστασης, συναισθηματικά, ψυχολογικά, αταρχικό ή άστοργο ή αδιάφορο κοινωνικό περιβάλλον, κοινωνική βία, μοναξιά και διάφορα άλλα. Βέβαια, όλα αυτά δεν τα ανακάλυψε η εποχή μας, ανακάλυψε, όμως, και προσφέρει κάτι αντίστροφο, την αφθονία μέσω των ψυχαγωγίας που διαθέτουν όχι λίγοι νέοι σήμερα. Έχουν από παιδιά πια χαρεί τα πάντα στη ζωή και, έτσι, ζητάνε πιο έντονες ηδονές, όπως φαίνονται τα ναρκωτικά.

Βέβαια, δε φαντάζομαι ότι θα είναι κάποιος τόσο εξωφρενικός ή οπισθοδρομικός, που θα υποστηρίζει ότι οι νέοι πρέπει να στερηθούν αυτή την αφθονία και ελευθερία, ώστε να μη χορταίνουν πρόωρα και να μη γυρεύουν άλλες πηγές τέρψης.

Το ζητούμενο είναι να γίνεται σωστή χρήση των μέσων και των δυνατοτήτων που διαθέτουν. Και όταν λέω σωστή, εννοώ, βέβαια, με τα μέτρα τα δικά τους και όχι με τα μέτρα των μεγάλων.

Επειδή, όμως, είδαν τι σημαίνουν οι παράδεισοι, διαπίστωσαν με ατελείωτους σωματικούς και ψυχικούς πόνους, πως η απόπειρα να βγουν από τα αδιέξοδά τους τους κατακυλάει σε τρισεπιπλάσια αδιέξοδα. Γι' αυτό θα επιμείνω, πως το κύριο θέμα είναι να γκρεμιστεί η αυταπάτη των νέων που συνοδεύεται από την περιέργεια και το μιμητισμό, η αυταπάτη πως το ναρκωτικό είναι απόλαυση που πρέπει να γνωρίσουν, η αυταπάτη του νταηλικιού, της μαγκιάς, του αντρισμού, η αυταπάτη πως το ναρκωτικό δίνει λύσεις.

Δε χρειάζεται, τέλος, να πούμε πως για τους συστηματικούς εμπόρους του ναρκοθανάτου καμιά ποινή δεν είναι αρκετά σκληρή. Σ' αυτούς τους κερδολάγνους και νεκρολάγνους ας εξαντλήσει η πολιτεία όλη την αυστηρότητά της. Αλλά, βέβαια, πώς θα φανεί ανελέητη στους νεκρεμπόρους αυτούς, όταν στον κόσμο μας θεωρούνται αξιοσέβαστοι επιχειρηματίες οι μεγαλέμποροι του θανάτου, οι έμποροι όπλων και πολέμων; Και όταν οι υπερμεγαλέμποροι του παγκοσμίου ολέθρου είναι ηγέτες λαών, πώς μοχθούν πυρετωδέστατα για τον ολοκληρωτικό αφανισμό τους;

Αυτά όλα τα στοιχεία συνιστούν και τα βαθύτερα αίτια που οδηγούν το νέο στα ναρκωτικά και διαμορφώνουν νομοτελειακά έναν ανθρώπινο τύπο χωρίς στόχους, χωρίς ιδανικά, χωρίς αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία και χωρίς προσανατολισμούς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Κούρεντα από το νομό Τρικάλων έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΡΕΝΤΑ (Νομός Τρικάλων):
Γιὰ σας. Λέγομαι Αικατερίνη Κούρεντα και θα ήθελα να αναφερθώ στο πρώτο θέμα που έθιξε η Κωνσταντίνα Κωστοπούλου για

το θεσμό της «Βουλής των Εφήβων». Θα ήθελα να πω, ότι δεν πρέπει να είμαστε αγάριστοι και πλεονέκτες για το θεσμό αυτόν, γιατί να μην ξεχνάμε ότι πριν τέσσερα, πέντε χρόνια, παιδιά της ηλικίας μας δεν είχαν το πλεονέκτημα που έχουμε αυτή τη στιγμή, να έρθουμε σε αυτόν τον ιερό χώρο της Βουλής και να εκθέσουμε τα προβλήματά μας έτσι, ώστε να τα προσεγγίσουν περισσότερο αυτοί που κυβερνούν αυτόν τον τόπο και να βρεθεί μια λύση. Γι' αυτό, όπως είπα και πριν, δεν πρέπει να είμαστε αγάριστοι ούτε πλεονέκτες. Το γεγονός ότι εκτίθενται και κάποιοι τα ακούνε είναι αρκετά σημαντικό από το να μην ακούγονται καθόλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Γεωργία Παπαχρήστου από το νομό Τρικάλων έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Νομός Τρικάλων): Ήταν ακριβώς ό,τι ήθελα να πω και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Παρασκευάς Πέτρου από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθήνας): Το ίδιο ήθελα να πω και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Παπαλαμπρακοπούλου Αγγελική από το νομό Αχαΐας έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Γεια σας. Ονομάζομαι Παπαλαμπρακοπούλου Αγγελική και θα ήθελα να διαφωνήσω με τους ομιλητές που μόλις τώρα μίλησαν.

Θα ήθελα να πω πως πρέπει να δώσουμε ένα τέρμα στην ιδεολογία που λέει ότι τα μισά πράγματα είναι τα πάντα. Το ήμισυ του παντός, δηλαδή, στη νεολαία του σήμερα δεν ταιριάζει.

Τα προβλήματα είναι τόσο μεγάλα που, αν η φωνή μας μόνο ακούγεται και δεν υλοποιείται, δυστυχώς, δεν γίνεται τίποτα. Όπως είπε η πρώτη ομιλήτρια, οι ηθικολογίες στον καιρό μας είναι περιττές, χρειάζεται πράξη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Μαρινάκη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΙΝΑΚΗ (Α' Πειραιά): Γειά σας και από μένα.

Θα κάνω μία σύντομη τοποθέτηση και θα σας μιλήσω για τα ναρκωτικά. Δεν ξέρω αν έχετε ακούσει ότι χορηγείται μεθαδόνη στους νέους, οι οποίοι παίρνουν ηρωίνη, για να μπορέσουν να απεξαρτηθούν από τα ναρκωτικά. Η μεθαδόνη χορηγείται στην Ευρώπη πριν από κάμποσα χρόνια και έχει καταργηθεί. Άρα το Υπουργείο Υγείας πασάρει...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν είναι ακριβές ότι έχει καταργηθεί και σε προλαβαίνω για να μη βασιστείτε σε αυτή την παραδοχή και αναπτύξετε παρακάτω λάθος σκεπτικό.

Παρακαλώ, συνέχισε.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΙΝΑΚΗ (Α' Πειραιά): Θα ήθελα να πω ότι αυτήν τη μέθοδο, η οποία είναι πεπαλαιωμένη, την

«πασάρουν» οι πολιτικοί σήμερα στην Ελλάδα, ως μοντέρνα.

Θα ήθελα να πω και κάτι τελευταίο. Οι αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές που μίλησαν πριν είπαν ότι θα πρέπει να σεβόμαστε αυτό το θεσμό, το ότι βρισκόμαστε στη Βουλή και μιλάμε. Θέλω να πω ότι, βεβαίως, τον σεβόμαστε, αλλά θα πρέπει να ξέρουμε ότι αυτό χρησιμοποιείται για εμάς ως άλλοθι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ήθελα να πω ότι η μεθαδόνη είναι υποκατάστατο του ναρκωτικού, όπως προείπατε, της ηρωίνης και προετοιμάζει τους χρήστες, για να μπουν στις θεραπευτικές κοινότητες, όπου γίνεται η απεξάρτηση. Είναι μία διαδικασία, η οποία είναι και επίπονη και χρονοβόρα και πάρα πολύ δύσκολη, γιατί αυτός που θα απεξαρτηθεί σε ένα βαθμό από την ηρωίνη και θα έχει εξάρτηση από τη μεθαδόνη θα πρέπει να χτίσει ένα κομμάτι της απολεσθείσης προσωπικότητός του, για να αποφασίσει να μπει σε μία από τις θεραπευτικές κοινότητες. Δεν είναι πράγματα, τα οποία μπορούμε να τα πούμε «στο γόνατο» και να τοποθετούμαστε επιφανειακά και με κραυγές. Είναι πάρα πολύ σημαντικά ζητήματα, είναι πάρα πολύ συγκινητικό το κραυγαλέο ενδιαφέρον σας, αλλά πρέπει να σας διαβεβαιώσω ότι οι Βουλευτές τουλάχιστον, όσο και οι υπόλοιποι πολίτες, πονάνε γι' αυτήν την πληγή και γι' αυτό το ζήτημα.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να σας κάνω μία ερώτηση, γιατί φαίνεται ότι γνωρίζετε σχετικά το θέμα.

Σε ποιους χορηγείται η μεθαδόνη και με ποια κριτήρια; Μήπως σε αυτούς που έχουν θείους Βουλευτές; Γιατί ξέρω ότι δεν είναι πολλοί αυτοί που έχουν μπει σ' αυτό το πρόγραμμα, που πράγματι είναι πολύ αποτελεσματικό και αντιμετωπίζεται με το πρόγραμμα αυτό η εγκληματικότητα, η βία. Δεν χρειάζεται να κλέψει κάποιος ή μία κοπέλα να πάει στην πορνεία, για να πάρει τη δόση της.

Λοιπόν, μπορείτε να μου απαντήσετε με ποια κριτήρια χορηγείται η μεθαδόνη; Πώς επιλέγονται αυτοί, στους ο- ποιους χορηγείται, γιατί είναι λίγα τα άτομα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να μιλήσουν και οι υπόλοιποι και θα πω.

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Ξένου έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Θέλω να πω ότι δεν διαφωνώ με την πρώτη ομιλήτρια, που μίλησε για τα ναρκωτικά. Απλώς, θα ήθελα να πω ότι στην Ελλάδα η μάστιγα των ναρκωτικών εξαπλώθηκε με πολύ γρήγορους ρυθμούς τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Η Ελλάδα δεν έπασχε τόσο πολύ τα προηγούμενα χρόνια, όσο σήμερα, σε αντίθεση με άλλες χώρες, όπως η Αμερική, όπου τα ναρκωτικά, το χασίς, η ηρωίνη ήταν ευρέως διαδεδομένα. Η Ελλάδα είχε πληγεί εκείνη την εποχή από πολέμους, από την κατοχή και βρισκόταν σε μία περίοδο ανασυγκρότησης.

Τώρα δεν μπορούμε να καταδικάζουμε και να λέμε ότι η

μεθαδόνη δεν είναι ένας σωστός τρόπος αντιμετώπισης των ναρκωτικών. Είναι ένα πρώτο βήμα. Από το να μη γινόταν τίποτα και να βλέπαμε να γιγαντώνεται ακόμα περισσότερο το πρόβλημα, καλό είναι να αρκεστούμε αυτήν τη στιγμή σε αυτό. Ελπίζουμε για κάτι καλύτερο, αλλά δεν μπορούμε να καταδικάζουμε τη μεθαδόνη, ότι δεν είναι σωστός τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος των ναρκωτικών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Σμαράγδα Μπίλιου έχει το λόγο.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ ΜΠΙΛΙΟΥ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να πω τα εξής. Γίνεται δικαιολογημένα λόγος διαρκώς για τα ναρκωτικά, που είναι μία τρομερή μάστιγα, που κατατρώνει τα νιάτα και στιγματίζει την κοινωνία, αλλά κανείς δεν στάθηκε σε ένα πολύ πιο καθημερινό και εξίσου μείζον πρόβλημα, που είναι το μεγάλο ποσοστό νεαρών καπνιστών και το πρόβλημα του αλκοολισμού, που είναι εθισμοί και αυτά και έχουν εξίσου καταστρεπτικές συνέπειες.

Θα περιοριστώ στην πρόταση κάποιων λύσεων πολύ πρακτικών...

Όπως, να μην επιτρέπεται η ελεύθερη πώληση τσιγάρων και ποτών σε νέους κάτω των 18 ετών, αλλά να χορηγούνται μόνο με επίδειξη της ταυτότητας, όπως ήδη γίνεται στις ΗΠΑ. Να απαγορεύεται το κάπνισμα σε δημόσιους χώρους. Βέβαια, θα υπάρξει ο αντίλογος των καπνιστών, αλλά πιστεύω ότι, εφ' όσον είναι επιλογή του καθενός, μπορούν να καπνίζουν σε χώρους, όπου βρίσκονται μόνοι τους.

Τέλος, αποδοκιμάζω τη διαφήμιση των τσιγάρων. Πρέπει να σταματήσει αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Τσιούρη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Σχετικά με τα προγράμματα μεθαδόνης, εγώ δεν πιστεύω πως όλα τα άτομα, που θα ακολουθήσουν κάποιο πρόγραμμα απεξάρτησης, θα καταφέρουν να λυτρωθούν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό είναι βέβαιο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Όταν απεξαρτηθείς, δεν νομίζω ότι οι έμποροι και τα «βαποράκια» θα σε αφήσουν έτσι να φύγεις και να χάσουν τα λεφτά τους. Είναι πολύ δύσκολο να γίνει αυτό και χρειάζονται πάρα πολλές προσπάθειες και από την πολιτεία, από την Κυβέρνηση, αλλά και από τους ίδιους τους πολίτες. Δεν είναι η μεθαδόνη λύση. Είναι κάποιος τρόπος, για να απεξαρτηθεί κάποιος, αλλά είναι πάρα πολύ δύσκολο, χρειάζεται μεγάλη θέληση. Ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Στασινάκη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να ξεφύγω λίγο από τα ναρκωτικά και να μιλήσω για το θεσμό της Βουλής. Εδώ θέτουμε το θεωρητικό υπόβαθρο και μετά θα αρχίσουν οι πράξεις. Εγώ το συγκρίνω με ένα παράδειγμα στην παιδεία, όπου όλοι ζητούσαμε περισσότερη θεωρία,

δηλαδή να προετοιμαστεί καλύτερα, και περάσαμε κατευθείαν στις πράξεις κι εδώ ζητάμε να περάσουμε κατευθείαν στις πράξεις. Δηλαδή βλέπω μία αντίφαση.

Όσον αφορά στην πόλη μου –μένω στο Γαλάτσι– θέλω να πω ότι βλέπω καθημερινά έργα, τα οποία βελτιώνουν την ποιότητα ζωής στην πόλη μου και χαίρομαι πάρα πολύ γι' αυτό. Ενώ τα τελευταία χρόνια δεν γινόταν κάτι τέτοιο και θέλω να το δηλώσω αυτό. Δεν ευλογώ τα γένια σας, απλά καταθέτω την άποψή μου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να και μία θετική άποψη. Βεβαίως, πάμε μπροστά.

Χρωστάω μία απάντηση, όμως, πριν προχωρήσουμε στη διαδικασία.

Η ένταξη στα προγράμματα μεθαδόνης δεν γίνεται με κριτήρια πελατειακών αναγκών των Βουλευτών, όπως να έχεις θείο Βουλευτή κ.λπ. Γίνεται με ανστηρά επιστημονικά κριτήρια, γιατί πριν μπεις σε πρόγραμμα μεθαδόνης, εφ' όσον είσαι χρήστης, περνάς από «σαράντα κύματα» ψυχολόγων, ψυχιάτρων, ειδικών επιστημόνων, που διερευνούν την απόφασή σου να απεξαρτηθείς. Κανένας δεν είπε ότι η μεθαδόνη και τα προγράμματα μεθαδόνης είναι πανάκεια και θεραπεία. Είναι κάποια από τα μέτρα που η πολιτεία λαμβάνει, μήπως και μετριάσει αυτόν τον όλεθρο που είναι τα ναρκωτικά.

Θα προχωρήσουμε, όμως, στη διαδικασία. Επόμενος ομιλητής είναι ο Παναγιώτης Μαρκοστάμος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣΤΑΜΟΣ (Β' Αθήνας): Γεια σας. Λέγομαι Μαρκοστάμος Παναγιώτης, είμαι από τη Φθιώτιδα και εδώ εκπροσωπώ αφ' ενός μεν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά αφ' ετέρου το 2ο Λύκειο Καλλιθέας και την εκλογική περιφέρεια της Β' Αθήνας.

Πήρα την πρωτοβουλία να εκφράσω τις σκέψεις μου και τους προβληματισμούς μου σε τούτη εδώ την αίθουσα, επειδή το θέμα που διάλεξα με αφορά άμεσα, όπως άμεσα θα έπρεπε να αφορά όλους μας. Με αυτόν τον τρόπο θέλω να μιλήσω για τα δικαιώματα, την ανεξαρτησία και την υποχρέωση της πολιτείας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Γιατί πιστεύω ότι το δικαίωμα της ζωής ανήκει σε όλους μας. Νομοθετικά, αλλά και ουσιαστικά, στις οργανωμένες κοινωνίες η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει τα δικαιώματα των πολιτών της και να τα διασφαλίζει.

Δικαιώματα στη ζωή έχουμε όλοι, αρκεί αυτό να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που δημιουργούνται μέσα από συγκεκριμένα προβλήματα και έτσι να συμβάλουμε ουσιαστικά και αποτελεσματικά για τη λύση τους.

Ως άτομο με ειδικές ανάγκες καθημερινά βιώνω την έλλειψη ενημέρωσης του κόσμου και πολλές φορές το ρατσισμό απέναντι στο πρόβλημα. Η εικόνα και μόνο ενός τυφλού ή παραπληγικού στο δρόμο μπορεί να προκαλέσει αποστροφή. Η σκέψη που περνά από το νου πολλών ανθρώπων είναι «κρίμα το παιδί», ανεξάρτητα από το αν το άτομο αυτό είναι δέκα, είκοσι ή και τριάντα χρόνων.

Η κακή κατασκευή των πεζοδρομίων, η έλλειψη ειδικών προσπελάσεων για τους παραπληγικούς, που χρησιμοποιούν τα αναπηρικά αμαξίδια, η ανεπάρκεια ηχητικών σημάτων στις διαβάσεις για τους τυφλούς κάνουν την εικόνα τραγικότερη.

Επίσης, έντονη είναι και η άγνοια πολλών ανθρώπων στην επαρχία και ιδιαίτερα στα μικρά και απομακρυσμένα χωριά. Για παράδειγμα, η περίπτωση «Κωσταλέξι» όπως χαρακτηριστικά λέγεται, η οποία είναι ακόμα νωπή στη μνήμη μας.

Η έλλειψη ενημέρωσης και η άγνοια για το τι είναι άτομο με ειδικές ανάγκες και η έλλειψη συγχρωτισμού με τα άτομα αυτά προκαλούν όλα τα παραπάνω αρνητικά συναισθήματα.

Σημαντικός εδώ και αναντικατάστατος είναι και ο ρόλος της πολιτείας. Αυτή είναι που πρέπει να σχεδιάσει και να εφαρμόσει μια στρατηγική ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, εκπαιδευτικής, επαγγελματικής και, κυρίως, κοινωνικής, μέσω της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για το τι είναι άτομο με ειδικές ανάγκες και, ιδιαίτερα, ποιες είναι οι δυνατότητές του. Γιατί ένα ανάπηρο άτομο πάει σχολείο, σπουδάζει, διασκεδάει, δημιουργεί οικογένεια, αθλείται, ζει δίπλα μας. Αυτό μπορεί να γίνει με τη βοήθεια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και, κυρίως, μέσα από την τηλεόραση. Δυστυχώς όμως τα μέσα αυτά χρησιμοποιούν πολλές φορές αρνητικά τα άτομα με ειδικές ανάγκες, με στόχο την τηλεθέαση, προβάλλοντας μόνο την αναπηρία τους και όχι τις δυνατότητές τους και τα ψυχικά τους χαρίσματα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μετά την άκρως ενδιαφέρουσα εισήγηση του Παναγιώτη Μαρκοστάμου, το λόγο έχει...

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πα-ρακαλώ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Δεν θα ήθελα να σχολιάσω τίποτα στα πολύ εξαιρετικά λόγια του προηγούμενου ομιλητή, αλλά χωρίς να θέλω να επιδοκιμάσω κανέναν, θέλω να δώσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στον κύριο που κάθεται δίπλα σας, τον κ. Κατσούλη, για το γεγονός ότι κάθε φορά που μιλάει κάποιο παιδί το κοιτάει στα μάτια.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι εκπαιδευτικός. Αυτό είναι μέσα στην τέχνη του εκπαιδευτικού.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ για την παρατήρηση, αλλά διδάσκω είκοσι πέντε χρόνια σε πανεπιστήμιο και έχω να κάνω με παιδιά, τα οποία είναι δύο χρόνια μεγαλύτερα από εσάς. Οι κύριοι βουλευτές είναι περισσότερο απασχολημένοι με τα προβλήματά σας. Εγώ διαπιστώνω ότι ακούνε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα έλεγα ότι και ο Πρόεδρος σας δίνει όλη την προσοχή του.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Ναι, αλλά του προκαλεί ενδιαφέρον το γεγονός, ότι ο

Παναγιώτης αντί για φύλλα, στιλό και γράμματα είχε ένα χαρτόνι με κουκίδες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και εμείς κουβεντιάζαμε εδώ για το σύστημα Μπράιγ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Αυτό ήθελα να σχολιάσω, ότι, δηλαδή, σας προκάλεσε απορία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι, δεν μου προκάλεσε απορία. Το ήξερα.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Το σχολιάσατε, γεγονός που δεν έκανε ο δεύτερος κύριος, γι' αυτό τον ευχαριστώ πολύ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Εφηβος Βουλευτής Σταυρούλα Τσίβου έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Καλησπέρα και από εμένα.

Είμαι η Τσίβου Σταυρούλα και εκπροσωπώ το 3ο Ενιαίο Λύκειο Γαλατσίου. Ξέροντας ότι ο χρόνος μου είναι μόνο τέσσερα λεπτά, θα προσπαθήσω να κλείσω πραγματικά μέσα σ' αυτόν τον ελάχιστο χρόνο τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες, κάτι που, άλλωστε, κάνουμε τόσα χρόνια τώρα, παγώνοντας αυτούς τους ανθρώπους και το τεράστιο θέμα τους μέσα στο χρόνο.

Όταν είχα γράψει πια την εργασία μου και την είχα ήδη παραδώσει, μου έδωσαν τις Συνθέσεις της Πρώτης Συνόδου, ούτε της Δεύτερης, ούτε της Τρίτης, της Βουλής των Εφήβων. Όταν μου στείλατε το βιβλιαράκι με τις προτάσεις, τα σύγκρινα και πραγματικά δεν βρήκα καμιά, μα καμιά διαφορά. Ήταν προτάσεις οι οποίες είχαν ειπωθεί με κραυγή, τόσο εδώ στις Επιτροπές, όσο και στην Ολομέλεια. Δεν είδα, όμως, καμιά απ' αυτές τις προτάσεις να υλοποιείται, ούτε στο ελάχιστο.

Ήθελα, λοιπόν, να πω ότι αυτοί οι άνθρωποι το μόνο παράπονο που έχουν είναι ότι είναι κλεισμένοι σε ιδρύματα. Αντί να προσπαθούμε να προσαρμόσουμε αυτούς τους ανθρώπους στα ήδη υπάρχοντα συστήματα, προσπαθούμε να τους φτιάξουμε κάποια ειδικά. Είδα δηλαδή μια πρόταση που μιλάει για ειδικά σφραγιστικά ιδρύματα. Τι είναι αυτοί οι άνθρωποι; Μολύνουν την κοινωνία μας, για να τους κλείσουμε κάπου αλλού; Δεν βλέπουν τον ίδιο ήλιο καθημερινά; Δεν ξυπνάμε και βλέπουμε όλοι τον ίδιο ήλιο; Εμείς, βέβαια, τον βλέπουμε από παντού, απ' όπου εμείς θελήσουμε. Είτε από τους λόφους είτε από τα λιβάδια, βλέπουμε την ομορφιά της φύσης, ενώ αυτοί αποκλειστικά και μόνο από τους τοίχους ενός ιδρύματος. Τους έχουμε ονομάσει πραγματικά νεκρούς, χωρίς να το έχουμε καταλάβει.

Συγγνώμη για τον τόνο της φωνής μου, αλλά είναι δουλειά δύο μηνών. Έχω γνωρίσει πάρα πολλούς ανθρώπους, οι οποίοι πραγματικά έχουν φιμωθεί περισσότερο από κάθε άλλη μερίδα ανθρώπων.

Ήθελα, λοιπόν, να πω ότι τα ιδρύματα αυτά είναι σκοτεινά, τα παράθυρά τους προς τον κόσμο τα σφραγίζουν βαριά σιδερένια κάγκελα και τα δωμάτια τους, ιδιαίτερα στα άτομα

τα οποία έχουν διανοητική καθυστέρηση, τα διπλοκλειδώνουν τα βράδια σαν να τους φοβούνται.

Όσο, λοιπόν, φοβόμαστε εμείς αυτούς τους ανθρώπους, άλλο τόσο προκαλούμε και σ' αυτούς το φόβο για μας, για το δικό μας κόσμο. Δεν είναι κάτι διαφορετικό αυτοί οι άνθρωποι. Μπορεί να μην έχουν δυο χέρια, αλλά έχουν μια ζεστή καρδιά. Άρα δίχως δυο χέρια δεν γίνεται να εγκληματήσουν, ενώ εμείς, οι άνθρωποι της πόλης, που καθημερινά κινούμαστε με δυο χέρια δυνατά, που καθημερινά τα γυμνάζουμε, εγκληματούμε.

Αυτό ήταν απλώς ένα παράδειγμα, γιατί μπορεί να λείπει από το σώμα αυτών των ανθρώπων κάποιο κομμάτι, μπορεί να λείπει ακόμα κάποιο κομμάτι του μυαλού τους, μπορεί ακόμα να μην έχουν και καθόλου μυαλό, έχουν όμως μια ζεστή καρδιά. Δεν λείπει κανένα κομμάτι από την ψυχή τους. Αντίθετα από το «παζλ» της δικής μας καρδιάς λείπουν άπειρα κομμάτια, τα οποία, αν δεν προσπαθήσουμε να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους, δεν θα αναπληρωθούν ποτέ.

Βλέπω το ρολόι που βρίσκεται πάνω σας και κοιτώ το χρόνο να κυλάει. Περιμένω να ακούσω αυτόν το χαρακτηριστικό ήχο. Τόσα χρόνια δεν ακούτε τις φωνές μας και τις φωνές αυτών των ανθρώπων γι' αυτά τα ζητήματα που μιλάμε. Γιατί, λοιπόν, εμείς να σεβαστούμε αυτόν το χαρακτηριστικό ήχο και να σταματήσουμε; Γιατί εσείς σταματάτε τις δικές μας φωνές και δεν κάνετε τίποτε;

Προσπαθήσατε να κάνετε μια μικρογραφία της Βουλής των Ελλήνων και διαλέξατε τα τέσσερα χρόνια να γίνουν τέσσερις μέρες. Μπορεί να σκεφτήκατε και για τέσσερις ώρες. Είστε ικανοί να το κάνετε. Δεν μπορούσατε να το κάνετε τέσσερις μήνες; Αν όχι τέσσερις μήνες, τουλάχιστον μια μέρα παραπάνω. Ξέρω ότι παράλληλα με μας δουλεύει και η Βουλή των Ελλήνων.

Είκοσι δευτερόλεπτα, δεκαεννιά, δεκαοκτώ, δεκαεφτά ... και τελειώνει.

Θα τελειώσω το λόγο μου, σίγουρα, αλλά δεν τελειώνουν τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων. Τα παγώνουμε μέσα στο χρόνο. Δεν παγώνουμε μόνο αυτούς τους ανθρώπους, παγώνουμε και τις ίδιες τους τις ζωές. Πήγα σε ένα ίδρυμα και είδα ανθρώπους όλων των ηλικιών, πολύ μικρά παιδιά που γέρασαν πρόωρα στην ψυχή τους, γέρους ανθρώπους που ξέχασαν να μεγαλώσουν. Ήταν άνθρωποι που χαμογελούσαν, που το γέλιο τους ήταν ο ίδιος ο ήλιος. Γι' αυτούς τους ανθρώπους αγωνίζομαι και προσπαθώ να βγάλω μια κραυγή αγωνίας.

Ήταν δυο μήνες δουλειάς, δυο μήνες που παραμέλησα πραγματικά τα μαθήματά μου, αλλά έμαθα κάτι για την ίδια τη ζωή και όχι για το πού πολέμησε ο Ναπολέων, ποιες πόλεις κατέκτησε και τι έκανε. Έμαθα, πώς αυτοί οι άνθρωποι κατακτούν την ίδια τη ζωή, χωρίς τη βοήθεια κανενός, γιατί και τα ιδρύματα, τα οποία υπάρχουν, λειτουργούν ελλιπέστατα.

Το μόνο που θα ήθελα να προτείνω –και το έδωσα και στη Γραμματεία– είναι ότι μαζί με τα υπόλοιπα ραντεβού σας κλείστε και ένα ακόμα ραντεβού. Κλείστε ένα ραντεβού με την ευαισθησία, αλλά να πάτε. Και να πάτε μόνοι σας. Αφήστε τους διπλωματικούς φακέλους, τα ωραία λόγια, στα γραφεία σας, και να πάτε σ' αυτό το όμορφο ραντεβού. Κλείστε λίγη αγάπη στη καρδιά σας και μην προσπαθείτε να ζεσταίνετε τις καρτέκλες σας και μη προσπαθείτε να βρείτε συμμάχους για να εξασφαλίσετε μια ωραία χώρα ...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Ολοκληρώνω.

Τις προηγούμενες ημέρες άκουσα κάποιους να τελειώνουν το λόγο τους με στίχους ποιητών, ρητόρων κ.λπ. Εγώ θα κλείσω με κάτι που μου είπε μία κοπέλλα, η οποία από τα δεκαεπτά της χρόνια είναι σε αναπηρικό αμαξίδιο και τώρα είναι σαράντα ετών. Αυτή η κυρία, λοιπόν, είπε: Μπορεί τώρα να μας περιφρονείτε, αλλά θα ήθελα να δω πώς θα συμπεριφερθείτε στον ίδιο σας τον εαυτό, αν τύχει και σε σας κάποιο τέτοιο πρόβλημα, γιατί όλα μπορούν να συμβούν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Μπορεί κανένας να αντιληφθεί και το πάθος και τη συναισθηματική φόρτιση κάποιου Έφηβου Βουλευτή, που δούλεψε και παρουσίασε το πόνημά του. Βεβαίως, μια και είμαστε συνάδελφοι, να βάλουμε και τα του Καίσαρος τω Καίσαρι. Είναι άδικο να λέμε ότι δεν γίνεται τίποτα σε σχέση με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, όταν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έγιναν όχι απλώς άλματα, αλλά –τι να πω– άλματα γαλαξιών στην πατρίδα μας.

Αν δεν μπορείτε να το δείτε αυτό, ίσως να φταίει ότι δεν το ψάξατε καλά, διαχρονικά. Αυτά που σας λέω δεν αμφισβητούνται ούτε από τον αυθορμητισμό της νεολαίας ούτε απ' το ότι ή εσείς ή κάποιοι άλλος μπορεί να είναι ευαισθητοποιημένος από κάποια ειδικά περιστατικά.

Πρέπει, επίσης, να σας πω ότι πάρα πολλοί εκ των συναδέλφων Βουλευτών είναι γιατροί και έχουν δέσει τη ζωή τους και με τον πόνο των ανθρώπων και με περιστατικά ανάλογα μ' αυτά τα λίγα ή περισσότερα που είδατε εσείς. Έχει γίνει τεράστια διαδρομή τόσο σε θεσμικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο χώρων. Και μπορούμε να πούμε ότι όσον αφορά στο χειρισμό, την αντιμετώπιση, τη συμπεριφορά της πολιτείας απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες, έχουμε στάνταρτς που μας βάζουν στις πρώτες βαθμίδες των λαών της Ευρώπης. Αυτό είναι αντικειμενικό. Δεν είναι μια κουβέντα.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν πόδια και δεν μπορούν να κάνουν άλματα. Χρειάζονται τα δικά σας πόδια...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η πολιτεία κάνει άλματα γι' αυτούς, γιατί τους το οφείλει. Κάνει, όμως, άλματα. Να μη μηδενίζουμε τα πάντα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας): Κύριε

Πρόεδρε, αφού κάνει τόσο τεράστια άλματα η πολιτεία, όπως λέτε, τότε τα παιδιά που έρχονται εδώ τέσσερα συνεχόμενα έτη με προβλήματα, σε καρτσάκια κ.λπ., γιατί γι' αυτά τα παιδιά δεν φτιάχτηκαν κάποιοι χώροι στη Βουλή; Πώς φιλοξενείτε αυτά τα παιδιά;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Τι θα πει αυτό;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας):
Τι τι θα πει αυτό; Έρχονται τα παιδιά χωρίς να μπορούν να καθίσουν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Είναι εύκολη η διαδικασία να βγάξεις συμπεράσματα από το μερικό για το γενικό. Είναι μια εύστοχη παρατήρηση, την άκουσε και ο Πρόεδρος της Βουλής. Πιστεύω ότι του χρόνου θα υπάρξει η διόρθωση. Από κει και πέρα, το να μηδενίσουμε μια πραγματικότητα που την δέχονται όλοι οι λαοί της Ευρώπης και του πλανήτη για να καταφερόμαστε εναντίον της ίδιας μας της πατρίδας, θεωρώ ότι πρέπει να το εγκαταλείψουμε, και οι νέοι και οι μεγαλύτεροι, ως πρακτική και ως λογική.

ΜΑΡΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ (Α' Πειραιά): Αφού έχει κάνει τόσα πολλά άλματα η χώρα, σας ρωτώ τρία πράγματα: Στο Εθνικό Θέατρο μπορώ να μπω; Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών μπορώ να μπω; Στη Νομική Αθηνών μπορώ να φοιτήσω; Αμφισβητείτε τους λόγους μου; Αυτά ήθελα να ρωτήσω.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Έφηβοι Βουλευτές, νομίζω ότι οι παρατηρήσεις του συναδέλφου σας είναι πέρα για πέρα σωστές. Θα πρέπει, όμως, να δεχθούμε και το επιχείρημα του Προέδρου μας, ότι σ' ένα μικρό χρονικό διάστημα η Ελλάδα έκανε κάμποσα βήματα στην κατεύθυνση επιλύσεως ορισμένων από τα προβλήματα των ανθρώπων που μας ενδιαφέρουν.

Στο δικό μας το Πανεπιστήμιο, στο καινούργιο κτήριο που έχουμε κάνει, έχουμε προβλέψει αυτού του είδους τις διευκολύνσεις –κάτι μπάρες είναι, δεν είναι πολλά πράγματα– εκείνο, όμως, που έχει σημασία και αυτό που με συγκινεί είναι ότι σε αυτή τη σύνοδο το θέμα των νέων ανθρώπων με ειδικές ανάγκες ή προβλήματα ή, όπως θέλετε πείτε το, συζητείται τόσο πολύ. Βλέπω τις προτάσεις, οι οποίες είναι πολλές και οι οποίες δείχνουν ότι η νεολαία και η κοινωνία μας σταδιακά ευαισθητοποιείται.

Για τη λύση κάθε μεγάλου προβλήματος –πιστέψτε αυτό που θα σας πω– δεν απαιτείται η απόφαση ενός κόμματος ή μιας κυβέρνησης. Προαπαιτείται η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας. Εάν η κοινωνία ευαισθητοποιηθεί απέναντι στα προβλήματα τα δικά σας, τότε να ξέρετε ότι αυτά τα προβλήματα θα επιλυθούν. Το γεγονός ότι εσείς εμφανίζεστε τόσο πολύ ευαισθητοποιημένοι, τουλάχιστον εμένα με γεμίζει με αισιοδοξία, ότι σύντομα αυτά τα προβλήματα θα επιλυθούν.

Και κάτι άλλο για την Έφηβο Βουλευτή που έκανε αυτή την όμορφη εισήγηση, με την οποία ξέρετε ότι όλοι συγκινήθηκαν: Αυτή τη στιγμή, παιδιά, ο νέος Αϊνστάιν,

ο πλέον σοφός, το πλέον ευφυές μυαλό στον κόσμο είναι ο Χόκινγκς. Είναι αυτός ο Βρετανός φυσικός επιστήμονας που έχει ανακαλύψει τις λεγόμενες «μαύρες τρύπες». Ήταν πριν κάμποσους μήνες εδώ στην Ελλάδα. Είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος ζει σε αναπηρική καρέκλα, έχει χάσει σχεδόν όλες του τις λειτουργίες, αλλά του παραμένει μια λειτουργία, του εγκεφάλου. Επικοινωνεί με το περιβάλλον του με κομπιού-τερς. Αυτός ο άνθρωπος, αυτή τη στιγμή, είναι ο σημαντικότερος φυσικός επιστήμονας στον κόσμο.

Είναι σωστή η ευαισθησία σας απέναντι σ' αυτό το πρόβλημα και ακόμη πιο σωστές είναι οι θέσεις σας. Γι' αυτό, τουλάχιστον εγώ, σας συγχαίρω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Ο Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτης Μαρκοστάμος έχει ζητήσει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣΤΑΜΟΣ (Β' Αθήνας):
Θα ήθελα να καθησυχάσω λίγο τους προηγούμενους ομιλητές και θα ήθελα να πω ότι, τουλάχιστον τα τέσσερα τελευταία χρόνια, έχει αρχίσει να γίνεται μια τεράστια υποδομή για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Επίσης, συνάδελφε παραπληγικό, θα ήθελα να σκεφτείς ότι πριν από πέντε χρόνια, δεν μπορούσες ούτε στο τραίνο να μεις ούτε να περάσεις τις διαβάσεις των πεζοδρομίων.

Επίσης, μια άλλη παρατήρηση, που θα ήθελα να κάνω, είναι η εξής: Εμείς οι νέοι δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε τη λέξη «ίδρυμα». Θα πρέπει να χρησιμοποιούμε, όπως πολύ σωστά λέγεται, τη λέξη «κέντρο», γιατί πιστεύω ότι ταιριάζει καλύτερα.

Ακόμη, τα άτομα με ειδικές ανάγκες εκπροσωπούνται και στο Ελληνικό Κοινοβούλιο μέσω του συναδέλφου του κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Αικατερίνη Κούρεντα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΡΕΝΤΑ (Νομός Τρικάλων):
Θα ήθελα να πω ότι, τουλάχιστον στην πόλη μου, η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει φροντίσει πάρα πολύ για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και μπορώ να σας πω ότι έχει δημιουργηθεί στη Νομαρχία ειδικό τμήμα, έτσι ώστε να βρίσκει δουλειά, θέσεις εργασίας, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, σε πόστα, όπως είναι αυτά του ταχυδρομείου, σε τράπεζες, σε πάρα πολλά, τέλος πάντων, κέντρα της πόλης μας.

Εκτός αυτού, έχουν δημιουργηθεί κάποιοι σύλλογοι αθλητισμού, χορού, όπου παίρνουν μέρος αυτά τα άτομα. Γενικά, σε όλη την πόλη και σε όλα τα δημόσια κτήρια υπάρχουν διάδρομοι και μπάρες και οτιδήποτε που θα μπορούσε να βοηθήσει αυτά τα άτομα.

Αρα η πολιτεία πιστεύω ότι έχει ευαισθητοποιηθεί. Τα Τρίκαλα είναι μια επαρχιακή πόλη, πολύ περισσότερο υπάρχει ευαισθητοποίηση στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη, που είναι μεγαλύτερες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Ρόζα Γαργαλάκου έχει το λόγο.

ΡΟΖΑ ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΥ (Α' Πειραιά): Λέγομαι Γαργαλάκου

Ρόζα και θα ήθελα να ζητήσω την άδεια να διαβάσω ένα γράμμα, το οποίο έχει γραφτεί από ένα κακοποιημένο παιδί σε ένα περιοδικό τον προηγούμενο χρόνο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Θέλετε να το καταθέσετε;

ΡΟΖΑ ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΥ (Α' Πειραιά): Θα διαβάσω απο- σπάσματα.

Είναι από τη Φωτεινή, η οποία είναι τώρα 31 ετών και η οποία κακοποιήθηκε, όταν ήταν μικρή.

Διαβάζω: «Αν καταφέρεις να επιβιώσεις χωρίς μόνιμη αναπηρία, ο φυσικός πόνος χάνεται, ξεθωριάζει, σταματάει. Αυτό που δεν σε αφήνει ήσυχη είναι ο φόβος. Αυτός είναι η μόνιμη κληρονομιά. Αυτόν ξαναζεις, καθώς τα χρόνια περνούν. Μπορεί ο φόβος να απομακρύνεται, μαζί και ο εφιάλτης, αλλά δεν σε εγκαταλείπει. Μπορεί να μη θυμάμαι πότε και πόσες φορές με έδερνε ο πατέρας μου, τον θυμάμαι, όμως, σαν ένα φάντασμα που κυλούσε το κεφάλι μου στο πάτωμα μέχρι που λιποθυμούσα. Θυμάμαι τις κλωτσιές του στο στομάχι μου, κάποια φοβερά τραύματα στο πόδι, τις γροθιές του στο στήθος μου. Θυμάμαι, πως έκλαιγα, ούρλιαζα και παρακαλούσα, καθώς προσπαθούσα να του ξεφύγω. Θυμάμαι πως δεν ανάσαινα. Κατάπινα τον αέρα, προσπαθώντας να μαζέψω αρκετό, για να αντέξω το επόμενο κτύπημα, το οποίο μπορεί να ερχόταν από στιγμή σε στιγμή. Θυμάμαι τη μητέρα μου που γύριζε από την άλλη και παρίστανε ότι δεν έβλεπε, λες και ήμουν αόρατη. Οι γείτονες άκουγαν τις φωνές μου, αλλά δεν ήθελαν να μπλέξουν. Το πατάρι ήταν το μόνο μέρος του σπιτιού που κρυβόμουν και δεν με έβρισκε. Εκεί κοιμόμουν αρκετά βράδια μισοπεθαμένη, μισοζωντανή. Καθόμουν παραλυμένη μέχρι να ακούσω την πόρτα να κλείνει, γιατί ερχόταν στο σπίτι πιωμένος μόνο για να δείρει, να βροντήξει την πόρτα και να φύγει. Όταν εξαφανίστηκε γύρω στα 10 μου, κανένας δεν αισθάνθηκε την απουσία μου, κανείς δεν άρχισε να ψάχνει. Ξαναγύρισα στη μητέρα μου, γιατί δεν είχα πού αλλού να πάω. Τουλάχιστον εκεί οι κίνδυνοι ήταν γνωστοί. Όταν με έβαλαν σε ίδρυμα, αυτά που σκεφτόμουν ήταν ότι βρήκα μια στέγη και ένα πιάτο φαί χωρίς να με δέρνουν. Ξελασπώνεις για λίγο. Αλλά όταν έχεις μάθει να αλητεύεις στους δρόμους, δεν σου αρκεί η έγερση, το ρόφημα, η ανάπαυση. Το έσκαγα πολύ συχνά. Πήρα μέρος σε συμμαρίες που έκλεβαν, έκανα ακόμη και το βαποράκι. Πέρασα και από το αναμορφωτήριο, γιατί με έπιασαν να κλέβω μηχανάκι. Σκέφτηκα πολλές φορές την αυτοκτονία. Δεν πήγα ποτέ σε κανονικό γυμνάσιο, γιατί οι γονείς και τα παιδιά της γειτονιάς δεν ήθελαν απόβλητους. Στα 23 μου ήμουν σχεδόν νεκρή, χωρίς θέληση να ζήσω. Στα 24 γνώρισα την οικογένεια που μου πρόσφερε απλόχερα την αγάπη της. Σε λίγες μέρες θα μπω στα 31 και αυτό που θέλω πάνω απ' όλα είναι να ζήσω χωρίς φόβο. Ας φοβούνται όλοι αυτοί που μου έδειξαν τον κόσμο της βίας. Στα βάθη της καρδιάς μου, όμως, θρηνώ για τα παιδιά που δεν γλύτωσαν και δεν πρόκειται να γλυτώσουν ποτέ.» Θα ήθελα, λοιπόν, να σας

ρωτήσω: Μπορείτε να διώξετε το φόβο από τα κακοποιημένα παιδιά; Είναι στο χέρι σας νομίζω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός

Αχαΐας): Προσωπικά, είμαι ένα άτομο πάρα πολύ αισιόδοξο και δεν έχω καμία ισοπεδωτική τάση. Δηλαδή, δεν θέλω να υιοθετήσω σε καμία περίπτωση την άποψη ότι η πολιτεία προσφέρει μια κοινωνία «χάλια» και ότι όλοι οι φορείς είναι αρνητικοί απέναντι σε κάθε πρόβλημα.

Όμως, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες μου προξένησε απορία το εξής γεγονός...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Να τα λέμε από εδώ και πέρα «άτομα με ειδικές δεξιότητες»;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός

Αχαΐας): Με συγχωρείτε, «ειδικές δεξιότητες» και «ειδικές ανάγκες» και ανάγκες που δεν υπάρχουν για μένα είναι όρος που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τους ανθρώπους εκείνους που δεν έχουν κάποια βιολογική δυνατότητα ή δεν έχουν επάρκεια οργάνων ή κάτι που έχουμε εμείς, χωρίς αυτό να είναι λάθος. Θα ήθελα να πω ότι άκουσα κάποιες γνώμες που μου θύμισαν ότι αυτοί οι άνθρωποι μιλάνε εκ του ασφαλούς. Είμαστε εδώ όχι για να πούμε μπράβο στις ράμπες που μπήκαν στα θέατρα, στις δουλειές που έδωσαν στα ταχυδρομεία. Ναι, εγώ επικροτώ αυτές τις προσπάθειες της πολιτείας, όμως δεν ήρθαμε εδώ για να πούμε μπράβο. Μπορούμε να στείλουμε μια επιστολή στα Τρίκαλα, το λέω και για μένα για την Πάτρα, μπορεί να είμαι αγάριστη, και εγώ είμαι κατώτερη απ' όλα αυτά τα παιδιά που έχουν ειδικές ανάγκες, γιατί μιλάω και εγώ εκ του ασφαλούς και θέλω να πω ότι η επιδοκμασία γίνεται με επιστολές, γίνεται σ' ένα λεπτό με ένα χειροκρότημα. Όμως, ήρθαμε εδώ για να θέσουμε τα προβλήματα. Και όταν κάποιο παιδί είναι «άτομο με ειδικές ανάγκες», αλλά έχει μπαμπά δικηγόρο, ή έναν μπαμπά καλλιεργημένο ή πλούσιο, μπορεί να κάνει φυσιοθεραπεία στη Γερμανία ή στην Αγγλία. Ένα παιδί, όμως, φτωχού αγρότη, λυπάμαι, αλλά μένει κλειδωμένο σε ένα δωμάτιο ή κλειδαμπαρωμένο σε ένα ίδρυμα. Σταματείστε, λοιπόν, να μιλάτε εκ του ασφαλούς. Εδώ δεν ήρθαμε να πούμε για τη δική μας ευτυχία και γι' αυτά που βλέπουμε σε μια βόλτα στην πόλη, αλλά να μιλήσουμε γι' αυτά που βλέπουμε σε ένα ίδρυμα, σε κάποιο χωριό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Γεωργία Νικολοπούλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά): Μιλήσαμε

πριν από λίγο για ράμπες που έχουν μπει στους δρόμους για να μπορούν τα άτομα με αναπηρικά καροτσάκια να κυκλοφορούν. Το θέαμα που αντίκρισα στην πόλη μου, όταν είχαν γίνει αυτές οι ράμπες, ήταν ότι διάφορα αυτοκίνητα είχαν αρχίσει να παρκάρουν πάνω σ' αυτές. Αν είναι δυνατόν, λίγη ευαισθητοποίηση δεν βλάπτει!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Παρασκευάς Πέτρου έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθήνας): Λέγομαι Πάρις Πέτρου και είμαι από το 6ο Λύκειο Ζωγράφου.

Ήθελα να πω ότι δεν πρέπει να διατηρούμε μια τόσο μεγάλη προκατάληψη για τα ιδρύματα. Δηλαδή, νομίζω ότι το ίδρυμα δεν είναι κάτι φοβερό. Αν δούμε την ανάλυση της λέξης, είναι από το ιδρύω, που σημαίνει ότι έχει ιδρυθεί. Έχουμε μια εικόνα φοβερή για τα ιδρύματα. Νομίζω ότι είναι λάθος. Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να τα βελτιώσουμε και να δημιουργήσουμε μεγάλες εγκαταστάσεις, στις οποίες θα υπάρχουν διάφορες αίθουσες ψυχαγωγίας και να υπάρχουν πολλοί επιστήμονες που να βοηθάνε τα παιδιά. Δηλαδή να βελτιώσουμε τα ιδρύματα, δεν μπορούμε να λέμε να φύγουν τα ιδρύματα. Τα παιδιά που θα πάνε δεν χρειάζονται μια βοήθεια; Στο σπίτι δεν μπορεί να έρχονται όλοι οι γιατροί. Εγώ είμαι υπέρ των ιδρυμάτων. Απλώς θέλω να αλλάξουν, γιατί υπάρχουν πολλές ελλείψεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Παγώνα Χρυσούλα Φράγκου.

ΠΑΓΩΝΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΡΑΓΚΟΥ (Νομός Αιτωλο-ακαρνανίας): Ονομάζομαι Παγώνα Χρυσούλα Φράγκου και έρχομαι από τη Ναύπακτο. Ένα παράδειγμα θέλω να πω μόνο, ότι στην πόλη μου ήρθε ένα παιδί που είχε απλώς σπάσει το πόδι του και το έδιωξαν από το σχολείο, λέγοντάς του «να πας αλλού», γιατί δεν μπορούσε να ανέβει στο δεύτερο όροφο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιός ήταν ο διευθυντής του σχολείου να του απονεύμουμε κάποιο παράσημο!

ΠΑΓΩΝΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΡΑΓΚΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Δεν είναι ο μόνος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ακόμη χειρότερα.

Η Δήμητρα Μπασίνα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΠΑΣΙΝΑ (Β' Αθήνας): Ονομάζομαι Μπασίνα Δήμητρα και έρχομαι από το 2ο Λύκειο Αργυρούπολης.

Είπατε ότι έχουν γίνει έργα. Εγώ πριν από ένα χρόνο ήμουν σε αναπηρικό καρότσι και έπρεπε να μείνω ένα χρόνο. Έργα δεν έχω δει στην Αργυρούπολη. Η μητέρα μου, θυμάμαι, όταν με πήγε βόλτα με το αναπηρικό μου καρότσι, δεν μπορούσε να το μετακινήσει. Όταν κατεβήκαμε στο δρόμο, υπήρχαν αριστερά-δεξιά αυτοκίνητα και δεν ήξερε πού να πάει. Ράμπες δεν υπάρχουν καθόλου στην Αργυρούπολη. Χώρος στάθμευσης γι' αυτά τα αναπηρικά καρότσια δεν υπάρχει. Στη λεωφόρο γλύστρισε το καρότσι και πήγαν να με πατήσουν τα αυτοκίνητα. Ένα χρόνο που κάθησα στο καρότσι, κατάλαβα τι περνάνε αυτά τα άτομα. Θέλω και σεις να κάτσετε για μια μέρα στη θέση τους, για να δείτε τι περνάνε. Τα θεωρούμε αόρατα. Εγώ έτσι πιστεύω, τους θεωρούμε αόρατους ανθρώπους. Πρέπει να κάνουμε κάτι γι' αυτά τα άτομα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αικατερίνη Στασινάκη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Α' Αθήνας): Αυτό που ήθελα να πω είναι ότι δεν πρέπει να δείχνουμε οίκτο σ' αυτά τα παιδιά. Συνήθως, όταν τα βλέπουμε, λέμε «τα καημένα τα παιδιά». Δεν είναι καημένα, έχουν ίσα δικαιώματα στη ζωή. Δεν πρέπει να αισθανόμαστε οίκτο, γιατί αυτό είναι το χειρότερο που μπορούμε να κάνουμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Ιωάννης Χρόνης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΟΝΗΣ (Νομός Καβάλας): Εγώ θέλω να πω ότι αυτά τα παιδιά δεν είναι με ειδικές ανάγκες. Με ειδικές ανάγκες είναι αυτοί που θέλουν να τους το λένε, αυτοί που τους το λένε με έμμεσο τρόπο. Πήγαν τα παιδιά πέρσι να δώσουν εξετάσεις και τους πήραν με τα καροτσάκια να τους ανεβάσουν επάνω. Αυτοί είναι με ειδικές ανάγκες, αυτοί που δεν φρόντισαν γι' αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Στέλλα Ανδριοπούλου έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Δράμας): Αν πάτε στο νομό μου, εδώ και δεκαεπτά χρόνια –όσα ζω– είναι ένα ίδρυμα που είναι και γηροκομείο και ίδρυμα για άτομα με ειδικές ανάγκες. Είναι μικρό και ελλιπές και από τεχνικό εξοπλισμό και από γιατρούς. Πάρα πολλά άτομα από το νομό της Δράμας, που δεν μπορούν να βρουν μια θέση, ζουν έξω αβοήθητα. Με τι βοήθεια; Με λίγα φάρμακα.

Και μάλιστα, δεν είναι αυτοί επικίνδυνοι για μας, αλλά ο άλλος κόσμος ο υπόλοιπος είναι επικίνδυνος γι' αυτούς. Και επειδή έχουν και κάποια ψυχολογικά προβλήματα –έχουν και πνευματικά προβλήματα, δεν ξέρω ακριβώς– ζουν μόνοι τους έξω. Αν είναι ποτέ δυνατόν!

Και ήθελα να πω πριν για τα ναρκωτικά, ότι η Δράμα αυτή τη στιγμή –ξέρουμε να μετράμε πολύ καλά τους αριθμούς– είναι δεύτερη ή τρίτη πόλη σε όλη την Ελλάδα με τα περισσότερα ναρκωτικά. Ξέρουμε να μετράμε αριθμούς. Αυξάνονται συνεχώς, εμπόριο γίνεται και μετράμε νεκρούς. Τίποτε άλλο δεν ξέρουμε να κάνουμε!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα πάρει το λόγο η Έφηβος Βουλευτής που με τη συνταρακτική ομιλία προκάλεσε σε ένα βαθμό την κουβέντα, για να κλείσουμε την ενότητα και να πάμε παρακάτω.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι.

Η προηγούμενη ομιλήτρια είπε «δεν ξέρω ακριβώς». Αυτό υπάρχει παντού. Και σ' αυτό που είπε για τα ειδικά ιδρύματα, για τους χώρους ψυχαγωγίας, ο συνάδελφος, έχω να πω το εξής: Αυτά τα άτομα δεν πρέπει να τα χαϊδεύουμε, πρέπει να τα βοηθήσουμε. Αυτά τα άτομα δεν θέλουν ψυχαγωγία. Ας έχουν τα απαραίτητα και η ψυχαγωγία ας τους λείπει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και ψυχαγωγία.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Και ψυχαγωγία, αλλά ας αποκτήσουν πρώτα τα απαραίτητα και η ψυχαγωγία ας έρθει δεύτερη.

Επίσης, αναφερθήκατε στους όρους «ανάπηρος», «άτομα με ειδικές ανάγκες». Αν ανοίξετε το λεξικό –γιατί εσείς οι μορφωμένοι άνθρωποι τα γράφετε– λέει επί λέξει «ο μη αρτιμελής, ο ακρωτηριασμένος, ο ανίκανος για εργασία εξαιτίας σωματικής ή πνευματικής ελαττωματικότητας»!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιο λεξικό διαβάζετε;

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ (Β' Αθήνας): Του Τεγόπουλου-Φυτράκη. Σας ικανοποιεί η απάντηση; Εγώ πιστεύω ότι είναι αξιοσημείωτο.

Επίσης, γι' αυτό που είπατε για τα ιδρύματα, δηλαδή να υπάρχουν. Αν κάποιο παιδί ενηλικιωθεί και παντρευτεί, δεν θα μπορεί να μένει στο ίδρυμα. Αν είναι ποτέ δυνατόν! Και δεν θα πρέπει να φτιάξουμε ιδρύματα. Οι πολυκατοικίες που υπάρχουν ας αποκτήσουν κάποια ειδική δομή για να μπορέσουν να δεχθούν αυτούς τους ανθρώπους. Έχουμε φθάσει να προσπαθούν να βρουν κάποιον οδοντίατρο σε ισόγειο, για να μπορούν να πάνε. Αν είναι ποτέ δυνατόν!

Επίσης, αυτό που λένε για τα ιδρύματα, ότι υπάρχουν και ότι δουλεύουν πολύ καλά, θέλω να πω ότι στην Αθήνα είναι μόνο δύο και στη Θεσσαλονίκη μόνο ένα!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Καλώς.

Η Εφηβος Βουλευτής Πηνελόπη Εμμανουήλ έχει το λόγο.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (Επικρατής): Αγαπητοί φίλοι και φίλες, γειά σας. Με λένε Πηνελόπη Εμμανουήλ, εκπροσωπώ τις Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές Ειδικής Αγωγής Ιλίου και θα σας μιλήσω για την ποικιλόμορφη παιδική εκμετάλλευση, ένα πρόβλημα που εμφανίζεται ανησυχητικά έντονα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Έτσι, προσωπικά δεν μπορώ να μη νιώσω φρίκη και αηδία, όταν βλέπω καθημερινά στην τηλεόραση περιπτώσεις χιλιάδων παιδιών που βιάζονται με το χειρότερο τρόπο από τους γονείς τους, από κάποιο έμπιστο πρόσωπο στην οικογένεια ή ακόμα από άσχετα πρόσωπα, τα οποία, αφού τα έχουν απαγάγει ή αγοράσει από τους γονείς τους, τα εκπορνεύουν, προκειμένου να γεμίσουν τις τσέπες τους με λεφτά και να ικανοποιήσουν τις διαστροφικές ορέξεις κάποιων ανώμαλων, αδιαφορώντας τόσο για τον ψυχολογικό κόσμο των παιδιών που καταστρέφεται, όσο και για την ισορροπία τους που χάνεται μαζί με την παιδικότητά τους, αδιαφορώντας ακόμη για το αν αυτά τα παιδιά δεν καταφέρουν ποτέ να γίνουν χρήσιμα μέλη της κοινωνίας μας.

Δεν μπορώ, επίσης, να αδιαφορήσω για την εκμετάλλευση που υφίστανται τα χιλιάδες παιδιά, όταν αναγκάζονται να γίνουν θύματα μιας οικογενειακής ή μη επιχείρησης, στην οποία αυτά δουλεύουν ξυπόλητα και πωσμένα στο δρόμο, πουλώντας διάφορα μικροαντικείμενα ή καθαρίζοντας τζάμια για να κερδίσουν κάποιοι άλλοι

χρήματα, χωρίς κόπο και χωρίς στην ουσία να ενδιαφέρονται για το αν αυτά τα παιδιά χάνουν την παιδικότητά τους ή για το μορφωτικό τους επίπεδο, που υποχρεωτικά παραμένει χαμηλό, αφού δεν έχουν την ευκαιρία να πάνε σχολείο, αδιαφορώντας ακόμη για την Ελλάδα και τον πολιτισμό που ανέπτυξε κάποτε, αφού μαθαίνοντας τα παιδιά σε ένα λάθος τρόπο ζωής είναι μαθηματικώς βέβαιο ότι και αυτά αυτόν τον τρόπο θα μεταδώσουν στα δικά τους παιδιά, χαμηλώνοντας ακόμη περισσότερο το μορφωτικό επίπεδο της χώρας.

Όμως, δεν φθάνει μόνο να λυπόμαστε «τα καημένα τα παιδιά», που δουλεύουν στο δρόμο ή αυτά που κακοποιούνται. Δεν φθάνει να αναρωτιόμαστε, σε τι κοινωνία ζούμε. Πρέπει να δράσουμε δυναμικά, πρώτα του κράτος και μετά οι πολίτες, για την εξάλειψη αυτού του μιάσματος που λέγεται «παιδική εκμετάλλευση». Έτσι η διαφοροποίηση της παιδείας και η τοποθέτηση ενός ψυχολόγου και ενός κοινωνικού λειτουργού σε κάθε σχολείο είναι ένα σημαντικό βήμα, έτσι ώστε το διδακτικό προσωπικό να είναι σε θέση να καταλάβει το οποιοδήποτε πρόβλημα του παιδιού, κυρίως όταν πρόκειται για σεξουαλική κακοποίηση και να στηρίξει ψυχολογικά τόσο το κακοποιημένο παιδί, όσο και τους γονείς του, σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να του συμπεριφέρονται.

Επίσης, είναι απαραίτητη η δημιουργία ειδικών ιδρυμάτων με ψυχολόγους, δασκάλους, κοινωνικούς λειτουργούς, γιατρούς και νηπιαγωγούς, που θα προσφέρουν στα παιδιά-θύματα εκμετάλλευσης ένα μέρος να μείνουν, ψυχολογική υποστήριξη και την εκμάθηση μιας τέχνης, με στόχο την επανένταξή τους στην κοινωνία μας. Αλλά και η ίδρυση ειδικών γραφείων, τα οποία θα είναι υπεύθυνα για την επανασύνδεση των απαχθέντων παιδιών με τις οικογένειές τους, είναι ένα εξίσου σημαντικό βήμα για την εξάλειψη του προβλήματος.

Η εξάρθρωση των κυκλωμάτων παιδικής εκμετάλλευσης με επιβολή ισόβιας κάθειρξης, χωρίς δικαίωμα εφέσεως ή χάριτος για καλή διαγωγή, είναι η μικρότερη ποινή που πρέπει να ελπίζουμε αυτά τα ανθρωπόμορφα κτήνη μετά το φρικτό έγκλημα που διαπράττουν. Όμως, και εμείς ως πολίτες επιβάλλεται να σταματήσουμε να γινόμαστε συνένοχοι σεξουαλικής ή μη κακοποίησης παιδιού, με τη δικαιολογία ότι δεν θέλουμε να μπλέξουμε. Αντ' αυτού επιβάλλεται να αντιδράσουμε, καταγγέλοντας στην Αστυνομία ό,τι γνωρίζουμε, απαλλάσσοντας έτσι ένα παιδί από το μαρτύριό του.

Επίσης, πρέπει να καταλάβουμε, ότι δεν βοηθάμε ένα παιδί που ζητιανεύει ή που πουλάει μικροπράγματα, όταν του προσφέρουμε χρήματα, αφού με αυτόν τον τρόπο το μόνο που πετυχαίνουμε είναι να ανοίξουμε την όρεξη των εκμεταλλευτών του για περισσότερα χρήματα. Αντίθετα, θα το βοηθήσαμε περισσότερο, εάν το οδηγούσαμε στα ιδρύματα που προαναφέραμε, δίνοντάς του έτσι μία αρχή για μια καλύτερη ζωή.

Τέλος, η υιοθεσία ενός παιδιού θύματος εκμετάλλευσης από άτεκνο ζευγάρι, που θα το πάρει από το δρόμο και θα

του δώσει την αγάπη που δικαιούται, είναι η ιδανικότερη μορφή βοήθειας που θα μπορούσαμε να του προσφέρουμε.

Εάν θέλουμε, λοιπόν, να υπερηφανευόμαστε για τον πολιτισμό, το φως και το επίπεδο που χάρισε η Ελλάδα στους άλλους λαούς, αν θέλουμε να μην ντρεπόμαστε που ανήκουμε στο επονομαζόμενο ανθρώπινο είδος, τότε καλά θα κάνουμε να μη συμπεριφερόμαστε σαν ανθρωπόμορφα κτήνη και να μην υποβιβάζουμε το επίπεδο που ανέπτυξε η χώρα μας, κάποτε με την αδιαφορία μας σε τέτοιου είδους προβλήματα, αλλά να τα αντιμετωπίζουμε όλοι μαζί, κράτος, νόμοι και πολίτες, για ένα καλύτερο αύριο, για μια καλύτερη Ελλάδα!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ελεονώρα Γουάιτ από τη Λάρνακα της Κύπρου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΓΟΥΑΪΤ (Λάρνακα-Κύπρος): Ονομάζομαι Ελεονώρα Γουάιτ και εκπροσωπώ την περιφέρεια Λάρνακας από την Κύπρο. Θέλω να μιλήσω για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο.

Σ' αυτό το μικρό νησί, που είναι χωρισμένο στα δύο, όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα καταπατούνται. Πραγματικά, δεν αξίζουν όλοι οι άνθρωποι το ίδιο, δεν έχουν όλοι ίσα δικαιώματα; Προσωπικά πιστεύω πως τα ίσα δικαιώματα είναι απαραίτητα για την ολοκλήρωση ενός ατόμου, γιατί μόνο με σωστούς ανθρώπους έχουμε μία ισορροπημένη κοινωνία.

Μέσα από το κυπριακό πρόβλημα εμφανίζεται μία σειρά ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που καταπατούνται, στην αρχή με τον πόλεμο, τον ξεριζωμό, την καταδίωξη από τα σπίτια και τις περιουσίες των ανθρώπων. Καθημερινά όλοι οι Κύπριοι βιώνουν τη στέρηση της ελεύθερης διακίνησης. Όπως καταλαβαίνετε, τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Κύπρο αιμορραγούν. Η ανθρωπότητα, που πάλεψε τόσο σκληρά και πόνεσε γι' αυτά, πρέπει να αντιδράσει. Ήδη χάθηκε αρκετός χρόνος.

Σε μία προσπάθειά μου είχα ενταχθεί σε ένα πρόγραμμα από ελληνοκύπρια και τουρκοκύπρια παιδιά, που μπορούσαν να γνωρίζονται στο LYDRA PALACE, το μικρό ξενοδοχείο που βρίσκεται στην πράσινη γραμμή. Τώρα, μέχρι και αυτό έχει καταργηθεί.

Η ελεύθερη επικοινωνία μεταξύ των παιδιών από τη βόρεια και νότια Κύπρο είναι μία ουτοπία. Ούτε ένα γράμμα ούτε ένα τηλεφώνημα δεν μπορεί να περάσει χωρίς να ελεγχθεί και σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις αυτά φτάνουν στην απέναντι πλευρά. Είναι άδικο, το απεχθάνομαι και εγώ, όπως και όλοι οι υπόλοιποι Κύπριοι. Όλοι μας οραματιζόμαστε έναν κόσμο ελεύθερο και ειρηνικό χωρίς συρματοπλέγματα, όπου οι κάτοικοι της Κύπρου, επιτέλους, θα πάρουν αυτά που αξίζουν. Ο μόνος τρόπος για να συμβούν αυτά είναι να υπάρξει μία επαναπροσέγγιση, για να δοθεί η ευκαιρία στους νέους ανθρώπους να γνωρίσουν τουρκοκύπρια παιδιά, ώστε να προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε ένα μέλλον, όπως ήταν και το παρελθόν, δηλαδή πριν το 1974, πριν την εισβολή.

Καταλαβαίνω, ότι πολλοί μπορεί να υποστηρίξουν πως όσα πιστεύω και οραματίζομαι είναι απλώς μια ουτοπία, ένα ταξίδι φαντασίας που δεν θα πραγματοποιηθεί ποτέ. Ίσως αυτοί οι άνθρωποι να είναι απλώς απαισιόδοξοι, ίσως και εγώ να είμαι απλώς μια αισιόδοξη φωνή ενάντια στους ρεαλιστές. Απλώς το μόνο που ζητώ είναι η ελπίδα, μία ελπίδα που μας χρειάζεται ή που, καλύτερα, μας είναι απαραίτητη, όπως υποστηρίζει και ο Ρούφσκο. Όσο απατηλή και αν είναι, η ελπίδα μας χρειάζεται!

Ελπίζω και προσμένω ένα καλύτερο μέλλον, ένα μέλλον χωρίς μίσος, αλλά με ειρήνη, γιατί όλοι οι άνθρωποι που ζούν σε αυτό το νησί πρέπει να έχουν το δικαίωμα να κινούνται ελεύθερα και να απολαμβάνουν τα ανθρώπινα δικαιώματά τους και τις ελευθερίες. Είναι καιρός για να φυσήξει ένας άνεμος ειρήνης, αδελφοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των κατοίκων αυτού του τόπου!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελένη Χριστοδούλου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ (Πάφος - Κύπρος): Θέλω να πω το εξής: Χθές, στο δείπνο μετά από το Θέατρο, είχα την τύχη να γνωρίσω ένα κορίτσι που ζούσε εγκλωβισμένο μέχρι τα δώδεκα του χρόνια. Μου είπε ότι αναγκάστηκε να έρθει τώρα στις ελεύθερες περιοχές, διότι οι Τούρκοι τους αφαίρεσαν το δικαίωμα της παιδείας μετά από τα δώδεκα χρόνια, διότι τα δικά μας γυμνάσια και λύκεια εκείνοι τα μετέτρεψαν σε τουρκικά λύκεια για τα δικά τους παιδιά. Στα δε κυπριακά δημοτικά που υπάρχουν εκεί υπάρχει περιορισμένος αριθμός βιβλίων και η εκπαίδευση γίνεται με αυστηρό έλεγχο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Μαρία Βλαχοπούλου.

ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Πειραιά): Αγαπητοί φίλοι, έρχομαι από τη Σαλαμίνα. Ήλθα να μεταφέρω τα προβλήματα του τόπου μου και να καταθέσω τη δική μου προσωπική εμπειρία από την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στο νοσοκομείο και γενικά στον τομέα της υγείας.

Θα ήθελα κατ' αρχάς να αναφέρω ότι στη Σαλαμίνα υπάρχει μόνο ένα κέντρο υγείας, το οποίο στελεχώνεται από γιατρούς ανίδεους, οι οποίοι σε οποιοδήποτε πρόβλημα παρουσιάζεται, απλώς μας παραπέμπουν στα νοσοκομεία που βρίσκονται στην Αθήνα. Φέτος ένας συμμαθητής μου ξεψύχησε, επειδή η μεταφορά του ήταν χρονοβόρα και δεν πρόλαβε να μεταφερθεί σε νοσοκομείο.

Επίσης, πρέπει να αναφέρω ότι πέρυσι υποβλήθηκα σε εγχείρηση σε δημόσιο νοσοκομείο –και συγκεκριμένα στο Κρατικό– και χειρουργήθηκα σε αποθήκη, γιατί, απλούστατα, τα χειρουργεία εκείνη την ημέρα είχαν απεργία. Η κατάσταση είναι ανυπόφορη. Άνθρωποι «λοιδωρούν» στους διαδρόμους των νοσοκομείων και εμείς βαυκαλιζόμαστε λέγοντας, επιδιδόμενοι σε φληναφήματα και πομφόλυγες ότι πορευόμαστε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τη στιγμή που στα νοσοκομεία δεν υπάρχει κατάλληλη υποδομή και μάλιστα εκσυγχρονισμένα μέσα για να βοηθήσουν εκείνους που

έχουν ανάγκη, δηλαδή τους άρρωστους. Βρέθηκα σε νοσοκομεία όπου η κατάσταση ήταν άθλια και ανυπόφορη. Έχουμε έλλειμμα εξοπλισμού. Οι μισθοί των γιατρών είναι αμυδροί...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Πως είπατε ότι είναι οι μισθοί;

ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Πειραιά): Αμυδροί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Χαμηλοί δηλαδή.

ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Πειραιά): Μάλιστα. Είναι, λοιπόν, χαμηλοί οι μισθοί των γιατρών και γι' αυτό στο χώρο της υγείας είναι πολύ καλλιεργημένο το «ρουσφέτι».

Να σας πω, γιατί λέγω «ρουσφέτι». Γιατί, απλούστατα, εάν γνωρίζεις κάποιους γιατρούς στα νοσοκομεία, έχεις μια καλύτερη σχέση μαζί τους, τους δίνεις κάποια περισσότερα χρήματα, με αποτέλεσμα εκείνοι να σε βοηθήσουν να εξασφαλίσεις ένα καλύτερο δωμάτιο και να επιτύχεις μία καλύτερη φροντίδα. Γι' αυτό νομίζω ότι το «ρουσφέτι» συνδέεται άμεσα με τα φακελάκια.

Εδώ θα κάνω μία πρόταση, να εφαρμοσθεί δηλαδή ο θεσμός του οικογενειακού γιατρού, όπως εφαρμόζεται και στο εξωτερικό, και στους οποίους θα υποδεικνύονται οικογένειες τις οποίες θα βοηθούν.

Ακόμη θέλω να πω, ότι δεν είναι δυνατόν να ονειρευόμαστε μία καλύτερη Ελλάδα, όταν στους διαδρόμους των νοσοκομείων σπιβάζονται ανυπεράσπιστοι άνθρωποι, αδύναμοι να πληρώσουν ιδιωτικές κλινικές και βρίσκουν καταφύγιο σε ένα κράτος που καλείται «κράτος πρόνοιας», μόνο που η πρόνοια χάθηκε στο δρόμο για την Ενωμένη Ευρώπη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Σοφία Αρμούτογλου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):
Θέλω να θίξω δύο σημεία. Πρώτα θέλω να πω, ότι οι γιατροί πέρα από καλοί επαγγελματίες πρώτα απ' όλα πρέπει να είναι και άνθρωποι. Δυστυχώς, αρκετοί από αυτούς δεν είναι άνθρωποι και ειδικότερα οι μεγαλογιατροί. Στο ΑΧΕΠΑ –δεν θέλω να αναφερθώ σε ένα όνομα– υπήρξε γιατρός, ο οποίος επειδή δεν πήρε φακελάκι, από τον ασθενή του, είπε χαρακτηριστικά «άστον να πεθάνει». Είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα; Δεν επιτρεπόταν γιατρός να εκστομίσει τέτοια λέξη.

Επίσης, είπατε ότι δεν υπάρχει προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Υπάρχει προσωπικό.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):
Γιατί τότε δεν το προσλαμβάνουν;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Και είναι εκπαιδευμένο. Απλώς, δεν δουλεύει.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):
Γιατί δεν δουλεύει; Κατηγορούμε όλες τις εκάστοτε κυβερνήσεις για το θέμα της ανεργίας. Μα, αφού υπάρχουν τόσες θέσεις, γιατί δεν κάνουμε προσλήψεις; Δεν μπορώ να το καταλάβω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Γιατί πρέπει το κράτος αυτούς που προσλαμβάνει να τους πληρώσει.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης):
Ναι, αλλά κτίζουμε νοσοκομεία τα οποία δεν τα χρησιμοποιούμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Αυτό είναι ένα άλλο θέμα.

ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Εν τωαύτη περιπτώσει, να μην τα κτίζουμε. Θα πρέπει αυτά τα οποία υπάρχουν να τα επανδρώσουμε, έτσι ώστε να λειτουργήσουν. Αυτό επιβάλλεται να κάνουμε. Δεν χρειάζονται έργα βιτρίνας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Γεωργία Παπαχρήστου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Νομός Τρικάλων):
Εγώ θέλω να πω μόνο ένα πράγμα. Είπαν οι προλαλήσαντες ότι το προσωπικό δεν είναι τόσο εξειδικευμένο. Συμφωνώ εν μέρει. Υπάρχουν αξιόλογοι γιατροί. Να σκεφθούμε, όμως, ότι το ποσοστό των γιατρών που έχουν σπουδάσει στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία και έρχονται στην Ελλάδα, είναι μεγάλο. Για μένα αυτό είναι λάθος. Και τούτο γιατί μπορεί να πάει να σπουδάσει εκεί, όποιος έχει οικονομική ευχέρεια. Πληρώνει τα δίδακτρα και έρχεται εδώ με ένα πτυχίο. Τους Βούλγαρους δεν τους ενδιαφέρει, αν αξίζουν να πάρουν το πτυχίο. Και τούτο, διότι, δεν θα εξασκήσουν το επάγγελμα στη χώρα τους. Θα έρθουν εδώ να το εξασκήσουν. Αυτό θα πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη. Μετά γυρίζουμε και κατηγορούμε τα ελληνικά πανεπιστήμια. Δεν έχουν σπουδάσει όλοι οι γιατροί σε ελληνικά πανεπιστήμια.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Ελευθερία Κήλη έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Θέλω να σας μεταφέρω τις μαρτυρίες κάποιου παιδιού που σπουδάζει ιατρική στη Βουλγαρία. Είναι στο Α' έτος. Η κατάσταση στο εκεί πανεπιστήμιο είναι τραγική. Τους καθηγητές τους «λαδώνουν» ανοικτά για να περάσουν τα παιδιά στα μαθήματα. Κάνουν πολύ μεγάλο αγώνα για να αναγνωρίσουν τα πτυχία τους στην Ελλάδα. Έρχονται, όμως, εδώ ανειδίκευτοι. Αυτό είναι το αποτέλεσμα. Δεν θα πρέπει να αναγνωρίζονται αυτά τα πτυχία απο την Ελλάδα, διότι όταν υπάρχει τέτοια αναγνώριση, δημιουργείται όλη αυτή η απαράδεκτη κατάσταση στα ελληνικά νοσοκομεία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Ο Παρασκευάς Πέτρου από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθήνας): Σε σχέση με όσα είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές, νομίζω ότι πρέπει να γενικεύσουμε το θέμα. Σίγουρα η κατάσταση των νοσοκομείων δεν είναι τόσο καλή. Είναι μεγάλο λάθος αυτό που λέτε εσείς οι πολιτικοί, ότι η Ελλάδα είναι μία ανεπτυγμένη χώρα και ότι θα μπει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν συγκριθούμε με άλλες χώρες, η Ελλάδα βρίσκεται σε άθλια κατάσταση. Αν πάμε στην Αμερική ή στη Γερμανία, θα δούμε ότι υπάρχει οργάνωση και ότι ο πολίτης εξυπηρετείται. Εδώ η κατάσταση των δη-

μοσιών υπηρεσιών είναι χάλια. Η κατάσταση αυτή πρέπει να αλλάξει. Εάν δεν κάνουμε κάτι εμείς οι Έλληνες, ποιος θα κάνει; Πρέπει να κοιτάξουμε τα καθημερινά μας προβλήματα. Από κει πρέπει να αρχίσει η βελτίωση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Χριστίνα Νάστα από το Νομό Αργολίδας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΝΑΣΤΑ (Νομός Αργολίδας): Ο δωροδοκός και ο δωροδοκούμενος έχουν την ίδια ευθύνη και οι δύο, όσον αφορά σ' αυτό το θέμα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο δωροδοκός και ο δωροδοκούμενος σαφώς, δεν έχουν ίδια ευθύνη, διότι ο δωροδοκός το κάνει υπό κάποια ψυχολογική πίεση, γιατί κινδυνεύει η ζωή του συγγενούς του. Ο κύριος υπεύθυνος είναι ο δωροδοκούμενος, ο οποίος παίρνει το φακελάκι.

Φαντασθείτε, όμως, μία κοινωνία που δεν θα προσφερόταν ως δωροδοκός, για να δείτε εάν θα είχαν περιθώρια δωροδοκίας οι δωροδοκούμενοι.

Το λόγο έχει η Ελευθερία Κήλη από το Νομό Χανίων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, όταν έρχεται ο γιατρός και απαιτεί το φακελάκι, τότε τι γίνεται;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εάν το καταγγείλει ο δωροδοκός, θα αφαιρεθεί το πτυχίο του γιατρού. Συνήθως, όμως, δεν το καταγγέλλει, διότι φοβάται μην τον ξαναβρεί μπροστά του.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ (Νομός Χανίων): Έχουν εξουσία οι γιατροί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχουν την εξουσία του χειρουργικού μαχαιριού τους, της επιστήμης τους.

Το λόγο έχει η Γεωργία Νικολοπούλου από την Α' Πειραιά.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά): Όσον αφορά στο κράτος της υγείας και της πρόνοιας, θέλω να σας θυμίσω κάποιες εικόνες που είδαμε πριν από λίγο καιρό, δηλαδή την κατάσταση στα νοσοκομεία, όπου διάφοροι γιατροί, απεργώντας, ξεχώριζαν τα επείγοντα περιστατικά, δηλαδή αυτούς που ήταν ετοιμοθάνατοι και μόνο σ' εκείνους προσέφεραν περίθαλψη. Είναι δυνατόν να γίνονται τέτοια πράγματα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αναστασία Ξένου από το Νομό Ηλείας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Είμαι από την Αμαλιάδα, όπου έχουμε ένα σχετικά καλό νοσοκομείο, με προσωπικό που θεωρώ ότι μπορεί να ικανοποιήσει όλες τις ανάγκες. Θέλω να σας πληροφορήσω ότι υπήρξε κάποιος πολίτης της Αμαλιάδας, ο οποίος δώρησε στο νοσοκομείο κάποια πιο σύγχρονα μέσα για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Όμως, αυτά τα μέσα βρίσκονται σε αποθήκες, εδώ και πέντε χρόνια. Εν τω μεταξύ η τεχνολογία έχει προχωρήσει περισσότερο. Δεν φταίνε οι ίδιοι οι γιατροί. Μήπως πρέπει να πάρουμε αυτούς που είναι ήδη γιατροί και κάθε χρόνο να τους υποβάλλουμε

σε σεμινάρια, για να ενημερωθούν για τα καινούργια δεδομένα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να κάνετε γραπτά αυτήν την πρότασή σας για την εκπαίδευση και την επανεκπαίδευση. Είναι ωραία πρόταση.

Το λόγο έχει ο Βασίλειος Χρυσάφης από την Α' Θεσσαλονίκης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡΥΣΑΦΗΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Όσον αφορά στο νοσοκομείο Παπαγεωργίου στη Θεσσαλονίκη, πρέπει να πω ότι δεν λειτουργεί, ενώ έχει τελειοποιηθεί εδώ και πολύ καιρό. Γνωρίζω, όμως, ότι σε πάρα πολλές επαρχίες δεν υπάρχει καν νοσοκομείο. Ίσως να ήταν προτιμότερο, αφού το νοσοκομείο Παπαγεωργίου δεν λειτουργεί, τα χρήματα που θα εδίδοντο γι' αυτό το νοσοκομείο, να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία δέκα μικρότερων νοσοκομείων στις επαρχίες που δεν έχουν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Κωνσταντίνος Κουτσοβασίλης από το Νομό Βοιωτίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΛΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Είπατε πριν, ότι δεν υπάρχουν τα χρήματα, για να προσληφθεί προσωπικό στα νοσοκομεία. Είστε Βουλευτής. Μπορείτε να μου πείτε, ποιος είναι ο μηνιαίος μισθός σας;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι 1.200.000 δραχμές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΛΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Δηλαδή κάθε μήνα εσείς οι Βουλευτές παίρνετε 300.000.000. Δεν μπορείτε να αφαιρέσετε 100.000.000 από αυτά και να τα δώσετε για να υπάρχει προσωπικό στα νοσοκομεία;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν είναι σωστό να κάνουμε διάλογο, όταν περιμένουν να μιλήσουν και άλλοι συνάδελφοί σας, αλλά θέλω να σας πληροφορήσω, ότι τα νοσοκομεία της Ελλάδος είναι από τα καλύτερα εξοπλισμένα σε στελεχιακό δυναμικό σε όλη την Ευρώπη. Το ζήτημα είναι, γιατί δεν δουλεύει το προσωπικό. Έχει τη νόσο της δημόσιας διοίκησης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΛΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Αν έχετε πάει στο Νοσοκομείο Παιδών θα δείτε τις κατσαρίδες στις κουζίνες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είμαι τριάντα χρόνια στα νοσοκομεία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΛΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Στις τουαλέτες που πάνε τα παιδιά, πηγαίνουν και οι συνοδοί τους. Τα πιο πολλά μπάνια δεν λειτουργούν. Οι κατσαρίδες κυκλοφορούν και μέσα στα δωμάτια. Μπορείς να δεις αράχνες πάνω στο ταβάνι. Τι γίνεται; Μπορείτε να μου πείτε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είπαμε να έχουμε ανατρεπτικό λόγο, αλλά όχι να λέμε τέτοιες υπερβολές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΛΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Δεν είναι καθόλου υπερβολές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι υπερβολές. Μιλάτε για νοσοκομείο των Αθηνών, στο οποίο έχουμε όλοι ευχερή πρόσβαση. Δεν μιλάτε για κάτι το μακρινό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΑΗΣ (Νομός Βοιωτίας): Εγώ έχω πάει στο νοσοκομείο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν πρέπει να λέμε εξωγήινες υπερβολές.

Το λόγο έχει η Ρόζα Γαργαλάκου από την Α' Πειραιά.

ΡΟΖΑ ΓΑΡΓΑΛΑΚΟΥ (Α' Πειραιά): Θα ήθελα να αναφέρω ένα παράδειγμα. Μία κοπέλα είχε πάει να κάνει εξέταση ούρων στο νοσοκομείο Τζάνειο του Πειραιά. Της είπαν από τον 3ο όροφο να κάνει την εξέταση. Οι τουαλέτες του 3ου ορόφου ήταν βρώμικες και τις είχαν κλείσει με σίδερα. Το ίδιο είχε γίνει και στον 2ο όροφο και στον 1ο. Έπρεπε λοιπόν να πάει στο υπόγειο, για να κάνει την εξέταση ούρων και να ανεβάσει μετά το βαζάκι στον 3ο όροφο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κάποια πράγματα απ' αυτά είναι υπερβολές.

ΑΘΗΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Α' Αθήνας): Δεν είναι καθόλου υπερβολές. Εγώ τυχαίνει να μένω δίπλα στο «ΠΑΙΔΩΝ» και δίπλα στο «ΛΑΙΚΟ» και τα ζω καθημερινά και ξέρω τι γίνεται. Όταν παιδάκια οκτώ μηνών, επτά μηνών, έξι μηνών ή ημερών ακόμα ζουν σε μία τέτοια κατάσταση, όλα αυτά είναι υπερβολές; Όταν πας στο «ΛΑΙΚΟ» να κάνεις μία εξέταση και είσαι μέσα στα ποντίκια ή στους διαδρόμους με ράτζα, είναι όλα αυτά υπερβολές; Εσείς δεν τα γνωρίζετε όμως. Όχι μόνο εσείς, αλλά και κανείς που κάθεται σε μία τέτοια υπεύθυνη θέση, γιατί πάτε στο «ΩΝΑΣΕΙΟ», στα καλύτερα νοσοκομεία που υπάρχει μεγαλύτερη εξυπηρέτηση από όλους.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Νικόλαος Μπουσούνης από τη Μεσσηνία έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΣΟΥΝΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Αν εσείς μέσα σε τόσα χρόνια, δεν έχετε δει αυτές τις καταστάσεις, λυπάμαι πραγματικά για σας. Γιατί παιδιά που έχουν πάει εκεί μια, δυο μέρες, μία εβδομάδα για να χειρουργηθούν, τις έχουν δει, τις έχουν βιώσει και δεν είναι δυνατόν να λέτε ότι δεν υπάρχουν. Εγώ πήγα και έκανα εγχείρηση σκωληκοειδίτιδος και οι κατασαρίδες κυκλοφορούσαν παντού, στο θάλαμο που ήμουν εγώ. Δεν υπήρχε καμία προφύλαξη. Ψέματα λέμε; Γιατί να πούμε ψέματα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Δέσποινα Χατζηφιλιππου από τη Λεμεσό έχει το λόγο.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΑΤΖΗΦΙΛΙΠΠΟΥ (Λεμεσός Κύπρου): Θα σας μιλήσω για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αν και έχουν μιλήσει και άλλοι γι' αυτό. Εκείνο που θέλω να πω είναι, πως πρέπει να σταματήσουμε να επιρρίπτουμε ευθύνες στην κοινωνία, γιατί η κοινωνία είμαστε εμείς οι ίδιοι. Για να αλλάξει η κοινωνία αυτή, πρέπει να αλλάξουν τα άτομα που την αποτελούν.

Αν θέλουμε μία πιο ανθρώπινη κοινωνία, ας αρχίσουμε με τους εαυτούς μας και μετά ας βοηθήσουμε

να αλλάξει το κοινωνικό σύνολο που μας περιβάλλει.

Έχω γνωρίσει πολλά άτομα με ειδικές ανάγκες και έχω και στην οικογένειά μου τέτοια άτομα. Μιλώντας μαζί τους κατάλαβα πως το παράπονό τους δεν είναι τόσο η κατάσταση στην οποία βρίσκονται, δηλαδή το πρόβλημά τους, αλλά το πως η κοινωνία τους αντιμετωπίζει και τους δέχεται. Αιτία, πιστεύω, όλων αυτών είναι η προκατάληψη. Θέλω να ελπίζω πως αυτή η προκατάληψη οφείλεται στην αμάθεια και όχι στην κακία. Λύση, λοιπόν, είναι η γνώση, το να γνωρίσει η κοινωνία από κοντά τα άτομα αυτά. Θα δουν όλοι πως και αυτοί έχουν φιλοδοξίες και όνειρα, πως και αυτοί σχεδιάζουν το μέλλον τους, πως έχουν και αυτοί ευαισθησίες, ίσως πιο πολλές και από εμάς.

Πολλοί πιστεύουν πως αυτά τα άτομα είναι ανώριμα. Όμως κάθε άλλο. Είναι και ώριμα και ικανά να προσφέρουν, αλλά η ζωή νωρίς τους τσαλαπάτησε, όχι μόνο τα όνειρα, μα και την ελπίδα να χτίσουν άλλα. Μέσα από την εκπαίδευση πρέπει να διδαχθεί και να προωθηθεί η ευαισθησία μας μπροστά στον πόνο. Ο άνθρωπος χτίζει την προσωπικότητά του μέσα από την οικογένεια, το σχολείο, την κοινωνία την ίδια. Ας φροντίσουν, λοιπόν, οικογένειες και σχολεία να δημιουργήσουν προσωπικότητες, που θα έχουν πάνω απ' όλα ανθρωπιά μέσα τους. Έτσι θα αλλάξει η κοινωνία. Μια μέρα θα δεχθεί αυτά τα άτομα και θα τους δώσει τα δικαιώματα που τους αξίζουν. Ένας-ένας θα αλλάξει και θα διώχνει πιο πολύ την προκατάληψη. Έτσι θα αλλάξει μορφή η οικογένεια, η κοινωνία. Και αφού το κράτος θα το αποτελούν άτομα αυτής της κοινωνίας, θα αλλάξουν και οι νόμοι και θα προσφερθεί πιο μεγάλη βοήθεια. Ελπίζω μόνο να είναι σύντομα, πριν πληγωθούν και άλλοι αθώοι που δεν έφταξαν σε τίποτα, αλλά πληρώνουν ακριβά το γεγονός ότι γεννήθηκαν. Σας παρακαλώ να δεχθείτε αυτά τα άτομα στον κόσμο σας, στην καρδιά σας. Κρύβουν μια αλλιώςτικη ομορφιά και ευαισθησία μέσα τους, έναν αληθινό θησαυρό. Είναι συνήθως οι καλύτεροι φίλοι, γεμάτοι κατανόηση και αγάπη. Ας μην τους στιγματίζουμε με τη συμπεριφορά μας, αφήνοντάς τους πληγές που θα τους συνοδεύουν σε όλη τους τη ζωή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Τσαμπίκα Χατζηαντωνίου έχει το λόγο.

ΤΣΑΜΠΙΚΑ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ (Επικρατείας): Ειλικρινά μου έκανε μεγάλη εντύπωση το γεγονός πως δεν αναφέρθηκε το φαινόμενο του AIDS, το οποίο, όπως οι περισσότεροι γνωρίζουμε, αποτελεί τη μαστίγα της εποχής μας. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας υπολογίζει, ότι στο τέλος του αιώνα μας σαράντα εκατομμύρια άνδρες, γυναίκες και παιδιά θα έχουν μολυνθεί από τον ιό του AIDS. Ο ιός έχει πάρει και τη δική του θέση και στην ελληνική κοινωνία. Ο αριθμός των νοσούντων αυξάνει συνεχώς. Άνθρωποι ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας απειλούνται καθημερινώς από το ράπισμα του ιού. Ποιά είναι, όμως, η στάση όλων μας; Συνήθως η συμπε-

ριφορά του οικογενειακού και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος εκδηλώνεται με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με τα συναισθήματα του καθενός, κυρίως την παιδεία του, τις αντιλήψεις του και όχι μόνο. Πολλοί είναι αυτοί που αισθάνονται φόβο, όταν έρχονται αντιμέτωποι με άτομα που πάσχουν από AIDS. Και αυτό εξηγείται από τη φυσική ανάγκη κάθε ανθρώπου για αυτοσυντήρηση, καθώς επίσης και από τον εγωισμό μας. Εφόσον συνειδητοποιούμε πως δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι για να θεραπεύσουμε αυτούς τους ανθρώπους, κοιτάζουμε πως θα γλυτώσουμε εμείς.

Επίσης, ένας μεγάλος αριθμός φορέων αντιμετωπίζει την κοινωνική κατακραυγή. Επικρατεί η αντίληψη, πως όσοι πάσχουν από AIDS είναι άτομα μειωμένης ηθικής, λόγω της ανεξέλεγκτης σεξουαλικής τους συμπεριφοράς και πως η ευθύνη του ιού τους ανήκει. Έτσι ποινικοποιείται η ερωτική συμπεριφορά και θεωρείται ο ιός ως τιμωρία για τις ερωτικές επιλογές. Άλλου είδους συμπεριφοράς είναι ο οίκτος. Πιστεύουμε πως δεν είναι σωστό να πληγώσουμε τους αρρώστους με το να απομακρυνθούμε ή να δείξουμε φόβο. Και, έτσι, γινόμαστε τρυφεροί, πολύ φιλικοί, υπερπροστατευτικοί και υπερβολικά ανεκτικοί, ενώ παλαιότερα δεν ήμασταν έτσι.

Τέλος, κυρίαρχη συμπεριφορά είναι η υποκρισία. Ξεκινάει από τους συγγενείς και επεκτείνεται στους φίλους, το κοινωνικό σύνολο και τέλος στην πολιτεία. Υπάρχουν άνθρωποι μορφωμένοι που υποστηρίζουν τους αγώνες για ενίσχυση των αρρώστων. Όταν έρχεται η στιγμή να βοηθήσουν, δείχνοντας κατανόηση και ανωτερότητα, πράττουν άκρως αντίθετα από αυτά που υποστήριζαν.

Το ερώτημα τώρα είναι το εξής: Η πολιτεία που δηλώνει στο πλάι αυτών των ανθρώπων, ποιές ενέργειες κάνει; Η κοινωνία μας, όπως ήδη ανέφερα, συμπεριφέρεται είτε με φόβο, με οίκτο και υποκρισία ή κατακρίνει και περιθωριοποιεί τους αρρώστους. Για όλα αυτά δεν ευθυνόμαστε εμείς, αλλά το κράτος, το οποίο μπορεί να αντιμετωπίσει την άγνοια και την παραπληροφόρηση. Ελπίζω για μία καλύτερη παιδεία στα ελληνικά σχολεία, όπου θα γίνεται συνεχής ενημέρωση των μαθητών σε ό,τι αφορά το AIDS, καθώς επίσης και σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των παιδιών.

Πιστεύω πως οι συγκεντρώσεις στους χώρους εργασίας για ενημέρωση των εργαζομένων θα είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές. Επίσης, θα μπορούσαν να προβάλλονται πεντάλεπτα ενημερωτικά δελτία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με τη χορηγία του Υπουργείου Υγείας. Απαραίτητο, βέβαια, είναι να ενημερωθούν σωστά και υπεύθυνα οι κάτοικοι των επαρχιών και των νησιών όλης της Ελλάδας.

Το κράτος μπορεί επίσης να συμβάλει δυναμικά και στη στήριξη των νοσοκόμενων. Πρέπει να κατασκευασθούν περισσότερα νοσοκομεία και ιδρύματα για περίθαλψη και ψυχική στήριξη των αρρώστων. Βέβαια, ορισμένα υπάρχοντα νοσοκομεία απαιτούν το σωστό εξοπλισμό για τη φιλοξενία και περίθαλψη των ασθενών. Οφείλει το

κράτος να εξοπλίσει τα νοσοκομεία με ειδικευμένο προσωπικό, το οποίο θα βρίσκεται στο πλάι των νοσοκόμενων με αληθινή αγάπη και σιγή. Είναι απαράδεκτο αυτοί οι άνθρωποι να θέλουν, αλλά να μην τους επιτρέπεται να εργαστούν. Γι' αυτό η πολιτεία μας πρέπει να δώσει θέσεις εργασίας για όλους τους φορείς ή ασθενείς.

Η Εκκλησία, τέλος, ως αυτόνομος οργανισμός οφείλει να στηρίζει τους ανθρώπους αυτούς οικονομικά και ψυχολογικά. Πρέπει να μπει ρεαλιστικά το θέμα και να μην προτείνει οπισθοδρομικές και ανεδαιφικές προτάσεις, όπως ο γάμος ή η αποχή από σεξουαλικές σχέσεις πριν από αυτόν.

Για να μπορέσουμε να χαράξουμε μία σωστή πορεία για ένα πιο φωτεινό μέλλον, πρέπει να αφαιρέσουμε τις παρωπίδες που φοράμε. Για να το πετύχουμε αυτό, πρέπει να καταλάβουν και να κατανοήσουν την απάντηση στο εξής ερώτημα: Τί είναι πολυτιμότερο σε έναν πολιτισμό; Η ισότητα ή η ελευθερία; Πολλοί από σας θα απαντήσουν η ελευθερία. Και όμως αγαπητοί μου, η σωστή απάντηση είναι η ισότητα. Μόνο όταν αντιμετωπίσουμε τον άρρωστο ίσο με τον εαυτό μας, θα τον σεβαστούμε, θα τον δεχθούμε, όπως θα θέλαμε να μας σεβαστεί και να μας δεχθεί. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουμε να του παρέχουμε τις ελευθερίες και τα δικαιώματά του και ως είναι ένας απλός φορέας του AIDS.

Κατανοώντας όλα τα παραπάνω, θα δούμε, επιτέλους, την κοινωνία μας χωρίς τον εφιάλη του ρατσισμού που δημιουργεί το χάσμα μεταξύ των πολιτισμών. Μαζί με αυτό θα λυθεί και το χάσμα των γενεών, αφού ο γονιός θα σέβεται το παιδί του και θα το αντιμετωπίζει ως ίσο, δεν θα υποκρίνεται, θα έχουμε σωστή και ομαλή λειτουργία της οικογένειας, οπότε θα μειωθούν κατά πολύ οι περιπτώσεις καταφυγής στα ναρκωτικά.

Επίσης, το πρόβλημα της ανεργίας θα είναι πλέον παρελθόν, εφόσον όλοι πλέον θα σκεπτόμαστε αξιοκρατικά.

Θα ήθελα να κλείσω το λόγο μου με τους στίχους του Γιάννη Ρίτσου που λένε το εξής: «Πρέπει να δώ λιγάκι πολιτεία, όχι, όχι το φεγγάρι, την πολιτεία με τα ροζιασμένα χέρια της, την πολιτεία του μεροκάματου, την πολιτεία που ορκίζεται στο ψωμί της, στη γροθιά της, την πολιτεία που όλους μας αντέχει στη ράχη της με τις μικρότητές μας, τις κακίες μας, τις έχθρες μας, με τις φιλοδοξίες, την άγνοιά μας και τα γηρατειά μας. Να ακούσω τα μεγάλα βήματα της πολιτείας».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Βασιλική Πέτσα έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΣΑ (Νομός Καρδίτσας): Στο πλαίσιο αντιμετώπισης του AIDS, νομίζω ότι θα έπρεπε να μοιράζονται σε τακτικά χρονικά διαστήματα προφυλακτικά στα σχολεία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα σας πρότεινα να δώσετε εγγράφως την άποψή σας για να την ψηφίσουμε κιόλας.

ΜΙΑ ΕΦΗΒΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: Ίσως, θα πρέπει να σκεφθείτε το ενδεχόμενο να μπει μέσα στο σχολείο μάθημα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Παρακαλώ, και αυτή την πρόταση να τη δώσετε εγγράφως.

ΕΝΑΣ ΕΦΗΒΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: Εδώ υπολειτουργεί το μάθημα ΣΕΠ και θα έχουμε σεξουαλική διαπαιδαγώγηση;

ΠΑΝΩΡΕΑ ΜΠΑΚΑ (Νομός Φθιώτιδας): Και αν υπάρξει μάθημα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, μη μας στείλετε γυμναστές ή φιλόλογους για να μας το διδάξουν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εύστοχη η παρατήρησή σας.

Η Θεοδώρα Ζορμπά έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΖΟΡΜΠΑ (Νομός Τρικάλων): Ονομάζομαι Θεοδώρα Ζορμπά και φοιτώ στο 7ο Ενιαίο Λύκειο Τρικάλων.

Ο λόγος μου θα είναι σύντομος, γιατί ο χρόνος που χρειάζομαι για να επισημάνω τα προβλήματα του δημογραφικού και των πολύτεκνων οικογενειών σίγουρα δεν είναι επαρκής.

Κατάγομαι η ίδια από εξαμελή πολύτεκνη οικογένεια, γνωρίζω και ζω από κοντά το μόχθο και τον αγώνα που δίνουν καθημερινά οι πολύτεκνοι. Όπως όλοι διαπιστώνουμε, η Ελλάδα αποδυναμώνεται. Η Ελλάδα κατήντησε γηροκομείο και σύντομα θα καταλήξει νεκροταφείο. Πρώτο εθνικό θέμα δεν είναι ούτε η οικονομία, ούτε η άμυνα, αλλά το δημογραφικό και έπονται όλα τα άλλα. Εάν δεν έχει παιδιά η Ελλάδα, ούτε οικονομία έχει, ούτε εκπαίδευση, ούτε στρατό, ούτε προγράμματα και ανάπτυξη, ούτε ζωή και ύπαρξη.

Τα προβλήματα των πολύτεκνων δεν είναι κοινότητα. Φαντάζομαι, όχι μόνο εγώ, αλλά και όλα τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών, ένα καλύτερο αύριο για μας τους νέους, γιατί η αρμόδια εξουσία έχει το καθήκον να το πράξει. Είναι υπεύθυνοι για το μέλλον το δικό μας και του τόπου μας. Αν θέλουν μία καλύτερη Ελλάδα, πρέπει να κάνουν αυτοί, αλλά και εμείς κάποια βήματα προόδου για να πάει αυτή η χώρα μπροστά.

Θέλω να πιστεύω ότι η πολιτεία θα συλλάβει την ουσία του προβλήματος. Πρέπει να πάψει πια να κλείνει τα αυτιά της και να είναι ένας απλός θεατής μπροστά σε τέτοια θέματα, αν θέλει να ζει και να υπάρχει η Ελλάδα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την Έφηβο Βουλευτή Θεοδώρα Ζορμπά και για την τοποθέτησή της, αλλά και για τη συντομία της.

Πρέπει να πω, ότι επειδή η πρόθεση του προεδρείου είναι να μιλήσετε όλοι, αλλά και για να είμαστε στα όρια του χρόνου, θα σφίξω λίγο τη διαδικασία. Αυτό σημαίνει ότι οι όποιες παρεμβάσεις ζητάτε να γίνουν, θα γίνονται με περισσότερη φειδώ.

Η Αναστασία Ξένου έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Θέλω να αναφερθώ στο δημογραφικό. Βλέπω ότι δεν έχει κατατεθεί η πρόταση, ότι αν και υπάρχουν βρεφονηπιακοί σταθμοί τίθενται κάποιοι όροι για να μπουν τα παιδιά. Μήπως θα έπρεπε να τους διευρύνουμε; Μήπως θα έπρεπε τα παιδιά να μην πηγαίνουν από

ηλικίας τριών χρονών, αλλά από νωρίτερα, ώστε η μητέρα να μπορεί να εργάζεται; Μετά τη γέννα χρειάζεται ένα διάστημα ανάρρωσης και μετά είναι δύσκολο να βρει η μητέρα μία δουλειά, ώστε να ενισχύσει τα οικονομικά της οικογένειας. Μήπως θα έπρεπε να γίνει κάτι τέτοιο;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Σμαράγδα Μπίλιου έχει το λόγο.

ΣΜΑΡΑΓΔΑ ΜΠΙΛΙΟΥ (Β' Αθήνας): Στη φετινή Σύνοδο, όπως και στις προηγούμενες, υπάρχει προσέλευση παιδιών απ' όλα τα μέρη της Ελλάδας, αλλά με πικραίνει το γεγονός, ότι, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, κανένας δεν διατηρεί την τοπική του διάλεκτο. Εγώ θα έλεγα, ότι αυτές οι τοπικές ιδιαιτερότητες βοηθούν στη διάσωση του ελληνικού πολιτισμού, γιατί είναι αποτέλεσμα μίας μακράς παράδοσης και στην ποικιλομορφία και εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας και σε μία κοινωνία που ενθαρρύνει την ομοιομορφία και τη μαζικοποίηση. Θα έλεγα, ότι πρέπει να ενθαρρύνουμε αυτή τη διαφορετικότητα και όχι να υποδουλωνόμαστε σε ό,τι επιβάλλει η πρωτεύουσα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Γεωργία Παπαχρήστου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Νομός Τρικάλων): Δεν διατηρούμε την τοπική μας διάλεκτο ούτε στους τόπους μας πλέον, γιατί τα περισσότερα παιδιά δεν μένουν σε χωριά. Έχουμε, όμως, δει αντιδράσεις και μας έχουν χαρακτηρίσει ως περιθωρικά άτομα, παιδιά των αστικών πόλεων, και ιδιαίτερα εδώ της Αθήνας καθώς και οι γονείς τους. Τους είδαμε να αναρωτιούνται για το πώς μπόρεσαν τα παιδιά της επαρχίας να φθάσουν μέχρι εδώ. Μας θεωρούν κατώτερους.

Άρα αν εμείς είχαμε διατηρήσει τις τοπικές μας διαλέκτους, όπως εμείς ιδιαίτερα στη Θεσσαλία που οι παπούδες μας μιλούσαν με ένα χαρακτηριστικό τρόπο και το ξέρετε καλύτερα από εμένα...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όχι μόνο οι παπούδες σας, αλλά και οι Βουλευτές, όπως λόγου χάρι εγώ.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ (Νομός Τρικάλων): Απορώ, λοιπόν, ποιές θα ήταν οι αντιδράσεις τους τότε. Αυτό ήθελα να πω, ευχαριστώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Χριστίνα Νάστα έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΝΑΣΤΑ (Νομός Αργολίδας): Θα ήθελα να θίξω ένα θέμα, για το οποίο δεν ακούστηκαν αρκετά από τους συναδέλφους μου, που αφορά τη γυναίκα και τη θέση της στη σημερινή κοινωνία.

Όπως είχε πει ο Ντοστογιέφσκι, οι γυναίκες μπορούν από το τίποτα να πετύχουν το παν. Έτσι, σημείωσαν μία ανοδική πορεία στην κοινωνία. Θεωρητικά όλοι είμαστε ίσοι, αλλά στην πράξη δεν έχουμε ποτέ αποδείξει, ότι αποδεχόμαστε τις γυναίκες ως ίσα μέλη αυτής της κοινωνίας.

Πρώτα απ' όλα, η γυναίκα πλήττεται εντονότερα από την

ανεργία και, ουσιαστικά, δεν είναι απόλυτα ελεύθερη να διαλέξει το επάγγελμα της αρεσκείας της, εφ' όσον μερικά επαγγέλματα θεωρούνται καθαρά ανδρικής φύσεως, ενώ τα καθαρά γυναικεία επαγγέλματα ασκούνται και από άνδρες.

Επίσης, δεν στρατεύονται, με αποτέλεσμα να μειονεκτούν έναντι ανδρών και να μην προσφέρουν ισάξια τις υπηρεσίες τους στην πατρίδα.

Ακόμη, μετατρέπονται σε σκευή ηδονής από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δεν είναι λίγες οι φορές που οι γυναίκες πέφτουν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης από τους άνδρες και μία γυναίκα μπορεί να θεωρηθεί «εύκολη» ή ανήθικη.

Δεν είναι πολλές οι προτάσεις στις οποίες θα αναφερθώ, αλλά, είναι –νομίζω– ύψιστης σημασίας.

Κατ' αρχάς η γυναίκα θα πρέπει να αρχίσει να στρατεύεται, να καταλαμβάνει υψηλότερες θέσεις εργασίας και να λαμβάνει ενεργά μέρος στην πολιτική, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει.

Η γυναίκα-νοικοκυρά, που ίσως να κάνει και την πιο σκληρή δουλειά, θα πρέπει να συνταξιοδοτείται. Συνταξιοδοτείται βέβαια, αλλά μετά τα εξήντα χρόνια. Από τη στιγμή, όμως, που έχει να αναθρέψει ένα παιδί και δεν έχει κάποιο άλλο μισθό, νομίζω ότι αυτή η συνταξιοδότηση θα πρέπει να δίνεται πριν από τα εξήντα.

Οι ανυπεράσπιστες γυναίκες, θύματα βιασμού ή κακοποίησης θα πρέπει να έχουν την ύψιστη συμπαράσταση του κράτους, με την ίδρυση κέντρων στήριξης, που δεν υπάρχουν πολλά στην Ελλάδα. Και θα ήταν δίκαιο να επιβληθούν στους βιαστές κάποιες σημαντικές κυρώσεις. Δεν έχω κάτι με τον αντρικό πληθυσμό, προς Θεού! Απλά πιστεύω ότι είναι πιο δίκαιο, εφ' όσον τα δύο φύλα έχουν ίδια ισχύ και ακολουθούν παράλληλους δρόμους, όπως είχε πει χθες και μία συνάδελφός μου, οι γυναίκες να αντιμετωπίζονται ισάξια με τους άνδρες.

Το μόνο που μένει είναι να μας παραχωρήσουν οι άνδρες ένα μικρό πεδίο, στο οποίο θα αναδειχθούμε κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά και θα αναπτύξουμε τη δική μας προσωπικότητα, μαζί φυσικά με τους άνδρες, γιατί τα δύο φύλα δεν δημιουργήθηκαν για να ανταγωνίζονται, αλλά για να αλληλοσυμπληρώνονται.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και όμως, οι γυναίκες είναι το ισχυρό φύλο. Φτάνει να ρίξετε μια ματιά στη σύνθεση της Βουλής των Εφήβων και θα βγάλετε αυτά τα συμπεράσματα.

Η Αναστασία Ξένου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Θα ήθελα να σας κάνω μια ερώτηση. Ξέρω ότι δεν επιτρέπεται η ερώτηση, αλλά, αν θέλετε, απαντάτε. Ο μισθός που παίρνει μια γυναίκα Βουλευτής είναι ίδιος με του άνδρα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Απολύτως.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Ωραία. Εγώ αν θα πάω να δουλέψω σε ένα εργοστάσιο, γιατί δεν θα έχω τον ίδιο μισθό με έναν άνδρα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τον ίδιο θα έχετε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Δεν το νομίζω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κακώς το νομίζετε. Εκτός, αν δουλέψετε «μαύρη» εργασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Όχι «μαύρη»! Στην Ελλάδα πλέον νομίζω ότι έχει καταργηθεί η «μαύρη» εργασία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Στα λόγια έχει καταργηθεί. Στην πράξη, σε αρκετές περιπτώσεις, υπάρχει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ (Νομός Ηλείας): Όπως και στα λόγια υπάρχει ισότητα για το μισθό!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η ενιαία συλλογική σύμβαση που συννομολογούν η ΓΣΕΕ με τις εργοδοτικές οργανώσεις, δεν προβλέπει διαφορά στο μεροκάματο άνδρα γυναίκας. Αυτά είναι πράγματα λυμένα εδώ και πενήντα χρόνια.

Η Γεωργία Νικολοπούλου από την Α' Πειραιώς, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιώς): Θα ήθελα να σας πω ότι πράγματι τώρα στη Βουλή των Εφήβων, τα κορίτσια είναι αρκετά περισσότερα από τα αγόρια. Αλλά να μην ξεχνάμε ότι στη Βουλή των Ελλήνων που μας αντιπροσωπεύει σαν Κράτος, κυριολεκτικά πνίγεται όλη η Βουλή από τον αντρικό πληθυσμό. Οπότε, δεν μπορούμε να μιλάμε για τη Βουλή των Εφήβων και να το φέρουμε σαν παράδειγμα. Είναι καλύτερα να κοιτάμε τα μεγαλύτερα παραδείγματα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πρέπει να αυξηθούν οι υποψήφιες γυναίκες. Ιδού η Ρόδος! Γι' αυτό είναι λίγες οι Βουλευτίνες, γιατί είναι λίγες οι υποψήφιες.

Η Αικατερίνη Στασινάκη από τη Β' Αθήνας, έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθηνών): Δύο σημεία θα ήθελα να επισημάνω.

Το πρώτο είναι, ότι όσα μέτρα και να πάρει η πολιτεία, αν δεν αλλάξει η νοοτροπία των ανθρώπων, δεν πιστεύω ότι πρόκειται να υπάρξει ουσιαστική ισότητα μεταξύ των δύο φύλων.

Όσον αφορά την προηγούμενη ομιλήτρια, δεν φταίει το Κοινοβούλιο που δεν υπάρχουν αρκετές γυναίκες. Οι άνθρωποι είναι αυτοί που ψηφίζουν και οι γυναίκες είναι αυτές που θέτουν υποψηφιότητα. Είναι καθαρά δικό τους θέμα.

Και ένα δεύτερο. Καταδικάζω και όσες γυναίκες φτάνουν στο άλλο άκρο, οι οποίες είναι άκρως φεμινίστριες και γίνονται αυτό που μισούν. Θεωρούν ότι οι ίδιες είναι ανώτερες από τους άνδρες και γίνονται αυτό, το οποίο καταδικάζουν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Παρασκευάς Πέτρου από τη Β' Αθήνας, έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθηνών): Θα ήθελα να πω σε ορισμένα από τα κορίτσια που μίλησαν πιο πριν, ότι δεν πρέπει να υπερβάλλουν και τόσο. Και να μην παρασύρονται από τις φεμινιστικές τους πεποιθήσεις, γιατί πιστεύω ότι το κράτος δεν αντιμετωπίζει διαφορετικά τον άνδρα και τη γυναίκα. Το μόνο πρόβλημα, όπως είπε κάποια κοπέλα, είναι η νοσοπία των ανθρώπων. Κανένα άλλο. Όλοι οι μισθοί είναι ίδιοι.

Ήθελα να πω και κάτι άλλο: Η στράτευση –το τονίζω αυτό– να είναι υποχρεωτική. Όχι να λέμε για την ισότητα των φύλων, όποτε μας συμφέρει. Και μπορεί η κοπέλα εδώ να είπε ότι θέλει να στρατευθεί, αλλά οι περισσότερες γυναίκες –ένα μεγάλο ποσοστό σίγουρα πάνω από το 50%–το θεωρούν αστείο να πάνε να στρατευθούν. Δηλαδή να μιλάμε για ισότητα πάντα, όχι μόνο όταν μας συμφέρει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Χριστίνα Νάστα από το Νομό Αργολίδας έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΝΑΣΤΑ (Νομός Αργολίδας): Θέλω να απαντήσω πως το θέμα δεν είναι τι πιστεύουν οι γυναίκες. Το θέμα είναι ότι το κράτος δεν έχει καθιερώσει υποχρεωτική τη στράτευση στις γυναίκες το ίδιο με τους άνδρες. Δεν είναι ότι συμφωνώ στη στράτευση. Απλά είναι το θέμα, ότι το σωστό είναι να είναι υποχρεωτική η στράτευση και σε άνδρες και σε γυναίκες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελεονώρα Γουάιτ από τη Λάρνακα της Κύπρου.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΓΟΥΑΪΤ (Λάρνακα-Κύπρος): Θέλω να αποδείξω στους προηγούμενους ομιλητές ότι, αν και άνδρας-γυναίκα έχουν ίσα δικαιώματα, είναι δύο διαφορετικά πράγματα και προτείνω να τα αποδεχθούν αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου από το Νομό Αχαΐας έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Μου έχει κάνει εντύπωση ένα πράγμα. Βλέπω συνέχεια στην τηλεόραση γυναίκες που έρχονται και διαμαρτύρονται για τους ξυλοδαρμούς τους. Πιστεύω ότι είναι απάνθρωπο, κάποιος άνθρωπος, άνδρας στη συγκεκριμένη περίπτωση, να κτυπά τη σύζυγό του, ή οποιαδήποτε γυναίκα και το αντίστροφο. Και θέτω την εξής απορία: Δεν θα ήταν πιο σωστό ο ξυλοδαρμός να θεωρείται, έστω, πλημμέλημα;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θεωρείται.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Τότε, όσες φορές βλέπουμε στην τηλεόραση γυναίκες ματωμένες, γυναίκες με μώλωπες, θα έπρεπε οι μισοί άνδρες της Ελλάδας–συγγνώμη που το λέω και μακάρι οι άνδρες που είναι εδώ μέσα να μην τους μοιάσετε– να είναι στις φυλακές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πολλοί είναι πάντως γι' αυτό το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αχαΐας): Είναι όσοι τις έχουν σκοτώσει στο ξύλο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Στυλιανή Ανδριοπούλου από το Νομό Δράμας έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Δράμας): Και εγώ χθές είχα αναφερθεί σ' αυτό το θέμα και βρισκόμαστε σήμερα στην ευχάριστη θέση να το συνεχίζουμε.

Ήθελα να αναφέρω κάτι ακόμα. Όταν μια γυναίκα είναι παντρεμένη, δεν έχει την ικανότητα να πάρει κάποια εργα-σία, γιατί ο γάμος την εμποδίζει. Μάλιστα, όταν είναι μητέρα παντρεμένη, ή όταν θα παντρευτεί ο διευθυντής της, θα διαλέξει κάποια άλλη ελεύθερη, γιατί νομίζει ότι δεν θα έχει περισσότερο ελεύθερο χρόνο να ασχοληθεί με την εργασία της. Γίνεται ένας διαχωρισμός.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αικατερίνη Στασινάκη από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθηνών): Για τον κύριο Έφηβο Βουλευτή που μίλησε για τη στράτευση, που λέει ότι οι γυναίκες βγάζουν έξω την ουρά τους, θέλω να σας πω ότι, όσες γυναίκες έχουν τη σωματική δύναμη να αντεπεξέλθουν και να υπερασπιστούν μάχιμα το κράτος, μπορούν. Όσο για τις υπόλοιπες, υπάρχουν διάφορες άλλες θέσεις που μπορούν να καταλάβουν στο Στρατό, όπως και εκπαιδεύονται για να μπορέσουν να προσφέρουν άλλες υπηρεσίες κυρίως ιατρικές και πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Χριστιάνα Τσιούρη από το Νομό Λέσβου έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Θέλω να πω για τη στράτευση Έχω ακούσει, δεν ξέρω αν αληθεύει, ότι οι γυναίκες θα είναι εθελόντριες στρατιωτικές, ας το πούμε...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αλήθεια είναι αυτό. Υπάρχει εδώ και ενάμισυ χρόνο νόμος που ψηφίστηκε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΤΣΙΟΥΡΗ (Νομός Λέσβου): Θέλω να πω, ότι δεν θα μπορούσε ποτέ μια γυναίκα να πάει να γίνει στρατιώτης, όπως είναι το αγόρι στην ηλικία των δεκαοκτώ χρονών. Θα έχει τρομερό πρόβλημα στην υγεία της.

Η εκπαίδευση που κάνουν, τουλάχιστον σε κάποια στρατόπεδα που ξέρω εγώ, είναι πολύ δύσκολη για να αντεπεξέλθει μια γυναίκα, όπως και το να πιλοτάρει ένα αεροπλάνο. Δεν μπορεί, γιατί δημιουργούνται κάποια προβλήματα. Μη ζητάμε, λοιπόν, ακραία πράγματα. Αλλά για όσες γυναίκες πιστεύουν ότι έχουν τη δύναμη και τη θέληση να κάνουν κάτι ισάξιο με τους άνδρες, να γίνουν ας πούμε στρατιωτικές, αφού λέτε και εσείς ότι ψηφίστηκε ο νόμος, μπορούν να γίνουν εθελόντριες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Χρήστος Νικολόπουλος από το Νομό Λακωνίας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Λακωνίας): Είπε η Έφηβος Βουλευτής ότι η εκπαίδευση η στρατιωτική είναι σκληρή. Χωρίς να θέλω να υποβαθμίσω το γυναικείο φύλο, θέλω να πω ότι υπάρχουν πάντα και τα μαγειρεία και οποιαδήποτε άλλη μορφή απλής δουλειάς.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Μαρία Βέρρου από το Νομό Μεσσηνίας έχει το λόγο.

MARIA BERROU (Νομός Μεσσηνίας): Θέλω να σας μιλήσω για τα ναρκωτικά, αν και πολλοί μίλησαν γι' αυτό το θέμα. Θέλω να εκφράσω και εγώ τη δική μου γνώμη.

Η χειρότερη μάλιστα του αιώνα μας, τα ναρκωτικά, απειλεί θανάσιμα την ανθρωπότητα.

Το ζήτημα αυτό είναι το ίδιο σπουδαίο με εκείνο του αφοπλισμού και της ειρήνης. Αν νιώθουμε φρίκη στην ιδέα μιας ερειπωμένης από τα πυρηνικά ανθρωπότητας, πρέπει να νιώθουμε απελπισία για μία ανθρωπότητα ερειπωμένη ψυχικά και σωματικά από τα ναρκωτικά.

Δεν θα ήθελα να αναφερθώ στους παράγοντες που συμβάλλουν στη στροφή των νέων προς αυτά, ούτε και να κάνω ανάλυση στις επιπτώσεις από τη χρήση τους, γιατί πολύ φοβάμαι πως θα γίνω πληκτική, μιας και όλοι μας γνωρίζουμε λίγο-πολύ, τι επιφυλάσσει αυτός ο αθόρυβος και ύπουλος εχθρός της ζωής.

Τα ναρκωτικά είναι ένας κίνδυνος χειροπιαστός, ένας εχθρός αδίστακτος. Η σύγχρονη κοινωνία έχει ήδη ξεσηκωθεί και αντιδρά, μόνο που δεν αντιδρά με ειλικρινή αποφασιστικότητα. Αν θέλει, μπορεί να εξουδετερώσει τον κίνδυνο. Με τα λόγια, όμως, και τα ξόρκια δεν αντιμετωπίζεται η μάλιστα των ναρκωτικών. Ξέρουμε τις πηγές της και εκεί πρέπει να την χτυπήσουμε, στη ρίζα.

Μεγάλα συμφέροντα κρύβονται πίσω από τα αξιολύπητα θύματα και τους ασήμαντους μικροέμπορους του λευκού θανάτου, στους οποίους περιορίζεται μέχρι σήμερα ο αγώνας κατά των ναρκωτικών. Όσο η οργανωμένη κοινωνία κνη-γάει αυτούς και δεν τολμά να κόψει τα «μεγάλα κεφάλια», το κακό θα συνεχίζεται.

Κι, όμως, υπάρχει λύση. Στοργή και μέριμνα για τα θύματα και πέλεκυς βαρύν για τους θύτες.

Προτείνω, λοιπόν, στην πολιτεία μας να θεσπισθούν αυστηρότατες ποινές για τους διαθέτες και τους διακινητές και να δημεύεται η περιουσία τους. Να τολμήσουν, επιτέλους, να βάλουν στο χέρι τους «καθώς πρέπει» έντιμους κακούργους. Να απαγορευθεί η είσοδος στη χώρα των κακής ποιότητας αλιτοτουριστών, εφόσον θα υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται εξονυχιστικός έλεγχος των εισερχομένων, με μηχανήματα υψηλής τεχνολογίας. Με κατάλληλο νόμο να κλείσουν τα ιδιόρρυθμα μπαρ, που ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια και παίρνουν εύκολα άδεια λειτουργίας.

Τα Υπουργεία Δημόσιας Τάξης, Κοινωνικών Υπηρεσιών, Πολιτισμού και Επιστημών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να κάνουν μία σταυροφορία για την άμεση καταπολέμηση του κακού. Να γίνει ένας πανελλήνιος σύλλογος γονέων και κηδεμόνων για να υποβοηθήσει το έργο των κρατικών φορέων και να δραστηριοποιηθεί σε ομάδες στις πόλεις και στα χωριά.

Το Υπουργείο Οικονομικών να εγκρίνει ειδικό κονδύλι για την ταχύρρυθμη

ανοικοδόμηση σύγχρονου νοσοκομείου θεραπείας τοξικομανών, έτσι ώστε τα θύματα να μην καταφεύγουν στις ιδιωτικές κλινικές μιάς και η υγεία πρέπει να είναι ολοκληρωτικά δημόσια.

Στη διάρκεια της ανοικοδόμησης του νοσοκομείου αυτού να δουλύνουν υποχρεωτικά αμισθί όσοι κρατούνται στις φυλακές για χρήση και διάθεση ναρκωτικών. Και όταν το νοσοκομείο τεθεί σε λειτουργία να έχει ως πόρους τα ποσά που θα επιβάλλονται σαν πρόστιμα στους εμπόρους ναρκωτικών, καθώς και τα ποσά που θα προέρχονται από τη ρευστοποίηση των περιουσιών, που θα δημεύονται.

Πιστεύω πως έδωσα μια σαφή εικόνα των σκέψεών μου και θεωρώ σκόπιμο να κλείσω την αναφορά μου κάπου εδώ.

Τελειώνοντας, ας μου επιτραπεί να σας μεταφέρω κάτι που έχει γράψει ο Άρης Σκιαδόπουλος και πιστεύω ότι θα σας αγγίξει.

«Είναι που πέθαναν πριν αποτελειώσουν εκείνο που ήθελαν να πουν. Είναι που δεν πρόλαβαν να κατηγορήσουν. Είναι που κάθε καινούργια μέρα τους σήμανε και μια νέα διάγνωση για τα όνειρα και τις προσδοκίες τους.

Είναι που φεύγαν σαν να άκουγαν ότι η αξία της ζωής έγκειται στο ότι θέλει να ζήσει, τους ένοιαζε το πώς. Είναι που κάθε μέρα ασφυκτιούσαν όλο και πιο πολύ και όλο συχνότερα οι άλλοι που τους βλέπανε, λιθοβολούσανε.

Είναι σαν ένα λουλούδι που πασχίζει να ανθίσει στα λιθάρια. Είναι που ενώ κάθε βήμα τους πήγαινε στο χαμό, η πολιτεία πολλαπλασίαζε τα αδιέξόδα τους. Είναι που φορτωθήκανε και τα αδιέξοδα τα δικά μας.

Είναι που τι μας νοιάζει εμάς γι' αυτούς; Ευτυχώς υπάρχει αστυνομία. Κάπως έτσι είναι, μα δεν θα έπρεπε».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η Ευαγγελία Λαμπάρα έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΑΜΠΑΡΑ (Επικρατείας): Γεια σας. Ονομάζομαι Ευαγγελία Λαμπάρα, είμαι από την Αθήνα και φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο Ιλίου.

Θα ήθελα να σας μιλήσω για ένα θέμα, το οποίο θίχτηκε από αρκετούς συναδέλφους τόσο στη χθεσινή όσο και στη σημερινή συνεδρίαση της Επιτροπής μας.

Αντί να σας αναλύσω τις απόψεις μου, προτιμώ να σας διαβάσω ένα κείμενο που είναι γραμμένο στο παρελθόν από μένα και την αδελφή μου, επίσης άτομο με ειδικές ανάγκες και αναφέρεται στα άτομα με ειδικές ανάγκες και την αντιμετώπισή τους από την επίσημη πολιτεία και το κοινωνικό σύνολο, γενικότερα.

«Δεν είναι λίγες οι φορές που η αδιαφορία των υπεύθυνων φορέων, αλλά και των απλών ανθρώπων γύρω μας αγγίζει τα όρια του ρατσισμού. Δεν ξέρουν, όμως, ότι η στάση τους αυτή το μόνο που καταφέρνει είναι να μας θμώνει περισσότερο και να διεκδικούμε με μεγαλύτερο μένος τη θέση που δικαιωματικά μας ανήκει και που κάποιοι μας έχουν αυθαίρετα αφαιρέσει.

Στον ύπνο μου χθες είδα ένα όνειρο τρελό. Ήσουν εσύ που κοιτάζεις τ' αστέρια. Πόσο όμορφη και γαλήνια ήσουν. Πόσο όμορφα και λαμπερά ήταν τα δύο μάτια σου. Τα μάτια σου που διαρκώς βουρκώναν. Τα μάτια σου που άλλοτε με κοιτούσαν γεμάτα δάκρυα και απόγνωση και άλλοτε μου χαμογελούσαν και μου 'διναν και μένα θάρρος.

Και ύστερα ξύπνησα απότομα και έτρεξα προς το φως. Το φως που μόνο ο λαμπερός ήλιος μου χαρίζει. Το φως που με ζεσταίνει και με κάνει να νιώθω τόσο όμορφα, τόσο γαλήνια. Πόσο θα ήθελα να γίνω αεράκι και να πάω παντού. Να αγγίξω τα σύννεφα, τα πουλιά, τον ήλιο, να γίνω ένα με τον ατέλειωτο ουρανό.

Μερικές φορές σκέπτομαι διάφορα και όσο σκέπτομαι τόσο ρωτάω. Γιατί; Ένα γιατί με κυνηγάει συνέχεια. Ένα γιατί, που συνεχώς μένει χωρίς απάντηση.

Και ύστερα έρχεται κοντά μου η ελπίδα και μου λέει: Είσαι δυνατή, θα τα καταφέρεις γιατί μπορείς, γιατί έχεις το θάρρος να ανοίξεις τα φτερά σου και να πετάξεις μακριά, να ξεπεράσεις τη δυνατή βροχή και τις αστραπές που σε γεμίζουν με ατέλειωτο φόβο. Να περάσεις όλες τις κλειδωμένες πόρτες και τα ποτάμια που δεν έχουν γέφυρες, γιατί εσύ φτιάχνεις τις δικές σου γέφυρες χωρίς βοήθεια. Γι' αυτές τις γέφυρες πονάς και προσπαθείς. Κι' όμως, ο πόνος δεν σε φοβίζει, γιατί έχεις αποφασίσει να νικήσεις και ξέρεις ότι μπορείς και θα νικήσεις.

Κι' ύστερα η θύμισή μου με γυρίζει στο όνειρό μου, σ' εκείνο το όνειρο που με έκανε χαρούμενη. Όμως, τι ειρωνεία! Το όνειρο μου χαμογέλασε. Εσύ, όμως, πού ήσουν; Πού ήσουν, όταν έβρεχε ατελείωτα; Πού ήσουν, όταν άστραφτε και φοβόμουν; Πού ήσουν, όταν σε χρειαζόμουν; Άραγε πού ήσουν;»

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι σαφές, ότι υπάρχει ποιητικό ταλέντο. Να το καλλιεργήσεις.

Ο Μάριος Φιλιππίδης έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ (Α' Πειραιά): Φίλοι και φίλες Έφηβοι Βουλευτές, σήμερα δεν θα σας μιλήσω για το πως κοιτάνε τα άτομα με ειδικές ανάγκες στο δρόμο.

Δεν θα σας πω, για το ότι δεν μπόρεσα να έλθω μαζί σας σήμερα στην Ακρόπολη, γιατί δεν είχε πρόσβαση. Δεν θα σας πω, για το Εθνικό Θέατρο που δεν μπορώ να παρακολουθήσω μία παράσταση. Δεν θα σας πω, για το ότι δεν μπορώ να μπω σε λεωφορείο. Δεν θα σας πω, ότι δεν έχω τα ίδια δικαιώματα στην εργασία, στην εκπαίδευση, στη ζωή με εσάς. Δεν θα σας πω τίποτε απ' αυτά, απλά γιατί τα ξέρετε και, απλά, γιατί έχω πίστη. Έχω πίστη σε εσάς, στους Έφηβους Βουλευτές και μη, και γιατί πιστεύω ότι παλεύετε για να τα αλλάξετε όλα αυτά, ο καθένας με τον τρόπο του, ο καθένας μοναδικά, ο καθένας σαν άτομο.

Ξέρω ότι παλεύετε ενάντια στην αδικία. Το βλέπω στα μάτια σας, το ακούω στη φωνή σας. Ναι, σίγουρα στη ζεστή φωνή σας.

Μα, είσθε ενάντια στην αδικία. Υπερασπίζετε τη

διαφορετικότητα, γιατί όλοι είμαστε ίδιοι, μα όλοι διαφορετικοί.

Κοιτάξτε γύρω σας. Παρακαλώ, κοιτάξτε. Μπορείτε να δείτε, αν ο διπλανός σας είναι διαβητικός, αν είναι τυφλός, αν κάνει μετάγγιση αίματος κάθε εβδομάδα, αν είναι νεφροπαθής, αν είναι ακόμα αριστερόχειρας; Μην εκπλήσσεσθε. Κι οι αριστερόχειρες λέγονται άτομα με ειδικές ανάγκες.

Τι είναι, λοιπόν, άτομο με ειδικές ανάγκες; Μπορείτε να διακρίνετε, ποιος είναι και ποιος όχι; Σίγουρα δεν μπορείτε και σίγουρα δεν θέλετε. Στην καρδιά σας δεν χωράνε διακρίσεις. Όλοι είναι φίλοι σας και σίγουρα όλοι είναι διαφορετικοί, μα εσείς, ναι εσείς τους αγκαλιάζετε όλους.

Μπορεί να είσθε φίλοι με άτομο με ειδικές ανάγκες. Να έχετε αγαπήσει άτομο με ειδικές ανάγκες, να κάνετε οικογένεια με άτομο με ειδικές ανάγκες, γιατί όλοι είσθε γενναίοι. Δεν σας νοιάζει, τι θα πουν οι γύρω σας. Εναντιώνεσθε στα κρυφά τους γέλια, γιατί εσείς δεν φοράτε παρωπίδες. Εσείς κοιτάτε κατευθείαν εδώ στην καρδιά. Εκεί ψάχνετε πρώτα. Δεν κοιτάτε την εξωτερική εμφάνιση, εσάς σας νοιάζει η ψυχή.

Είσθε έφηβοι. Είσθε αμέριμνοι; Όχι δεν είσθε. Είσθε επαναστάτες. Είσθε χαρακτήρες δυνατοί, δεν υποχωρείτε, διεκδικείτε. Δεν ζητάτε, απαιτείτε. Απαιτείτε το δικαίωμα στην εκπαίδευση για όλους. Απαιτείτε το δικαίωμα στη ζωή. Απαιτείτε να είμαστε όλοι ίσοι και είμαι περήφανος. Είμαι περήφανος για σας τους έφηβους, για σας τους φίλους μου. Είμαι περήφανος, γιατί όπου βλέπετε την αδικία την ξεριζώνετε, γιατί όπου βλέπετε το λάθος, το αλλάζετε με το σωστό. Γιατί τολμάτε.

Τολμάτε να πάτε ενάντια στο πνεύμα του συντηρητισμού. Δεν φοβάσθε να αλλάξετε τα καθιερωμένα. Τολμάτε. Και όπως είχε πει και ο διάσημος σε όλους αστροφυσικός Στήβεν Χώκινγκς: «Σημασία δεν έχει το πως είσαι, αν περπατάς, αν μιλάς, αν ακούς, αν βλέπεις. Αυτό που μετράει είναι να σκέφτεσαι, να έχεις φίλους τόσο καλούς που με τη ζεστασιά της καρδιάς τους θα σε προφυλάσσουν από την παγωνιά του κόσμου».

Εσείς κάνετε κάτι παραπάνω. Ζεσταίνετε ολόκληρο τον κόσμο για μας.

Οι αρχαίοι έλεγαν: «Νους υγιής, εν σώματι υγιεί». Κάποιος, όμως, πρέπει να τους ειδοποιήσει ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει. Ευχαριστώ που είστε αυτοί που είστε. Μακάρι να μην αλλάξετε ποτέ. Μακάρι τα παιδιά σας να σας μοιάσουν. Ευχαριστώ που με ακούσατε. Και μην ξεχνάτε. Μην αφήνετε να δολοφονούν τα όνειρά μας. Μην αφήνετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Βικέντιος Μηλογιαννάκης έχει το λόγο.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να εκλάβω τα πολύ ωραία λόγια του ως μία παράκληση προς εμάς, όλους τους Έφηβους Βουλευτές, να κάνουμε αυτά που είπε και να μην μείνουμε απλώς στη θεωρία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Αικατερίνη Στασινάκη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ (Β' Αθήνας):

Στο λόγο του το παιδί χρησιμοποίησε το «εσείς». Εγώ πιστεύω ότι έπρεπε να χρησιμοποιήσει το «εμείς», γιατί και αυτός είναι νέος και αυτός έχει όνειρα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης):

Ονομάζομαι Ιακωβίδου Ελένη και είμαι από τη Θεσσαλονίκη, που είναι στη Βουλγαρία, όπως γνωρίζετε και όχι στην Ελλάδα!!

Το μόνο εύκολο που θα μπορούσα να κάνω αυτή τη στιγμή είναι να αρχίσω να παπαγαλίζω την έκθεση που έγραψα για να έρθω εδώ. Γιατί όχι και τις εκθέσεις του Γυμνασίου μου, του Δημοτικού, την κοκκινοσκουφίτσα. Αν είναι δυνατόν! Εδώ ήρθαμε για να εκπροσωπήσουμε τη νεολαία, τους φίλους μας, τα αδέρφια μας. Εδώ ήρθαμε, γιατί θέλουν εμάς και μόνο εμάς.

Έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι είμαστε οι εκλεκτοί εδώ μέσα, οι καλοί. Ήρθαμε εδώ, γιατί το αξίζουμε, υποτίθεται. Οι άλλοι, όμως; Τα χιλιάδες άλλα παιδιά; Τα παιδιά που συνεδριάζουν στο δρόμο; Τα παιδιά που για το μόνο που αποφασίζουν είναι, σε ποιο μέρος θα φτιαχτούν απόψε; Για τα παιδιά αυτά, τί γίνεται; Αυτά τα παιδιά είναι που θα έπρεπε να βρίσκονται αυτή τη στιγμή εδώ. Ίσως, με αυτόν τον τρόπο να τα διασφαλίζαμε από τους κινδύνους.

Εμείς εδώ είμαστε η Βουλή των Εφήβων; Ή μήπως είμαστε μια κακή απομίμηση της Βουλής των Ελλήνων; Πού είναι η ζωντάνια, η ενεργητικότητά μας, που είναι το θάρρος και η ενότητα που χαρακτηρίζει τα νιάτα;

Έχω την τιμή να αναφέρω ότι είμαι μία Έφηβος Βουλευτής! Ίσως κάποιος από άλλες συνθήκες να ντρεπόμουν να κουβαλάω αυτόν τον τίτλο.

Απαντήστε μου λοιπόν συνάδελφοι. Γιατί τόση ματαιοδοξία; Αυτό δεν μου θυμίζει συνεδρίαση της Βουλής των Εφήβων. Θα έλεγα μάλλον ότι μου θυμίζει περισσότερο μια συνάντηση συνταξιούχων σε καφενείο, που μεταξύ πρέφας και λεμονάδας θρηνηολογούν για τη μοίρα της Ελλάδας μας.

Πολλοί από μας σίγουρα σκέφτονται. Α! Θα πάω στη Βουλή των Εφήβων. Πρέπει να δείχνω ώριμος! Λάθος.

Προς τι, λοιπόν, αυτή η ξύλινη γλώσσα, προς τι αυτές οι πομπώδεις εκφράσεις, προς τι αυτά τα συνθήματα; Σταματήστε πια αυτό το ατέλειωτο κατηγορώ. Δεν φταίει για όλα η παιδεία, το κράτος, η Κυβέρνηση, η άτιμη κοινωνία. Για όλα φταίμε εμείς οι ίδιοι. Αν ο καθένας μας κοιτάξει βαθειά μέσα του τα αίτια που τον εμποδίζουν να γίνεται κάθε μέρα και καλύτερος και να βελτιωθεί, τότε σίγουρα και ο κόσμος μας θα γίνει καλύτερος. Άρα η αντιμετώπιση των προβλημάτων ξεκινά από προσωπικό επίπεδο.

Θέλετε να δώσετε χρώμα στα νιάτα; Ε, λοιπόν, τα νιάτα είναι κόκκινα. Όχι σαν το ΚΚΕ, αλλά σαν το αίμα που κυλάει στις φλέβες,

σαν την καρδιά που χτυπάει δυνατά μέσα μας.

Κύριε Πρόεδρε, χθες είπατε ότι θέλετε να ακούσετε τους προβληματισμούς μας, όμως είμαι σίγουρη ότι αν γινόταν κάτι τέτοιο δεν θα τα αντέχατε ούτε στιγμή. Δεν ήρθαμε εδώ για να μπορούμε στα δικά σας καλούπια. Αυτό δεν μπορεί να γίνει και δεν πρέπει να γίνει. Είναι σαν να προσπαθείς να φορέσεις στο Φασούλα 37 νούμερο παπούτσι. Γίνεται;

«Η φαντασία στην εξουσία» το σύνθημά σας. «Η αγνότητα στην εξουσία» το δικό μας.

Πριν έρθω εδώ έλεγα στους φίλους μου: «θα πάω στη Βουλή των Εφήβων, θα ακούσω τις απόψεις των άλλων παιδιών, θα προτείνω λύσεις για πολλά θέματα, θα γνωρίσω ενδιαφέροντα άτομα». Όταν γυρίσουν και με ρωτήσουν «λοιπόν, Ελένη τι συζητήσατε στη Βουλή των Εφήβων»; Ξέρετε τι θα τους απαντήσω; Θα τους απαντήσω, ότι συζητήσαμε αυτά που συζητούσαν και πέρσι και πρόπερσι και θα συζητήσουν του χρόνου και αν συνεχιστούν έτσι τα πράγματα, αυτά θα συζητούν και σε 20, 30, 40, 50 χρόνια. Αν είναι δυνατόν!

Αυτό σημαίνει δύο πράγματα. Πρώτον, ότι οι ιδέες μένουν ιδέες και τα προβλήματα δεν λύνονται. Άρα, όσα λέγονται εδώ τα ακούει αυτός που τα λέει και η κασέτα που τα γράφει.

Δεύτερον, ότι οι έφηβοι είναι τόσο ονειροπόλοι που προτείνουν λύσεις, που δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη.

Τέλος, θα ήθελα να ζητήσω μία χάρη από τους πολιτικούς. Θέλω, λοιπόν, να μας αφήσουν ήσυχους. Δεν χρειαζόμαστε μαθητοπατέρες. Θέλουμε να πάψετε να δολοφονείτε το μέλλον μας.

Το κακό, λοιπόν, με αυτά τα παιδιά, τους έφηβους δεν είναι ότι θέλουν κάτι, αλλά ότι το θέλουν τώρα. Δεν θα πάψουμε να διεκδικούμε, αν εσείς δεν πάψετε να μας στερείτε. Είμαστε ελεύθεροι, γιατί νιώθουμε ελεύθεροι και αυτό δεν μπορεί να μας το στερήσει καμιά «φαντασία στην εξουσία».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Πανωρέα Μπάκα έχει το λόγο, αφού πρώτα πω ότι οι πολιτικοί είναι επιλογές του λαού, εκλέγονται από το λαό.

ΠΑΝΩΡΕΑ ΜΠΑΚΑ (Νομός Φθιώπδας):

Ονομάζομαι Μπάκα Πανωρέα και εκπροσωπώ το 5ο Λύκειο Λαμίας.

Με συγκίνησαν οι λόγοι των προηγούμενων παιδιών και ξέρω ότι το θέμα για το οποίο θα σας μιλήσω –καθόλου σπάνιο– δεν θα σας συγκινήσει.

Έχω αναφερθεί και εγώ στο θέμα της υγείας και της νοσηλείας στη χώρα μας, μιας και θεωρώ ότι, αφού η υγεία ως αγαθό έχει άμεση σύνδεση με τη ζωή του ανθρώπου, θεωρείται το πολυτιμότερο από τα αγαθά και είναι συνυφασμένο με την έννοια της ευτυχίας.

Το πρόβλημα το γνωρίζουμε όλοι μας. Η υγεία μας απειλείται από πολλούς παράγοντες, από τη μόλυνση του περιβάλλοντος, από την κακή διατροφή, το κάπνισμα, το άγχος, την καθιστική ζωή ακόμα και από την έλλειψη επικοινωνίας με το περιβάλλον μας.

Ας υποθέσουμε όμως, ότι κάποιος πολίτης του ελληνικού κράτους τρέφεται υγιεινά, δεν καπνίζει, αντιμετωπίζει με ηρεμία και χωρίς άγχος τα προβλήματα της ζωής του, είναι δραστήριος και επικοινωνεί ουσιαστικά με τον κοινωνικό του περίγυρο. Ας υποθέσουμε επίσης, ότι ο ίδιος πολίτης έχει κάποιο πρόβλημα υγείας, έχει κάποιο ατύχημα ή για κάποιο λόγο έχει χρειαστεί να επισκεφθεί απλά ή να νοσηλευτεί σε κάποιο από τα κρατικά νοσοκομεία.

Η κατάσταση που θα αντικρύσει μόλις διαβεί την είσοδο των περισσότερων, τουλάχιστον, νοσοκομείων της χώρας μας είναι αν όχι αποκαρδιωτική, τότε σίγουρα πλήρως αρνητική.

Όταν ανέφεραν πριν τα παιδιά ότι έχουμε ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή, σε προσωπικό, αντικρύζουμε εκόνες φρίκης με ασθενείς κυριολεκτικά στιβαγμένους στους διαδρόμους, δίπλα σε ανυπόμονους συγγενείς ασθενών που καπνίζουν, ακόμα και δίπλα σε κάδους απορριμάτων, δεν υπερέβαλαν, όπως εσείς κύριε Πρόεδρε αναφέρατε. Ίσως σε σας να μην συμβαίνει αυτό, αλλά η πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών βιώνει αυτή την πραγματικότητα και δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια μπροστά σ' αυτό το πρόβλημα.

Εσείς ο ίδιος είπατε, ότι τα νοσοκομεία πάσχουν από ανθρώπινο δυναμικό. Εσείς τόσα χρόνια ως υπεύθυνοι τι κάνατε γι' αυτό; Προσπαθείτε να μας πείσετε καθημερινά, ότι ζούμε σε μια πολιτισμένη κοινωνία, ότι πασχίζουμε σαν κράτος να ενταχθούμε ομαλά στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και όμως γνωρίζουμε όλοι, ότι στις πολιτισμένες κοινωνίες η συστηματική καταπολέμηση των νόσων και η αντιμετώπιση του ανθρώπινου πόνου δεν πρέπει να εκφράζεται ως ενστικτώδης ανάγκη επιβίωσης, αλλά ως ανθρωπιστικό αίτημα, ως δικαίωμα και ανάγκη του πολίτη.

Εδώ, έχουμε φθάσει σε σημείο να νοιώθουμε ένοχοι – αν αρρωστήσουμε και τύχει να επισκεφθούμε κάποιο από τα νοσοκομεία– επειδή ενοχλούμε τους γιατρούς και όσους δουλεύουν στα νοσοκομεία.

Το πρόβλημα είναι ορατό και εμφανές στα μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτό δεν μπορεί να το αρνηθεί κανένας, πόσο μάλλον αν μιλάμε για προβλήματα στην πρωτεύουσα της χώρας μας, στην Αθήνα; Τι να πούμε τότε για τις επαρχιακές πόλεις; Μπορεί βέβαια σε κάποιες πόλεις να έχουν γίνει έργα, αυτό είναι αναμφισβήτητο.

Εγώ θα ήθελα να μιλήσω και για την δική μου την πόλη, τη Λαμία, όπου το νοσοκομείο βρίσκεται σε άθλια κατάσταση. Οι γιατροί είναι είδος υπό εξαφάνιση σ' αυτό το χώρο και όπως και στα περισσότερα από τα υπόλοιπα νοσοκομεία της χώρας μας, οι κατσαριδούλες φέρνουν βόλτες στους διαδρόμους.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Παρακαλώ να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας, γιατί πρέπει να μιλήσουν και οι υπόλοιποι.

ΠΑΝΩΡΕΑ ΜΠΑΚΑ (Νομός Φθιώτιδος): Ολοκληρώνω. Θα μου πείτε τώρα, τι λύσεις προτείνω. Τις λύσεις τις

γνωρίζετε, το θέμα είναι, τι θα κάνετε εσείς οι μεγάλοι για να υλοποιηθούν αυτές οι προτάσεις. Πρέπει να διατεθούν κονδύλια και χρήματα για να κτισθούν νοσοκομεία, για να ολοκληρωθούν, όπως συζητήσαν τα παιδιά πριν, τα ιατρικά κέντρα και τα νοσοκομεία που έχουν χτιστεί και για διάφορους λόγους δεν λειτουργούν.

Επίσης, πρέπει να ενδιαφερθείτε και για την επαρχία και για τα νησιά, γιατί δεν μπορούμε πλέον να ακούμε ότι υπάρχουν άνθρωποι που χάνουν τη ζωή τους, επειδή δεν μεταφέρθηκαν εγκαίρως σε κάποιο νοσοκομείο από το νησί. Εμένα, ως νέα μου αρέσει να κλείνω τα μάτια μου και να οραματίζομαι ένα μέλλον, χωρίς δυστυχία. Όμως, δεν μπορώ να μένω συνέχεια με τα μάτια κλειστά. Ανοίγω τα μάτια μου, προσγειώνομαι απότομα στην πραγματικότητα και αυτό που ζητάω από τους υψηλά ιστάμενους και από τους υπεύθυνους για την κατάσταση που επικρατεί σήμερα, όχι μόνο στον τομέα της υγείας, αλλά γενικότερα, είναι όχι άλλα «θα», όχι άλλες υποσχέσεις και άλλα ψέματα. Αυτό που ζητάμε εμείς οι νέοι είναι ειλικρίνεια και μόνο ειλικρίνεια.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Βασίλειος Χρυσάφης έχει το λόγο για να κάνει μία παρέμβαση και αμέσως μετά η Στυλιανή Ανδριοπούλου, επίσης για μία παρέμβαση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡΥΣΑΦΗΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να σας μιλήσω και εγώ για μία προσωπική εμπειρία που έχω από τα υπερσύγχρονα νοσοκομεία που λειτουργούν στη χώρα μας. Συγκεκριμένα θα σας μιλήσω για το Ιπποκράτειο της Θεσσαλονίκης, το οποίο για όσους δεν γνωρίζουν, βρίσκεται σε μια ορεινή περιοχή.

Ο ξάδελφός μου πήγε εκεί για μια απλή εγχείριση σκοληκοειδίτιδος και έτυχε να είναι χειμώνας. Η κατάσταση που συνάντησα εγώ, όταν πήγα να τον επισκεφθώ, ήταν κάτι περισσότερο από άθλια. Έσταζαν νερά από τα ταβάνι. Δεν υπήρχαν παράθυρα και το κρύο ήταν τόσο πολύ τσουχερό που εγώ δεν άντεξα παραπάνω από ένα τέταρτο. Πολύ περισσότερο αυτοί οι άνθρωποι, οι οποίοι ήταν άρρωστοι και σκεπαζόντουσαν με τέσσερις κουβέρτες. Το νοσοκομείο δεν είχε προσωπικό, υπήρχε μία τουαλέτα σε όλον τον όροφο και έπρεπε να διασχίσουν με πατερίτσες, όσοι δεν μπορούσαν, μια πάρα πολύ μεγάλη απόσταση. Πολλές φορές μάλιστα, λόγω τέτοιων προβλημάτων, μας είπαν ότι δεν θα υπάρχει επισκεπτήριο και έτσι μερικοί άνθρωποι αναγκαζόντουσαν μόνοι τους, όπως μπορούσαν, να πηγαίνουν στις τουαλέτες που ήταν σε τρομερά μεγάλη απόσταση.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Δράμας): Εγώ πάλι, θα ήθελα να δηλώσω μία εξαφάνιση ενός νοσοκομείου στη Δράμα. Στην προεκλογική περίοδο μας είχαν μοιραστεί κάποια φυλλάδια με αναπτυξιακά καινούρια έργα που έγιναν στη Δράμα. Ε, λοιπόν, έχει χτιστεί στη Δράμα ένα υπερσύγχρονο νοσοκομείο, –το οποίο έχει φωτογραφία– ένα πολύ ωραίο κτίριο, με πολύ ωραία χρώματα και απ' ό,τι είδαμε έχει

πολύ ωραία μηχανήματα μέσα, το οποίο, όμως, δεν έχει χτιστεί στη Δράμα δυστυχώς. Ένα περίεργο πράγμα!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Κορίνα - Ευλαβία Πηρουνάκη έχει το λόγο.

ΚΟΡΙΝΑ-ΕΥΛΑΒΙΑ ΠΗΡΟΥΝΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Το θέμα με το οποίο ασχολήθηκα αφορά τα παιδιά των φαναριών. Τα παιδιά της επαιτείας ή τι άλλο; Τα παιδιά των φαναριών, όπως τα αποκαλούν οι μεγάλοι και κυρίως οι ειδικοί επιστήμονες, είναι ένα φαινόμενο, το οποίο παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στις μεγαλουπόλεις της Ελλάδος και σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Είναι ηλικίας 6 έως 15 ετών, συνήθως παιδιά αλλοδαπών ή τσιγγανόπαιδα, παιδιά της ζητανιάς, της ελεημοσύνης, της βοήθειας, της συμπόνοιας.

Το θέμα είναι γιατί φθάνουν σε αυτό το σημείο ανήλικα παιδιά; Από ανάγκη, από φιλοχρηματία, ή από συνήθεια που έχει γίνει ο εύκολος τρόπος ζωής; Το φαινόμενο είναι έντονο και συγκλονιστικό επί της ουσίας του, γιατί είναι θέμα παιδικής προστασίας και μέριμνας και απαιτεί βαθύ προβληματισμό για τον καθένα μας χωριστά, αλλά κυρίως για την πολιτεία.

Επειδή, λοιπόν, έχει μεγάλη βαρύτητα το γεγονός, θα περιμέναμε να έχουν επιληφθεί αμέσως οι αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους, αντιμετωπίζοντάς το, οργανωμένα, επιμελημένα και οριστικά.

Τα παιδιά αυτά –που εγώ δεν σκέφτομαι ότι δημιουργούν άσχημη εικόνα για τη χώρα μας στον τουρισμό, αυτό ίσως είναι το λιγότερο, συνθλίβονται σκεπτόμενη τα ίδια τα παιδιά– πρέπει να ζητιανεύουν ή το θέλουν κάποιοι άλλοι; Ποιος θα μας απαντήσει σ' αυτό, αν πρέπει, γιατί πρέπει, αν έχουν δύο γονείς, αν είναι υγιείς οι γονείς τους; Έχουν εργασία να τα θρέψουν ή απλώς έχουν αντιγράψει το πρότυπο των γονέων τους, οι οποίοι κυνηγώντας το εύκολο χρήμα ζητιάνευαν ανέκαθεν και ενεργούν σήμερα το ίδιο τα παιδιά τους; Μήπως μέσα από το «πρέπει», κάποιοι αναγκάζονται να συρθούν στα φανάρια από φόβο; Ποιος ή ποιοι κρύβονται πίσω από τα αθώα μάτια τους; Κάποιοι εκμεταλλευτές στυγνοί που βιάζουν τη συνείδηση, τα όνειρα, τις προσδοκίες και τους στόχους τους;

Το δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία, στην ιδιοκτησία και την αναζήτηση ευτυχίας είναι φυσικό δικαίωμα των παιδιών όλου του κόσμου. Αυτά τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην υγεία, στην εκπαίδευση, στην προστασία. Έχουν δικαίωμα στην ικανοποίηση σωματικών, κοινωνικών, ψυχοσυναισθηματικών αναγκών, που κανείς δεν γνωρίζει αν ικανοποιούνται. Όπως όλα τα παιδιά του κόσμου έχουν ανάγκη στοργής, σταθερότητας, ασφάλειας, αυτοεκτίμησης και κανείς δεν ξέρει, αν γνωρίζουν κάτι από αυτά. Θεωρούνται παιδιά του περιθωρίου και όλοι αδιαφορούν για τη ζωή τους. Κανένας δεν ακούει τη φωνή τους, γιατί δεν μπορούν να φωνάζουν. Φωνάζουν με τα μάτια τους, που όμως εμείς δεν τα κοιτάζουμε. Ποιος, λοιπόν, θα προωθήσει το συμφέρον τους; Ποιος θα ασχοληθεί με τα δικαιώματά τους

και κυρίως με την προστασία τους; Από πού θα προέλθει η κοινωνική τους στήριξη, προκειμένου να βγουν από την παθητική κατάσταση που έχουν μπει; Κάθε φορά που βρίσκομαι μπροστά στη θέα αυτού του φαινομένου, στο μυαλό μου μπαίνει η ίδια σκέψη, η σκέψη του γιατί. Γιατί να συμβαίνει αυτό; Γιατί ένα παιδί να έχει μόνο ένα στόχο, το στόχο του επόμενου αυτοκινήτου και πόσα θα του βάλουν στην παλάμη;

Θέλω να πιστεύω ότι έτσι αισθάνονται όλοι, μικροί και μεγάλοι, υπεύθυνοι και μη. Το θέμα είναι γιατί δεν έγινε και δεν γίνεται κάτι, αφού το πρόβλημα έχει εντοπισθεί από όλους και κατά καιρούς έχει επισημανθεί από αρμοδίους. Γιατί δεν απαιτούν οι ευαίσθητοι πολίτες; Γιατί οι φιλάνθρωπες οργανώσεις, οι εκπρόσωποι και αντιπρόσωποι της UNICEF, του Ερυθρού Σταυρού, δεν διεκδικούν για χάρη των ανήλικων παιδιών των φαναριών; Και μετά μιλάμε για ανθρωπίνια δικαιώματα, ξεχνώντας ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου αρχίζει με τον τρόπο που η κοινωνία αντιμετωπίζει, προστατεύει και μεταχειρίζεται τα παιδιά της. Τα παιδιά που θα είναι συνεχιστές του μέλλοντος, της ζωής.

Μετά από τα παραπάνω, πιστεύω ότι κάποια στιγμή, τόσο στη χώρα μας, αλλά και παγκοσμίως πρέπει να αντιμετωπισθεί και να επιλυθεί το φαινόμενο της επαιτείας των ανήλικων παιδιών. Ο πιο απλός άνθρωπος, αν ερωτηθεί σχετικά, θα χαρακτηρίσει το πρόβλημα, που υπάρχει, σοβαρό και δεν πρέπει οι ανώτεροι να το υποβαθμίζουν με την άρνησή τους να το δουν, γιατί με αυτό τον τρόπο απλά μεταφέρουν το πρόβλημα στο αύριο και μάλιστα διογκωμένο αφού η συνέχειά του είναι ορατή. Τα παιδιά των φαναριών αύριο θα υποδείξουν στα παιδιά τους τον ίδιο δρόμο, το δρόμο της κακο- ποιήσης, της βίας και της αδιαφορίας, αφού η συνήθεια είναι ο χειρότερος οδηγός δράσης σε τέτοια φαινόμενα, με συνέπεια ο κύκλος κακοποίησης να παραμένει ανοιχτός.

Συμπερασματικά αισθάνομαι, ότι θα πρέπει να αναφέρω, πως η προστασία αυτών των παιδιών είναι αποκλειστικά κρατική ευθύνη. Το κράτος να δώσει θέση σ' αυτά τα παιδιά μέσα στην οργανωμένη κοινωνία, όπου η φροντίδα και η προστασία τους είναι πάνω απ' όλα ηθική υποχρέωση. Τα παιδιά των φαναριών δεν είναι μόνο παιδιά της επαιτείας, όπως φαίνονται επιφανειακά. Είναι παιδιά κοινωνικής παραμέλησης. Είναι αποτέλεσμα ψυχικής και πνευματικής κακοποίησης, άρα είναι παιδιά ενός κατώτερου Θεού.

Το κοινωνικό κράτος πρέπει να αντιδράσει άμεσα με μέτρα πρόληψης, αλλά και καταστολής του φαινομένου των παιδιών των φαναριών που να απεικονίζουν και το πραγματικό ενδιαφέρον για την ασφάλεια και την ποιότητα της ζωής τους. Πού ξέρουμε; Αν κάποτε ληφθούν μέτρα, μπορεί να διαπιστωθεί, ότι κόστισαν πολύ λιγότερο από τις συνέπειες της έλλειψης της κοινωνικής προστασίας. Επιβάλλεται, λοιπόν, η τυπική, αλλά και η ουσιαστική προστασία αυτών των παιδιών. Δεν πρέπει να υπάρχουν παιδιά των φαναριών, παι-

διά της επαιτείας, της πείνας, των ναρκωτικών, της πορνείας, της βίας και κυρίως παιδιά θύματα πολέμου.

Θα πρέπει αυτά, να τα δουν οι μεγάλοι, αλλά και οι μεγαλύτεροι που κυβερνούν την ανθρωπότητα. Ευχή, μέσα από την καρδιά μου, να βρεθούν λύσεις για όλα τα προβλήματα που μαστίζουν παιδικές ψυχές και να υπάρχουν παιδιά χαρούμενα με όνειρα, με στόχους, με αισιοδοξία, με ευτυχία και να προστατεύονται από πράξεις ατομικής, κοινωνικής κακομεταχείρισης και αφανισμού.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Μερσίντα Κεραμά έχει το λόγο.

ΜΕΡΣΙΝΤΑ ΚΕΡΑΜΑ (Α' Αθηνών): Ονομάζομαι Μερσίντα Κεραμά, είμαι από τη Βόρειο Ήπειρο και συγκεκρίμενα από τους Αγίους Σαράντα και εκπροσωπώ το 49ο Λύκειο Αθηνών.

Το θέμα μου αφορά την παιδική εγκληματικότητα, ένα άλλο θέμα που μαστίζει σήμερα την κοινωνία μας και πιστεύω ότι όλοι πρέπει να κάνουμε κάτι για να αντιμετωπίσουμε τέτοιου είδους προβλήματα καθώς και άλλα που ειπώθηκαν. Ξέρουμε όλοι ότι βρισκόμαστε σε μια ανεξέλεγκτη τεχνολογική ανάπτυξη, που έχει προκαλέσει σάλο και αμέτρητη σύγχυση στην κοινωνία μας και σταδιακά η ανθρωπότητα οδηγείται στην κατάρρευση και στην αυτοκαταστροφή. Ένα στοιχείο ενδεικτικό αυτής της έντασης, που διέρχεται ο ανθρώπινος παράγοντας είναι η επιθετικότητα που παρουσιάζεται με διάφορες μορφές όπως βία, εγκληματικότητα και ανομία. Έτσι παρουσιάζεται μια ραγδαία εξέλιξη της εγκληματικότητας που μαστίζει ετησίως χιλιάδες χώρες του κόσμου. Δεν είναι λοιπόν θλιβερό, καθημερινά να χάνονται τόσες αθώες ψυχές, που σίγουρα έχουν παρασυρθεί στο έγκλημα από κάποιους σοβαρούς λόγους, που όλοι όμως τους ζούμε και μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε; Έχουμε όμως το θάρρος να το κάνουμε αυτό;

Η επιθετικότητα δεν περιορίζεται μόνο σε εχθρική συμπεριφορά ή ορμητικότητα, αλλά τις περισσότερες φορές εκδηλώνεται με τη χρήση βίας και κάθε μορφής εξαναγκασμό. Έτσι, παρουσιάζεται κάθετη αύξηση της εγκληματικότητας, που διαρκώς επιδεινώνει την παρούσα κατάσταση. Το φαινόμενο αυτό βέβαια έχει απασχολήσει και ένα πλήθος ψυχολόγων και κοινωνιολόγων που με τις έρευνες και τις μελέτες τους έχουν ασχοληθεί με το θέμα αυτό και προσπαθούν να δώσουν κάποιες γόνιμες λύσεις, ώστε να αντιμετωπισθεί αυτή η απελπιστική κατάσταση, δεδομένου ότι η παράνομη συμπεριφορά είναι περισσότερο ενδημική όπως λέμε στους νέους τους πιο ακμαίους και ζωντανούς εκπροσώπους του ανθρώπινου είδους.

Βέβαια, υπάρχουν και κάποιες σοβαρές αιτίες για το πρόβλημα αυτό που τις εντοπίζουμε κυρίως στα πλαίσια της σύγχρονης πραγματικότητας. Μία σοβαρή αιτία είναι η αφθονία της σημερινής κοινωνίας και ο υπέρμετρος καταναλωτισμός, που εκφράζει συνεχώς την επιθυμία των ανθρώπων για περισσότερο πλουτισμό. Έτσι, το χρήμα πια έχει μπει

στη ζωή μας, είναι ένας δαίμονας που μας κυριεύει όλους και προσπαθούμε να τον κατακτήσουμε, χωρίς να σκεφθούμε το συνάνθρωπό μας και τη ζωή των άλλων ανθρώπων.

Επομένως, τους σκοτώνουμε για το παραμικρό και ιδίως για να κατακτήσουμε κάτι, το οποίο δεν είναι και τόσο σημαντικό πια στη ζωή μας. Βέβαια, για να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα χρειάζεται και το χρήμα. Όχι όμως με αυτούς τους τρόπους.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που οδηγεί στη χειρότερη κατάληξη του προβλήματος είναι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πραγματικά, διογκώνουν την κατάσταση, κάνουν μία πλύση εγκεφάλου στον άνθρωπο, τον αποπροσανατολίζουν και τελικά τον εξολοθρεύουν. Ο κίτρινος Τύπος, ειδικά, συμβάλλει περισσότερο στο πρόβλημα αυτό, όταν αιματηρές σκηνές βίας, ασυγκράτητος φανατισμός προβάλλονται ακατάπαντα στις τηλεοράσεις και όχι τόσο για να δείξουν τη διάσταση του κακού, αλλά περισσότερο για υψηλό δείκτη τηλεθέασης.

Επιπλέον, ο φανατισμός αποτελεί έναν εξίσου σοβαρό παράγοντα. Η ακράδαντη υποστήριξη ενός κόμματος ή μιας αθλητικής ομάδας κάνει τους νέους να περιοριστούν ακόμη περισσότερο σε μια αντίληψή τους, σε μια ιδέα τους και έτσι χάνουν τον αυτοέλεγχό τους, παρασύρονται πολύ εύκολα. Βέβαια, λύσεις υπάρχουν, όμως δεν υπάρχει η απαιτούμενη θέληση από τη μεριά των ανθρώπων. Υπάρχουν επίσης και τα κίνητρα. Όμως οι άνθρωποι δεν κάνουν τίποτα για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση αυτή. Οι λύσεις που δίνουν δεν είναι αρκετές για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση. Πραγματικά, αυτό που θα μπορούσε να γίνει είναι η συνεργασία ψυχολόγων, κοινωνιολόγων, όπως ανέφερα πριν, όπως επίσης η καλύτερη εκπαίδευση, επιπλέον η προώθηση του αθλητισμού και επίσης, οι νέοι θα μπορούσαν να πλουτίσουν το χρόνο τους με το να ασχοληθούν με τον αθλητισμό, ώστε να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα αυτά.

Η οικογένεια παίζει έναν καταλυτικό ρόλο για τη διαπαιδαγώγηση του παιδιού και πρέπει να διδάξει στο παιδί τις αξίες, τα ιδανικά και τις αρχές ως θεμέλια της ζωής του ανθρώπου και πάνω σ' αυτά να μπορεί να αναπτυχθεί και να διαμορφώσει έτσι την προσωπικότητά του.

Τέλος, είναι ξεκάθαρο ότι ο άνθρωπος επηρεάζεται σημαντικά από τα γεγονότα της εποχής του, προσπαθώντας να ενσωματώσει αρκετά από αυτά στη ζωή του, γνωρίζοντας τις επιπτώσεις που θα έχουν στον εαυτό του και στην κοινωνία.

Σκόπιμο θα ήταν, λοιπόν, να βρούμε κάποιες λύσεις στο πρόβλημα αυτό, πριν υποταχούμε ολοκληρωτικά σε αυτήν την κατάσταση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Γεωργία Πιτσούνη έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΙΤΣΟΥΝΗ (Νομός Κορινθίας): Λέγομαι Πιτσούνη Γεωργία, κατάγομαι από την Κορινθία και έρχομαι από το Λύκειο Ζευγολατιού.

Ασχολήθηκα με ένα θέμα που απ' ό,τι παρατήρησα δεν έχει ακουσθεί. Για να υπάρξουν όλα αυτά που είπαν τα παιδιά, πρέπει πρώτα να υπάρξει το όνειρο που είναι ζωντανό στις καρδιές όλων των ανθρώπων και ειδικότερα στους νέους. Όλοι ονειρευόμαστε μικροί μεγάλοι, καλοί κακοί. Όλοι κάνουμε όνειρα, δημιουργικά, εημερίας ή δολοπλόκα. Χάρη σ' αυτά δημιουργούμε ή καταστρέφουμε. Μα, απ' όλες τις μερίδες των ανθρώπων τα περισσότερα όνειρα τα κάνουμε εμείς οι νέοι, οι έφηβοι. Ξεπεράσαμε πια την παιδική ηλικία και το μέλλον που απλώνεται μπροστά μας καλούμεθα να το αντιμετωπίσουμε συνειδητά και με σοβαρότητα. Και εκεί βρίσκεται ο τεράστιος όγκος ονείρων. Πρέπει να αγωνισθούμε σκληρά για να το πετύχουμε, αλλά πρέπει και εσείς όλοι οι μεγάλοι και κατ' επέκταση οι γονείς μας, οι σοφοί και έμπειροι της ζωής, οι ηγέτες να μας βοηθήσετε σε αυτό. Μας λείπει η εμπειρία, μα έχουμε το σθένος να παλαίψουμε. Επενδύουμε τη σημερινή μας ζωή για ένα πετυχημένο μέλλον. Γνωρίζετε καλά το χρόνο που πρέπει να διαθέσει ένας μαθητής για τη μόρφωσή του. Κανένας εργαζόμενος δε δουλεύει τόσες ώρες. Το ωράριό μας είναι εξοντωτικό. Οι απαιτήσεις είναι πολλές, ο αγώνας μας δύσκολος. Ζητούμε όμως να μας βοηθήσετε, να μην είναι και άνισος. Να είναι δίκαιος και η αξιοκρατία να είναι το έπαθλο των αγώνων μας. Η αδικία και η εμπάθεια είναι υλοποιημένες λέξεις που καλούμεθα να τις αντιμετωπίσουμε από αυτήν την τρυφερή μας ηλικία. Τώρα, θα μου πείτε ότι και αυτά υπάρχουν στη ζωή, δεν είναι ρόδινη και η γνώση αυτών ίσως μας δίνει εφόδια σκληρότητας απέναντί της. Ίσως να είναι και έτσι. Μα, μη μας κατηγορείτε εμάς για σκληρότητα, πρέπει να είμαστε σκληροί. Μην τα κάνετε αυτά τα δύο τείχος που υψώνεται μπροστά μας, εμποδίζοντας το δρόμο μας. Ονειρευόμαστε να ζήσουμε μια ζωή καλύτερη από των γονιών μας και πρέπει να το πετύχουμε.

Πολλές φορές κατηγορήσατε τη γενιά μας, ότι δεν έχουμε ιδανικά. Το πιστεύετε όμως; Γνωρίζετε ότι οι νεολαίες όλου του κόσμου και των εποχών έδωσαν ακομή και το αίμα τους για να ζούμε εμείς καλύτερα. Αλλά και εσείς μην το ξεχνάτε. Η παγκόσμια ιστορία το έχει αποδείξει. Μην ανησυχείτε λοιπόν, βασιστείτε σε μας.

Τι είναι το όνειρο; Είναι ελπίδα; Ποιος δεν ελπίζει; Δε λένε ότι η ελπίδα πεθαίνει τελευταία; Και εμείς οι υπόλοιποι σαν σύνολο δεν έχουμε υποχρέωση, όταν μπορούμε να συμβάλουμε στην πραγματοποίηση της ελπίδας, του συνανθρώπου μας;

Εμείς, οι νέοι άνθρωποι αγωνιζόμαστε για τα όνειρά μας και αποδεικνύουμε έμπρακτα ότι είμαστε διατεθειμένοι να βοηθήσουμε στα όνειρα του πλησίον μας. Ζητάμε από εσάς, τους γονείς μας, βοήθεια. Γνωρίζουμε ότι η παρακαταθήκη που μας αφήνετε είναι μια ατμόσφαιρα μολυσμένη, μια φύση που καταστρέφεται σταδιακά, μια ζωή δύσκολη, γεμάτη στρες τόσο όσο σε καμμία άλλη εποχή δεν υπήρχε, έναν αγώνα άνισο,

ένα παιχνίδι με άτιμους κανόνες. Σας έχουμε ανάγκη, λοιπόν. Πιάστε μας από το χέρι και οδηγήστε μας σε εκείνους τους δρόμους που περάσατε ή να αποφύγουμε τα αγκάθια που εσείς πατήσατε. Βαδίζουμε μαζί εσείς οι ενήλικοι και εμείς οι έφηβοι. Δώστε μας την πείρα σας, να σας δώσουμε την τόλμη μας, τις εγγυήσεις για το μέλλον γιατί, αγαπημένοι μας γονείς, εσείς το ξέρετε ότι εμείς είμαστε το μέλλον ενός τόπου, η πρόδοός του.

Πάψτε να επενδύετε μόνο στα χρηματιστήρια, επενδύστε σε μας, στα όνειρά μας, για να πάει μπροστά αυτός ο τόπος, για να σας ξεκουράσουμε μια μέρα για να νιώσετε, όταν τα γηρατειά σας έχουν ασπρίσει για τα καλά το σοφό σας κε-φάλι, ένα χάδι ένα φιλί των παιδιών σας, γιατί όλοι είμαστε παιδιά σας.

Αναρωτιέμαι, υπάρχουν άνθρωποι που να μην κάνουν όνειρα; Τι όνειρα κάνουν άραγε αυτοί που χαλούν τον κόσμο μας, αυτοί που σκοτώνουν, αυτοί που ληστεύουν, αυτοί που εξαπατούν; Μήπως ονειρεύονται ότι θα βελτιωθεί η ζωή τους μ' αυτό τον τρόπο; Και η κοινωνία τι κάνει; Τους τιμωρεί βάζοντάς τους στις φυλακές. Μήπως δεν έμαθαν να ονειρεύονται; Και ποιος θα τους το μάθει; Γιατί να μην υπάρχει και στην πραγματική ζωή ένας άνθρωπος, ένας άνθρωπος που θα τους ρωτήσει ποια είναι τα όνειρά τους και αντί να ξοδεύει, φιλοξενώντας τους σε μια φυλακή και πληρώνοντας δεσμοφύλακες, να πραγματοποιήσει έστω και ένα απ' αυτά. Μα, δεν μπορεί, αυτός ο άνθρωπος θα δει τον ήλιο να λάμπει και θα περπατήσει στο φως. Γιατί τι είναι η φυλακή; Ένα πανεπιστήμιο εγκληματιών που βγαίνεις από κει με ειδικότητα;

Οι γονείς και κυρίως οι καθηγητές μας, που έχουν σπουδάσει παιδαγωγοί ξέρουν ότι δεν υπάρχουν κακά παιδιά, κακοί γονείς, κακοί μεγάλοι. Ας δείξουμε στους ταραξίες, πόσο σπουδαίο είναι να πραγματοποιείς τα όνειρα με αγώνα. Και εκείνοι, οι άλλοι που άφησαν να τους παρασύρει η δίνη των ναρκωτικών στο βάθος του πουθενά, πού είναι τα όνειρά τους, τι έγιναν; Κουρελιάστηκαν σαν πολυφορεμένα ρούχα. Έπεσαν θύματα στη διαστροφική τσέπη κάποιων άρρωστων, επιτήδειων μεγάλων.

Ποιος θα σταματήσει αυτόν τον κατήφορο; Είναι μεγάλα τα συμφέροντα λένε. Ε, και; Δεν υπάρχει κανείς υγιής, δυνατός να δώσει συνέχεια ονείρων σ' αυτούς τους ταλαιπωρημένους νέους, να δώσει συνέχεια ζωής; Το όνειρο είναι σαν τροφή. Η τροφή μας προσφέρει το ζην και το όνειρο το ευ ζην. Ποιος ξέρει, ίσως το όνειρο να είναι πράγματι απαραίτητο, ίσως γι' αυτό και όταν κοιμόμαστε το μυαλό μας πλάθει όνειρα. Δικαίωμα σ' αυτό έχουμε όλοι μικροί μεγάλοι, πλούσιοι και φτωχοί.

Όλοι μαζί ας πραγματοποιήσουμε το όνειρο της ανθρωπότητας ένα καλύτερο αύριο, υγιές, χωρίς ανεργία, αδικία και δάκρυα. Ας ονειρευτούμε!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η τοποθέτηση της Γεωργίας Πιτσούνη ήταν ό,τι καλύτερο για να γεφυρωθεί το χάσμα γενεών! Έχουμε κοντά μας το Βουλευ-

τή Βοιωτίας κύριο Λουκά Αποστολίδη, Αντιπρόεδρος της Βουλής.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία των τοποθετήσεων.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθήνας):

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω ένα κλείσιμο, όπως έκανε χθες κάποιος από τους συναδέλφους μου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ορίστε, έχετε το λόγο, αλλά παρακαλώ για πολύ λίγο.

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΗΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ (Α' Αθηνών):

Θα κάνω μια πρόταση. Σήμερα αναφερθήκαμε σε κάποια θέματα, όπως είναι η υγεία και κάποια θέματα που αφορούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Αύριο θα πούμε και άλλα πράγματα στην Ολομέλεια. Μεθαύριο ελπίζω να τα κάνουμε αυτά πράξη.

ΠΑΓΩΝΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΡΑΓΚΟΥ (Νομός

Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο για μισό λεπτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Ορίστε, έχετε το λόγο για μισό λεπτό.

ΠΑΓΩΝΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΡΑΓΚΟΥ (Νομός

Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, αυτές τις τρεις μέρες που πέρασαν μου ήρθε μόνο αυτή η ιδέα: Βουλή των Ελλήνων, Βουλή των Εφήβων. Από εκεί η τραγωδία, από εδώ η κωμωδία!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Πριν περάσουμε στη διαδικασία των ψηφοφοριών, θα δώσω το λόγο στον Αντιπρόεδρο της Βουλής, κ. Λουκά Αποστολίδη για να πει δυο λόγια.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (Γ' Αντιπρόεδρος της

Βουλής): Θα ήθελα, κατ' αρχάς, να σας καλωσορίσω και εγώ ως Αντιπρόεδρος της Βουλής και παίρνοντας αφορμή από τον τελευταίο λόγο που με τόση δροσιά και φρεσκάδα μας πρόσφερε η συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής να πω τα εξής:

Θα πρέπει να αναλογιστούμε όλοι μας ότι ο χώρος τον οποίο έχουμε να ανταγωνιστούμε είναι κύρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επειδή δε αγγίζετε ευαίσθητα θέματα, κοινωνικά θέματα, που ασφαλώς μιλάνε και για την ευημερία και για την ποιότητα ζωής του ανθρώπου – πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η Ελλάδα που έχει Βουλή – αυτόν τον ιερό χώρο της δημοκρατίας, που εμείς ανοίξαμε την πόρτα ιδιαίτερα στο μέλλον, που θεωρούμε ακριβώς εσάς – έχει συνεχή δημοκρατία. Προσέξτε αυτό που σας λέω, κοινοβουλευτική δημοκρατία το μεγαλύτερο διάστημα μόλις από το 1974 και δώθε. Και έχουμε τη συγκρότηση του κράτους μετά το 1821 με περιπέτειες μεγάλες. Και πιστεύουμε πραγματικά, ότι έχουμε σήμερα βέβαια την πολυτέλεια να μιλάμε με πλήρη ελευθερία σε ένα χώρο, κατά την άποψή μου, με δείγματα δημοκρατίας που ελάχιστα βρίσκεις στον κόσμο, αλλά δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι έχουμε να ανταγωνιστούμε κράτη, τα οποία έχουν χιλιετία συγκρότησης.

Και κάνω αυτήν την αναφορά ιδιαίτερα σε νέους που έρχονται εδώ στο Κοινοβούλιο, όχι για να παριστάνω αν θέλετε το δημοδιδάσκαλο ή τον κάπως σοφό – γιατί πολλές φορές τα παιδιά και ιδιαίτερα οι εφηβικοί έχουν

λιγότερο κόστος από τα δικά τους λάθη και περισσότερα λάθη από τις γενιές που θέλουν να συμβουλευτούν – αλλά γιατί πιστεύω, ότι η νεολαία μας για να παίρνει δύναμη, θα πρέπει να γυρίζει στις ρίζες της. Και ασφαλώς οι ρίζες του αρχαίου και μοναδικού πολιτισμού δεν μας φθάνουν σαν σημαία, για να ξεπεράσουμε τις σημερινές συνθήκες και δεδομένα, γι' αυτό η μοναδική μας επένδυση είναι στο δικό σας μυαλό, στο δικό σας χαμόγελο και στο όνειρο όπως άκουσα από μία Έφηβο Βουλευτή προς το τέλος!

Να είστε πάντα καλά και να είστε πάντα ζωηροί και με φρέσκιες ιδέες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Εισερχόμαστε στη διαδικασία των ψηφοφοριών.

Είπαμε ότι θα ψηφίσουμε επί της αρχής τη Σύνθεση Κειμένων που αφορά στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων των μαθητών από την Ελλάδα, που συμμετείχαν στα προγράμματα.

Γίνεται δεκτή αυτή η Σύνθεση Κειμένων επί της αρχής;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η Σύνθεση Κειμένων που αφορά την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων των μαθητών από την Ελλάδα, έγινε δεκτή ομοφώνως.

Εισερχόμεθα τώρα στη διαδικασία της ψήφισης των θεματικών ενοτήτων της Σύνθεσης Κειμένων που αφορά την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για τα ναρκωτικά;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για τα ναρκωτικά γίνεται δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για το ρατσισμό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για το ρατσισμό έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για τη βία και την εγκληματικότητα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για τη βία και την εγκληματικότητα έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για τις διαπροσωπικές σχέσεις και το χάσμα γενεών;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το κεφάλαιο για τις διαπροσωπικές σχέσεις και το χάσμα γενεών έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για την οικογένεια;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για την οικογένεια έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για την ανεργία;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για την ανεργία έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για το δημογραφικό ζήτημα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για το δημογραφικό ζήτημα έγινε δεκτό, ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για την υγεία και τη νοσοκομειακή περίθαλψη;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για την υγεία και τη νοσοκομειακή περίθαλψη έγινε δεκτό, ομόφωνα.

ΕΝΑΣ ΕΦΗΒΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Είναι υποχρεωτικό να τις ψηφίσουμε; Εγώ θα ήθελα να παρατηρήσω εδώ ότι θα πρέπει να υπάρξει βελτίωση στις υπηρεσίες υγείας και νοσοκομειακής περίθαλψης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν νομίζω ότι έχετε λόγο να τα απορρίψετε. Αυτές είναι δικές σας προτάσεις. Συνεπώς, γίνεται δεκτή ομόφωνα.

ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ (Γ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων): Θα σας πω κάτι για τη διαδικασία, για να γίνει κατανοητό, γιατί βλέπω ότι δεν το έχετε καταλάβει.

Κάθε νομοσχέδιο που έρχεται να ψηφιστεί, κατ' αρχήν ψηφίζεται επί της αρχής. Το ψηφίσατε ομόφωνα επί της αρχής. Στη συνέχεια ψηφίζεται κατά ενότητες στα άρθρα εσωτερικά και τρίτον ψηφίζεται στο σύνολό του.

Για να καταλάβετε τον τρόπο λειτουργίας, όταν ψηφίζετε εσωτερικά κατά ενότητες, κατά άρθρα, κατά θεματικές ενότητες, όπως εδώ, δίνεται η δυνατότητα στους Βουλευτές να κάνουν ενδεχόμενες παρατηρήσεις ακόμα και στα κείμενά τους. Στο τέλος είναι οι προτάσεις σας, οι οποίες θα ψηφιστούν χωριστά.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προχωρούμε.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο από τη Σύνοψη Κειμένων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και για τα άτομα με AIDS;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και για τα άτομα με AIDS έγινε δεκτό ομόφωνα.

Γίνεται δεκτό το κεφάλαιο για τη θέση της γυναίκας και τις ανύπαντρες μητέρες;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για τη θέση της γυναίκας και τις ανύπαντρες μητέρες έγινε δεκτό ομόφωνα.

Το κεφάλαιο για τις μεταφορές και συγκοινωνίες γίνεται δεκτό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, το κεφάλαιο για μεταφορές και συγκοινωνίες έγινε δεκτό ομόφωνα.

Το κεφάλαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον ανθρωπισμό γίνεται δεκτό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον ανθρωπισμό έγινε δεκτό ομόφωνα.

Το κεφάλαιο για την κλωνοποίηση και μεταμόσχευση οργάνων γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για την κλωνοποίηση και μεταμόσχευση οργάνων έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Το κεφάλαιο για τη ζωοφιλία γίνεται δεκτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, το κεφάλαιο για τη ζωοφιλία έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Οι προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων σχετικά με τα ναρκωτικά, την πάταξη της βίας και της εγκληματικότητας, το ρατσισμό, την αναβάθμιση υγείας, τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, την καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων, γίνονται δεκτές;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτές, δεκτές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η Σύνοψη Κειμένων των Εφήβων Βουλευτών από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό σχετικά με την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθεσέων γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

Στο σημείο αυτό οι Έφηβοι Βουλευτές καταθέτουν γραπτά τις προτάσεις που έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ Β' ΑΘΗΝΑΣ

– Να μειωθεί ο μισθός των βουλευτών και να διατεθούν τα χρήματα αυτά σε άλλα καινά προβλήματα του τόπου.

– Υποχρεωτική καθημερινή παρουσία των βουλευτών στη Βουλή.

– Ενημέρωση και ψυχολογική υποστήριξη των γονέων των ατόμων αυτών.

– Επανακατάρτιση και εκπαιδευτικά σεμινάρια των εργαζομένων στα ιδρύματα διότι δεν κατέχουν γνώσεις ειδικής αγωγής.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΕΣ ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

– Εισαγωγή στα πανεπιστήμια των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες χωρίς εξετάσεις ή χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του απολυτηρίου.

MARIA BERPOY
NOMOS ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

– Ανοικοδόμηση σύγχρονου «Νοσοκομείου Θεραπείας Τοξικομανών».

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

– Η ίδρυση ειδικών γραφείων τα οποία θα είναι υπεύθυνα για την επανασύνδεση των απαχθέντων κακοποιημένων παιδιών με τις οικογένειές τους.

– Επιβάλλεται να σταματήσουμε να γινόμαστε συννενοχοί σεξουαλικής ή μη κακοποίησης παιδιού με τη δικαιολογία ότι δεν θέλουμε να μπλέξουμε. Αντ' αυτού, επιβάλλεται να αντιδράσουμε, καταγγέλοντας στην αστυνομία ό,τι γνωρίζουμε.

– Πρέπει να καταλάβουμε ότι δεν βοηθάμε ένα παιδί που ζητιανεύει ή πουλάει μικροπράγματα, όταν του προσφέρουμε χρήματα. Αντίθετα, θα τα βοηθούσαμε περισσότερο εάν τα οδηγούσαμε στα «σπίτια του παιδιού».

– Η υιοθεσία ενός παιδιού - θύματος εκμετάλλευσης από άτεκνο ζευγάρι που θα το πάρει από το δρόμο και θα του δώσει την αγάπη που δικαιούται, είναι η ιδανικότερη μορφή βοήθειας που θα μπορέσουμε να προσφέρουμε.

– Να δημιουργηθούν σχολές για άτομα με ειδικές ανάγκες που δεν θα διδάσκουν «πεθαμένα» επαγγέλματα, όπως αγγειοπλάστης ή τυπογράφος, αλλά επαγγέλματα όπως οδοντοτεχνίτης, γραφίστας κ.λπ. γιατί οι τυφλοί, οι κωφοί, οι παραπληγικοί και οι άνθρωποι με κινητικά προβλήματα δεν είναι ανίκανοι για εργασία.

– Ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τον τρόπο μετάδοσης του AIDS για να εξαλείψουμε τον ρατσισμό τους από την κοινωνία μας.

– Να ασκηθεί δίωξη στα άτομα που κακοποιούν γυναίκες, ανύπαντρες μητέρες, αλλά ακόμα και παντρεμένες.

– Ο ναρκομανής, ο τοξικομανής να γίνει αποδεκτός απ' το κοινωνικό σύνολο ως ισάξιο και ισότιμο μέλος.

– Να μην υπάρχουν οι ταμπέλες στα ναρκωτικά «σκληρά» και «μαλακά».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ
NOMOS ΤΡΙΚΑΛΩΝ

– Αυστηρές εξετάσεις για την απόκτηση του διπλώματος και επανεξέταση των οδηγών κάθε 5 χρόνια.

– Να ενταχθεί ως ειδικό μάθημα η κυκλοφοριακή αγωγή στα σχολεία και να δημιουργηθούν αυτοκινητοδρόμια, στα οποία οι οδηγοί θα μπορούν να παρακολουθούν σεμινάρια ασφαλούς οδήγησης.

– Έκδοση ενός ειδικού βιβλίου από την Τροχαία με σκοπό την επισήμανση των επικίνδυνων σημείων του εθνικού δικτύου, η οποία μπορεί να γίνει εναλλακτικά και

με την τοποθέτηση ειδικών πινακίδων στα σημεία αυτά.

– Ύπαρξη ειδικού γραφείου στα δίδια, όπου οι οδηγοί θα μπορούν να εκθέτουν τα παράπονά τους για τυχόν καταστροφές στο οδόστρωμα ή για οτιδήποτε άλλο που αφορά το οδικό δίκτυο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΖΟΡΜΠΑ
NOMOS ΤΡΙΚΑΛΩΝ

– Μειωμένο εισιτήριο στις αεροπορικές εταιρείες για μεταφορά πολύτεκνων.

– Να διδάσκεται ειδικό μάθημα σε σχέση με το δημογραφικό, ώστε οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν την έκταση του προβλήματος.

– Η πολιτεία να δώσει νέα κίνητρα στα νέα ζευγάρια ώστε να τα ωθήσει να δημιουργήσουν μεγαλύτερες οικογένειες.

– Να μειωθούν τα διδάκτρα στα φροντιστήρια, ειδικά για τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών.

MARIA ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ
NOMOS ΠΙΕΡΙΑΣ

– Ο στιγματισμός και η συμπόνοια γεννά συναισθήματα κατωτερότητας και περιθωριοποίησης στα Α.Μ.Ε.Α. (Άτομα με Ειδικές Ανάγκες).

Μερικά Άτομα με Ειδικές Ανάγκες πραγματικά κρύβουν μεγάλη δύναμη.

Η διαφορά θεωρείται απόκλιση, παρέκκλιση από τον κοινωνικά αποδεκτό μέσο όρο. Η κοινωνία μας εγκλωβίζει τον ανάπηρο σε σύγχρονους καιάδες και αποθέτες, εφεύρημα των υγιών για να απαλλάσσονται μια για πάντα από σακάτικα ανθρώπινα πλάσματα. Η αρνητική στάση της κοινωνίας είναι αυτή που παράγει ανθρώπους, που πραγματικά είναι ανάπηροι. Έλλειψη υποδομής στην Ελλάδα. Παρόλα αυτά, η εποχή που η οικογένεια στιγματιζόταν αν είχε κάποιο μέλος της Α.Μ.Ε.Α. μάλλον έχει περάσει. Τα Π.Μ.Ε.Α. (Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες) που βρίσκονται στα κανονικά σχολεία πρέπει να αντιμετωπίζονται με κατανόηση και ιδιαίτερη μεταχείριση, ώστε να ενσωματωθούν σιγά-σιγά στη φυσική μαθητική κοινότητα.

– Επιτακτική η επιμόρφωση των καθηγητών. Πολλά θέματα ζωτικής σημασίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος σχετικά με τα Π.Μ.Ε.Α. λιμνάζουν αναίτια.

– Ανάγκη για αναθεώρηση του συστήματος αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές ανάγκες. Ένα σχολείο για όλους με μοναδικό στόχο την αγωγή και εκπαίδευση του παιδιού για να γίνει ελεύθερος, υπεύθυνος, αξιοπρεπής, δημοκρατικός και δημιουργικός πολίτης.

MΑΡΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ
A' ΠΕΙΡΑΙΑ

– Πρόσληψη μόνιμου και επιστημονικά καταρτισμένου προσωπικού στα ειδικά σχολεία.

– Μετατροπή του οικοδομικού κανονισμού, έτσι ώστε όλοι οι δημόσιοι χώροι, όπως τα θέατρα, πλοία, τρένα κ.λπ. να είναι προσπελάσιμοι.

– Αύξηση των επιδομάτων που χορηγούνται στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

– Μετατροπή των πεζοδρομίων ανά τη χώρα, ώστε να είναι προσπελάσιμα σε αναπηρικά αμαξίδια.

– Σεμινάρια ενημέρωσης στους γονείς για το θέμα.

– Ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε περιβάλλον κανονικού σχολείου.

– Ενημέρωση των μαθητών από δασκάλους και καθηγητές για το θέμα, έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΞΕΝΟΥ ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

– Οι βρεφονηπιακοί σταθμοί θα πρέπει να λειτουργούν για παιδιά μικρότερα της ηλικίας των τριών ετών, ώστε η μητέρα να μπορεί να βρει δουλειά και να ενισχύσει οικονομικά την οικογένεια.

– Οι γιατροί, αφότου αποφοιτήσουν, θα πρέπει να λαμβάνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα μέρος σε σεμινάρια, ώστε να μπορούν να χειρίζονται τα σύγχρονα μηχανήματα και να δίνουν πιο σύγχρονες και σωστές συμβουλές.

ΤΣΑΜΠΙΚΑ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

– Ενημέρωση για τη σωστή αντιμετώπιση του AIDS.

Συνεχής ενημέρωση και σεξουαλική διαπαιδαγώγηση από ειδικευμένους καθηγητές στα σχολεία.

Συγκεντρώσεις στους χώρους εργασίας για ενημέρωση των εργαζομένων για το AIDS.

Σώστη και υπεύθυνη ενημέρωση των κατοίκων στις επαρχίες και τα νησιά.

– Να δοθούν θέσεις εργασίας στους άρρωστους, ανάλογα με τις ικανότητές τους, χωρίς διακρίσεις.

– Κατασκευή ξενώνων για φιλοξενία των φορέων.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΕΤΣΑ ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

– Να διανέμονται σε τακτά χρονικά διαστήματα δωρεάν προφυλακτικά στα σχολεία.

– Να ενταχθεί το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

– Σύγχρονα ιδρύματα για άτομα με ειδικές ανάγκες ευάερα, με ήλιο χωρίς κλειδωνιές, σιδερένια παράθυρα και σιδερένιες κούνιες.

Ολιγομελή τμήματα - ομάδες που θα απαρτίζονται από άτομα με ειδικές ανάγκες του ίδιου προβλήματος. Ψυχο-λόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί για αυτά τα άτομα καθώς και πολιτικοί.

– Το κράτος να καλύπτει επιτέλους τα έξοδα για εξετάσεις, φάρμακα, θεραπείες στο σύνολό τους και να μην προσφέρει μόνο ένα πενιχρό ποσό, που στην ουσία δεν βοηθά δραστικά αυτά τα άτομα.

– Τα άτομα των οποίων η φορολογική δήλωση ξεπερνά τα 5 εκατομμύρια, πρέπει υποχρεωτικά να καταβάλουν ετησίως ένα ποσό για τις πάσχουσες ομάδες του κράτους μας. Οι αρχαίοι Έλληνες έδιναν τα «θεωρικά», κάτι ανάλογο να κάνουν οι πιο εύποροι Έλληνες για τους ανθρώπους που υποφέρουν. Άρα, επιτακτική ανάγκη είναι η υποχρεωτική οικονομική προσφορά σαν φορολογία των πιο εύπορων πολιτών προς τους αδύναμους της χώρας.

ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ Β' ΠΕΙΡΑΙΑ

– Νομίζω ότι θα πρέπει να δημιουργηθεί ο θεσμός του οικογενειακού γιατρού, στον οποίο θα υποδεικνύονται οι οικογένειες που θα επικουρήσει. Έτσι, θα εξασφαλιστεί η φροντίδα όλων των ατόμων που έχουν την ανάγκη ιατρικής περίθαλψης.

ΠΑΓΩΝΑ - ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΦΡΑΓΚΟΥ ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

– Προτείνω να δίνεται επίδομα σε οικογένειες που έχουν τρία και πάνω παιδιά.

– Η δημιουργία νέων τμημάτων σε πανεπιστήμια (λόγω ανεργίας).

– Να δημιουργηθούν νοσοκομεία σε μικρές πόλεις.

ΕΛΕΝΗ ΒΟΥΚΟΥΤΗ Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

– Να καταστρέφονται οι ναρκωτικές ουσίες με παρουσία του εισαγγελέα για να είναι βέβαιο ότι θα καταστραφούν σίγουρα.

– Θα πρότεινα οι δικαστές να μη δέχονται χρήματα από τους εμπόρους ναρκωτικών για την αποφυλάκισή τους. Όμως να τους αντιστοιχούν βαρύτατες ποινές.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΙΒΟΥ Β' ΑΘΗΝΑΣ

– Αν θέλετε να βοηθήσετε τους ανάπηρους, κάντε ένα σίγουρο μικρό βήμα. Μαζί με τα άλλα σας ραντεβού κλείστε ένα και με την ευαισθησία. Να πάτε, αλλά μονάχα με την καρδιά σας. Να αφήσετε στα γραφεία σας τους διπλωματικούς φακέλους και τα ωραία λόγια.

**ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΗΛΗ
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ**

– Παροχή δωρεάν παιδείας στα παιδιά των αλλοδαπών που βρίσκονται στην Ελλάδα, ακριβώς όπως και στα ελληνόπουλα.

– Ριζικές αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία και στον τρόπο λειτουργίας των ΜΜΕ, προκειμένου να αλλάξει η συνείδηση του απλού πολίτη και να διαμορφωθούν διαφορετικές αντιλήψεις στα παιδιά μας.

– Χορήγηση εργατικών κατοικιών στους μετανάστες ανάλογες με αυτές που προσφέρονται στους Έλληνες άστεγους.

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΤΑΣΙΝΑΚΗ
Β' ΑΘΗΝΑΣ**

– Οι άνθρωποι πρέπει να επαναπροσδιορίσουν τους στόχους τους. Το κέρδος να μην θεωρείται αυτοσκοπός, ιδεολογία, μοναδική επιδίωξη. Μόνο τότε ο άνθρωπος θα αποβάλει την απληστία, την καταναλωτική μανία, την εκμετάλλευση και να θεσπίσει το μέτρο ως τρόπο ζωής. Ίσως τότε αρετές όπως η αγάπη, ο αλτρουϊσμός, η ειλικρίνεια, η ανιδιοτέλεια δεν θα αποτελούν πια φραστικά επιχειρήματα, αλλά θα γίνουν πράξη στην καθημερινή ζωή.

– Να θωρακιστούν και να ενισχυθούν οι δημοκρατικοί θεσμοί έτσι ώστε να επικρατεί αξιοκρατία, ισονομία, να κατοχυρώνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα άτομα, ζώντας σε μια ευνομούμενη πολιτεία, εθίζονται σ' έναν ανθρώπινο τρόπο συμπεριφοράς και συνεργασίας.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΟΝΗΣ
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ**

– Υπάρχουν πόλεις που καταπονούνται ιδιαίτερα από τις διεθνείς και ελληνικές συγκοινωνιομεταφορές. Ειδικά στην Καβάλα η οποία είναι το πέρασμα για ένα φορτηγό που ξεκινάει από το Τελ Αβίβ και πάει στο Παρίσι.

Προτείνω, λοιπόν, οι οδηγοί των φορτηγών να πληρώνουν φόρο ανάλογο με το βάρος του φορτηγού. Αυτός ο φόρος θα βοηθάει κάθε περιοχή αντίστοιχα για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

**ΣΟΦΙΑ ΑΡΜΟΥΤΟΓΛΟΥ
Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

– Τα κονδύλια να χρησιμοποιούνται για την επάνδρωση των νοσοκομείων όχι για την ίδρυση νέων.

– Αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της πρόσληψης νοσοκόμων κ.λπ.

– Η καθαριότητα είναι η μισή αρχοντιά. Προτείνω πρόσληψη προσωπικού που θα ασχοληθεί με το θέμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τώρα προχωρούμε στις προτάσεις, που υποβάλατε γραπτώς. Κάποιες από αυτές ήδη υπάρχουν στη Σύνοψη Κειμένων ή είναι αρμοδιότητας άλλης Επιτροπής και

επομένως δεν θα τεθούν σε ψηφοφορία.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου):

Από τις προτάσεις που καταθέσατε, όσες είναι προτάσεις νέες και δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων θα σας τις διαβάσει ο Πρόεδρος της Επιτροπής με το όνομα της Έφηβης Βουλευτού ή του Έφηβου Βουλευτού, που τις κατέθεσε, θέτοντάς τις στη συνέχεια σε ψηφοφορία. Αυτές τελικά θα ενσωματωθούν στην Έκθεση της Επιτροπής σας και αύριο θα εγκριθούν στο σύνολό τους από την Ολομέλεια.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η Έφηβος Βουλευτής Παγώνα-Χρυσούλα Φράγκου προτείνει τα εξής: «Προτείνω να δίνεται επίδομα σε οικογένειες, που έχουν τρία και πάνω παιδιά. Προτείνω τη δημιουργία νέων τμημάτων σε πανεπιστήμια λόγω ανεργίας και προτείνω να δημιουργηθούν νοσοκομεία σε μικρές πόλεις».

Όσοι δέχονται την πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Παγώνας-Χρυσούλας Φράγκου να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι όλοι οι έφηβοι βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Παγώνας-Χρυσούλας Φράγκου έγινε δεκτή ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Βλαχοπούλου προτείνει: «Νομίζω ότι πρέπει να δημιουργηθεί ο θεσμός του οικογενειακού γιατρού, στον οποίο θα υποδεικνύονται οι οικογένειες που θα επικουρήσει. Έτσι θα εξασφαλιστεί η φροντίδα όλων των ατόμων, που έχουν ανάγκη ιατρικής περίθαλψης».

ΠΑΝΩΡΕΑ ΜΠΑΚΑ (Νομός Φθιώτιδος): Τι εννοεί οικογενειακό γιατρό, κύριε Πρόεδρε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Για τον οικογενειακό γιατρό έχουμε ψηφίσει στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο πριν από ένα χρόνο. Τα περισσότερα ασφαλιστικά ταμεία έχουν οικογενειακό γιατρό. Προφανώς η πρόταση θα αφορά οικογενειακό γιατρό κρατικό, πανελλαδικής εμβέλειας, με διασύνδεση με το κέντρο υγείας και το νοσοκομείο. Αυτό πρέπει να εννοεί.

Παρακαλώ, όσοι αποδέχονται την πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Μαρίας Βλαχοπούλου να σηκώσουν το χέρι.

(Σήκωσαν το χέρι μερικοί Έφηβοι Βουλευτές)

Συνεπώς, η πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Μαρίας Βλαχοπούλου έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Ξένου κάνει την εξής πρόταση: «Οι γιατροί αφ' ότου αποφοιτήσουν, θα πρέπει να λαμβάνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα μέρος στα σεμινάρια, για να ενημερώνονται για τα νεότερα επιστημονικά δεδομένα, ώστε να μπορούν να χειρίζονται τα σύγχρονα μηχανήματα και να δίδουν τις πιο σύγχρονες και σωστές συμβουλές».

Γίνεται δεκτή η πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Αναστασίας Ξένου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνε-

πώς, η πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Αναστασίας Ξένου έγινε ομόφωνα δεκτή.

Η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου κάνει δύο προτάσεις: «Τα σύγχρονα ιδρύματα για άτομα με ειδικές ανάγκες να είναι ευάερα και ευήλια, χωρίς κλειδωνιές και σιδερένια παράθυρα και σιδερένιες κούνιες, με ολιγομελή τμήματα και ομάδες, που: Πρώτον, θα απαρτίζονται από άτομα με ειδικές ανάγκες του ίδιου προβλήματος και θα τους υπηρετούν ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, καθώς και πολιτικοί».

Επειδή η πρόταση αυτή δημιουργεί ερμηνευτικά προβλήματα, παρακαλώ να αποσυρθεί και να μην τεθεί σε ψηφοφορία.

Δεύτερον, η συνάδελφος προτείνει το κράτος να καλύπτει τα έξοδα για φάρμακα και θεραπείες στο σύνολό τους και να μην προσφέρει μόνο ένα πενιχρό ποσό, που στην ουσία δεν βοηθά δραστικά αυτά τα άτομα.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία. Ο Έφηβος Βουλευτής Παρασκευάς Πέτρου προτείνει, «ο εξωφρενικά μεγάλος μισθός των Βουλευτών να μειωθεί και να διατεθούν αυτά τα χρήματα σε άλλα καυτά προβλήματα».

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η πρόταση γίνεται ομόφωνα δεκτή, αλλά είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων.

Η Έφηβος Βουλευτής Βασιλική Πέτσα προτείνει να διανέμονται σε τακτά χρονικά διαστήματα δωρεάν προφυλακτικά στα σχολεία.

Γίνεται δεκτή η πρόταση;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Γεωργία Νικολοπούλου, προτείνει να ενταχθεί το μάθημα της σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία.

Η πρόταση αυτή είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Συνεπώς δεν τίθεται σε ψηφοφορία.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελένη Βουκουτή, προτείνει να καταστρέφονται οι ναρκωτικές ουσίες με παρουσία εισαγγελέα, ώστε να είναι βέβαιο ότι θα καστραφούν. Αυτό προβλέπεται από τη νομοθεσία. Δεν τίθεται σε ψηφοφορία.

Δεύτερον, προτείνει οι δικαστές να μη δέχονται χρήματα από τους εμπόρους ναρκωτικών για την αποφυλάκισή τους.

Αυτό δεν μπορεί να είναι πρόταση. Δεν τίθεται σε ψηφοφορία.

Η Έφηβος Βουλευτής Πηνελόπη Εμμανουήλ προτείνει να δημιουργηθούν σχολές για άτομα με ειδικές ανάγκες που δεν θα διδάσκουν «πεθαμένα επαγγέλματα», όπως του αγγειοπλάστη και του τυπογράφου, αλλά

επαγγέλματα όπως αυτό του οδοντοτεχνίτη, του γραφίστα κλπ., γιατί οι τυφλοί και οι παραπληγικοί δεν είναι ανίκανοι για εργασία.

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ της πρότασης;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Δεύτερον, προτείνει να γίνεται ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τον τρόπο μετάδοσης του AIDS, έτσι ώστε να εξαλείψουμε τον ρατσισμό τους μέσα στην κοινωνία μας.

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ της πρότασης;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Η Έφηβος Βουλευτής Τσαμπίκα Χατζηαντωνίου, σχετικά με το AIDS, προτείνει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και ενημέρωση από ειδικευμένους καθηγητές στα σχολεία, συγκεντρώσεις στους χώρους εργασίας για ενημέρωση των εργαζομένων για το AIDS, πεντάλεπτα ενημερωτικά δελτία στα ΜΜΕ και προβολή ντοκυμανταίρ, σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση των κατοίκων στις επαρχίες και τα νησιά, θέσεις εργασίας για τους αρρώστους χωρίς διακρίσεις, κατασκευή ξενώνων για τη φιλοξενία των φορέων.

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ της πρότασης;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως.

Η Έφηβος Βουλευτής Αναστασία Ξένου προτείνει οι βρεφονηπιακοί σταθμοί να λειτουργούν για παιδιά μικρότερα της ηλικίας των τριών ετών, ώστε η μητέρα να μπορεί να βρει δουλειά και να ενισχύει οικονομικά την οικογένεια.

Πόσοι από τους έφηβους Βουλευτές δέχονται την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Συνεπώς η πρόταση της Αναστασίας Ξένου έγινε ομόφωνα δεκτή.

Η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Παπαλαμπρακοπούλου προτείνει τα άτομα, των οποίων η φορολογική δήλωση ξεπερνά τα πέντε εκατομμύρια, να γίνει υποχρεωτικό, να καταβάλουν ετησίως ένα ποσό για τις πάσχουσες ομάδες του κράτους μας. Δεν μπαίνει σε ψηφοφορία.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Χρόνης, προτείνει οι οδηγοί των φορτηγών που περνούν από την Βόρειο Ελλάδα να πληρώνουν φόρο ανάλογα με το βάρος του φορτηγού. Αυτός ο φόρος θα βοηθάει την κάθε περιοχή αντίστοιχα για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Δεν μπαίνει σε ψηφοφορία.

Η Έφηβος Βουλευτής Σοφία Αρμούτογλου προτείνει: Πρώτον, τα κονδύλια να χρησιμοποιούνται για την επάνδρωση των νοσοκομείων και όχι για την ίδρυση νέων νοσοκομείων.

Δεύτερον, την αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της πρόσληψης νοσοκόμων κ.λπ.

Και τρίτον, την πρόσληψη προσωπικού. Δεν μπαίνει σε ψηφοφορία.

Ο Έφηβος Βουλευτής Μάριος Φιλίππιδης έχει ένα σύνολο προτάσεων που αφορούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Θα τις διαβάσω όλες μαζί και ύστερα τις ψηφίζετε.

Πρώτον, πρόσληψη μόνιμου και επιστημονικά καταρτισμένου προσωπικού στα ειδικά σχολεία.

Δεύτερον, μετατροπή του οικοδομικού κανονισμού, έτσι ώστε όλοι οι δημόσιοι χώροι, καθώς θέατρα, πλοία τράινα κλπ. να είναι προσπελάσιμοι.

Τρίτον, αύξηση των επιδομάτων που χορηγούνται στα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Τέταρτον, μετατροπή των πεζοδρομίων ανά τη χώρα, ώστε να είναι προσπελάσιμη σε αναπηρικά αμαξίδια.

Πέμπτον, σεμινάρια ενημέρωσης στους γονείς για το θέμα.

Έκτον, ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε περιβάλλον κανονικού σχολείου.

Και έβδομον, ενημέρωση των μαθητών από δασκάλους και καθηγητές για το θέμα, έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση.

Πόσοι από τους έφηβους Βουλευτές δέχονται το σύνολο των προτάσεων;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

Συνεπώς, το σύνολο των προτάσεων έγινε ομόφωνα δεκτό.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Γεροδήμου κάνει μερικές προτάσεις οι οποίες είναι ευχές. Από τις δώδεκα προτάσεις που κάνει, οι τρεις είναι προτάσεις προς ψήφιση.

Πρώτον, τα άτομα με ειδικές ανάγκες που βρίσκονται στα κανονικά σχολεία να αντιμετωπίζονται με κατανόηση και ιδιαίτερη μεταχείριση, ώστε να ενσωματωθούν σιγά σιγά. Αυτό είναι ευχή.

Δεύτερον, επιτακτική η επιμόρφωση των καθηγητών. Ψηφίζεται η δεύτερη πρόταση. Πόσοι από τους Έφηβους Βουλευτές δέχονται την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δεύτερη πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

Και τρίτον, η ανάγκη αναθεώρησης του συστήματος αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές ανάγκες. Αυτό δεν το έχουν ψηφίσει.

Πόσοι από τους έφηβους Βουλευτές δέχονται την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

Συνεπώς, η τρίτη πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

Η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική - Αικατερίνη Στασινάκη αναφέρεται στον ανθρωπισμό –αυτό είναι μια ευχή– και δεύτερον προτείνει να θωρακισθούν και να ενισχυθούν οι δημοκρατικοί θεσμοί έτσι, ώστε να επικρατεί η αξιοκρατία, η ισονομία, να καταχρυσώνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τα άτομα, ζώντας σε μια ευνομούμενη πολιτεία εθίζονται σε ένα ανθρώπινο τρόπο συμπεριφοράς και συνεργασίας. Αυτό είναι μια ευχή. Δεν

μπαίνει σε ψηφοφορία.

Η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Ζορμπά προτείνει πρώτον, μειωμένο εισιτήριο στις αεροπορικές εταιρείες για τους πολύτεκνους.

Πόσοι από τους έφηβους Βουλευτές δέχονται την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

Συνεπώς, η πρώτη πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και δεύτερον, να διδάσκεται ειδικό μάθημα σε σχέση με το δημογραφικό, ώστε οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν την έκταση του προβλήματος και να μειωθούν τα δίδακτρα στα φροντιστήρια, ειδικά για τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών.

Πόσοι από τους έφηβους Βουλευτές δέχονται την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η δεύτερη πρόταση έγινε ομόφωνα δεκτή.

Ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Καρακωνσταντής έχει δυο ρηζικέλευθες προτάσεις. Η πρώτη είναι η έκδοση ενός ειδικού βιβλίου από την τροχαία με σκοπό την επισήμανση των επικίνδυνων σημείων του εθνικού δικτύου, που μπορεί να γίνει εναλλακτικά και με την τοποθέτηση ειδικών πινακίδων στα σημεία αυτά.

Η δεύτερη πρόταση είναι η ύπαρξη ειδικού γραφείου στα διόδια, όπου οι οδηγοί θα μπορούν να εκθέτουν τα παράπονά τους για τυχόν καταστροφές στο οδόστρωμα ή για οτιδήποτε άλλο που αφορά το οδικό δίκτυο.

Πόσοι από τους έφηβους Βουλευτές δέχονται τις δυο προτάσεις;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτές, δεκτές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, οι προτάσεις έγιναν ομόφωνα δεκτές.

Η Έφηβος Βουλευτής Ελευθερία Κήλη προτείνει την παροχή δωρεάν παιδείας στα παιδιά των μεταναστών, ακριβώς όπως και στα ελληνόπουλα και ριζικές αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία και στον τρόπο λειτουργίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, προκειμένου να αλλάξει η συνείδηση του απλού πολίτη. Δεν μπαίνουν σε ψηφοφορία.

Έχουμε πάλι μία πρόταση για τα άτομα με ειδικές ανάγκες από τον Παρασκευά Πέτρου, που ζητά πρώτον, την ενημέρωση και ψυχολογική υποστήριξη των γονέων των ατόμων αυτών και, δεύτερον, επανακατάρτιση και εκπαιδευτικά σεμινάρια των εργαζομένων στα ιδρύματα, διότι δεν κατέχουν γνώσεις ειδικής αγωγής.

Αυτό, παιδιά κατά κάποιον τρόπο, το έχουμε ήδη ψηφίσει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΕΤΡΟΥ (Β' Αθήνας): Το πρώτο δεν υπάρχει στη σύνθεση εργασιών, που αφορά την ψυχολογική υποστήριξη των γονέων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Γίνεται λοιπόν, δεκτή η πρόταση που αφορά την ψυχολογική υποστήριξη των γονέων;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Η Έφηβος Βουλευτής Σταυρούλα Τσίβου κάνει μία ευχή, η οποία δεν τίθεται σε ψηφοφορία, αλλά θα σας τη διαβάσω.

«Αν θέλετε να βοηθήσετε τους ανάπηρους κάντε ένα σίγουρο μικρό βήμα. Μαζί με τα άλλα σας ραντεβού κλείστε ένα και με την ευαισθησία, αλλά να πάτε μονάχα με την καρδιά σας. Να αφήσετε στα γραφεία σας τους διπλωματικούς φακέλους και τα ωραία λόγια».

Έχουμε μία πρόταση, που δεν έχει υπογραφή:

Πρώτον, να ασκηθεί δίωξη στα άτομα που κακοποιούν γυναίκες, είτε ανύπαντρες κ.λπ. Αυτό προβλέπεται από το νόμο.

Δεύτερον, ο ναρκομανής, ο τοξικομανής να γίνει αποδεκτός από το κοινωνικό σύνολο ως ισάξιο και ισότιμο μέλος. Αυτό είναι μία ευχή.

Και τρίτον, υπάρχει πρόταση να μην υπάρχουν οι ταμπέλες στα ναρκωτικά, σκληρά ή μαλακά.

Ψηφίζετε υπέρ της κατάργησης της ταμπέλας στα ναρκωτικά; Αυτό όμως είναι επιστημονική διάκριση και όχι νομική.

ΜΙΑ ΕΦΗΒΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: Εγώ έχω ακούσει από ντοκυμαντέρ στην τηλεόραση ότι δεν είναι μόνο επιστημονική διάκριση, αλλά και νομική.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κάποιοι, χθες, στις τοποθετήσεις σας είπατε ότι τα μαλακά ναρκωτικά δεν διώκονται. Δεν είναι έτσι. Ποιοί είναι υπέρ της διάκρισης των ναρκωτικών σε σκληρά και μαλακά;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

(Σήκωσαν τα χέρια οι περισσότεροι Έφηβοι

Βουλευτές).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιοί είναι κατά της διάκρισης των ναρκωτικών;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

(Σήκωσαν τα χέρια λιγότεροι Έφηβοι Βουλευτές).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή, κατά πλειοψηφία.

Η Έφηβος Βουλευτής Πηνελόπη Εμμανουήλ καταθέτει κάποιες ευχές μεταξύ των οποίων είναι και μία πρόταση, η οποία έχει ως εξής: Η ίδρυση ειδικών γραφείων, τα οποία θα είναι υπεύθυνα για την επανασύνδεση των απαχθέντων και κακοποιημένων παιδιών με τις οικογένειές τους.

Η Έφηβος Βουλευτής που έκανε την πρόταση, να πάρει το λόγο για ένα λεπτό να μας πεί τί ακριβώς ζητάει.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (Επικρατής): Μιλάμε για τα κακοποιημένα παιδιά που έχουν απαχθεί από διαφορετικές χώρες και τα εκπορνεύουν, στην Ελλάδα ή κάπου αλλού. Ζητώ να δημιουργηθούν ειδικά γραφεία για τα παιδιά αυτά, τα οποία θα μπορέσουν να βρουν τις οικογένειές τους ξανά.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ: Δηλαδή να είναι γραφεία υποστήριξης κακοποιημένων παιδιών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Δέχεται την πρόταση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή ομοφώνως. Υπάρχει μία πρόταση χωρίς υπογραφή, που δεν μας αφορά σαν Επιτροπή, αλλά θα σας τη διαβάσω: Εισαγωγή στα πανεπιστήμια, χωρίς εξετάσεις ή χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του απολυτηρίου. Αυτό είναι ζήτημα της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων.

Επαναλαμβάνω για τελευταία φορά, γιατί τελειώνουμε, ότι δεν έχει νόημα να λέμε, αλλά νόημα έχει να προστατεύσουμε το κύρος της δουλειάς που κάνουμε και, εν προκειμένω, έχει νόημα τί προτάσεις θα ψηφίσουμε.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΕΣ (Νομός Χαλκιδικής): Εγώ το έγραψα αυτό, για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αν είναι για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, είναι αντικείμενο της Επιτροπής μας, αλλά δεν υπήρχε υπογραφή.

Θέλετε να το θέσετε έτσι;

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΕΣ (Νομός Χαλκιδικής): Μάλιστα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επαναδιατυπώνω, λοιπόν, την πρόταση.

Εισαγωγή στα πανεπιστήμια των ατόμων με ειδικές ανάγκες, χωρίς εξετάσεις ή χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του απολυτηρίου.

Ποιοί είναι κατά αυτής της προτάσεως;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

(Σήκωσαν τα χέρια οι περισσότεροι Έφηβοι Βουλευτές).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιοί είναι υπέρ αυτής της προτάσεως;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

(Σήκωσαν τα χέρια λιγότεροι Έφηβοι Βουλευτές).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Βέρρου, από την Καλαμάτα, κάνει πρόταση για τα ναρκωτικά και ζητά ανοικοδόμηση σύγχρονου νοσοκομείου θεραπείας τοξικομανών.

Δέχεται την πρόταση αυτή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση έγινε δεκτή, ομόφωνα.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία των ψηφοφοριών.

Τώρα ερωτάται η επιτροπή, εάν γίνεται δεκτή η Σύνοθε-σης Κειμένων με τις ανωτέρω προτάσεις που έγιναν δεκτές στο σύνολό της. Όσοι αποδέχονται να σηκώσουν το χέρι τους.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

Συνεπώς, η Σύνοθεση Κειμένων που αφορά την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων γίνεται δεκτή και στο σύνολό της ομοφώνως με τις νέες προτάσεις των Εφήβων Βουλευτών.

(Στο σημείο αυτό γίνεται η κλήρωση για την ανάδειξη των πέντε ομιλητών Εφήβων Βουλευτών για την Ολομέλεια είναι οι: Βικέντιος Μηλογιαννάκης, Βασιλική Μουρτζάκη, Κορίνα - Ευλαμπία Πηρουνάκη, Θεοδώρα Ζορμπά και Πηνελόπη Εμμανουήλ).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εδώ τελείωσαν οι εργασίες της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων.

Είμαι βέβαιος ότι και για σας, αλλά οπωσδήποτε και για μένα ήταν μια αξέχαστη εμπειρία.

Στο σημείο αυτό λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ